«Балауса» бөбекжайы» ЖБҚ МКҚК

Тәрбиелеу-білім беру процесінің қазақ тілі маманының циклограммасы

Қазақ тілі маманы: Г.Смагулова

2024-2025 оқу жылы

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы және ересек топтары
Жоспардың құрылу кезеңі: 02-06 қыркүйек 2024 жыл

Дүйсенбі 02.09.2024 жыл	Сейсенбі 03.09.2024 жыл	Сәрсенбі 04.09.2024 жыл	Бейсенбі 05.09.2024 ж	Жұма 06.09.2024 ж
ортаңғы «Құлыншақ» тобы **Біз балабақшада не істейміз?** **Міндеті:** сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Тақпақ жаттау. Шағын мәтіндер құрау үйрету **Тілдік дамытушы орта.** ·Біздің балабақшамыздың іші, сыртқы ауласы тобымызда сүртінетін сүлгілеріміз әрдайым тап-таза, аппақ болып тұрады. Ол кімнің еңбегі деп ойлайсыңдар? ·Балабақшада бізге дәмді тағамдарды кімдер әзірлейді? ·Ән, би, дене шынықтыру жетекшілеріміз бізге не үйретеді? Дәрігер апайымыз не істейді екен? Ал күні бойы сендердің жандарыңда жүретін апайларың кім? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Педагог М.Әлімбайдың «Біздің балабақшада» өлеңін оқып беріп, балалармен бірге қайталайды.	**Топ: ересек «Тұлпар» тобы** **Менің балабақшам** **Міндеті:** Балабақша туралы түсінікте рін кеңейту. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Диалогке қатысуға үйрету. Балалардың сөздік қорларының қандай деңгейде екендігін қадағалау және ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыру Міндетінда әр алуан сұрақтар қойылады. **Тілдік дамытушы орта.** ·Балалар үйімізде бізге кім қарап-күтіп, қамқорлық көрсетеді? ·Неліктен өз үйім-менің бірінші үйім деп айтамыз? ·Ал балабақшаны екінші үйім деп атай аламыз ба ·Бұл үлкен үйімізде бізге кім қамқорлық көрсетіп, аялайды? Балабақшада сендер үшін қаншама адам жұмыс істейді.	**Топ: ересек «Бәйтерек» тобы** **Менің балабақшам** **Міндеті:** Балабақша туралы түсінікте рін кеңейту. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Диалогке қатысуға үйрету. Балалардың сөздік қорларының қандай деңгейде екендігін қадағалау және ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыру Міндетінда әр алуан сұрақтар қойылады. **Тілдік дамытушы орта.** ·Балалар үйімізде бізге кім қарап-күтіп, қамқорлық көрсетеді? ·Неліктен өз үйім-менің бірінші үйім деп айтамыз? ·Ал балабақшаны екінші үйім деп атай аламыз ба ·Бұл үлкен үйімізде бізге кім қамқорлық көрсетіп, аялайды? Балабақшада сендер үшін қаншама адам жұмыс	**ортаңғы «Шаңырақ»тобы** **Біз балабақшада не істейміз?** **Міндеті:** сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Тақпақ жаттау. Шағын мәтіндер құрау үйрету **Тілдік дамытушы орта.** ·Біздің балабақшамыздың іші, сыртқы ауласы тобымызда сүртінетін сүлгілеріміз әрдайым тап-таза, аппақ болып тұрады. Ол кімнің еңбегі деп ойлайсыңдар? ·Балабақшада бізге дәмді тағамдарды кімдер әзірлейді? ·Ән, би, дене шынықтыру жетекшілеріміз бізге не үйретеді? Дәрігер апайымыз не істейді екен?	**Топ: ересек «Қыран» тобы** **Менің балабақшам** **Міндеті:** Балабақша туралы түсінікте рін кеңейту. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Диалогке қатысуға үйрету. Балалардың сөздік қорларының қандай деңгейде екендігін қадағалау және ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыру Міндетінда әр алуан сұрақтар қойылады. **Тілдік дамытушы орта.** ·Балалар үйімізде бізге кім қарап-күтіп, қамқорлық көрсетеді? ·Неліктен өз үйім-менің бірінші үйім деп айтамыз? ·Ал балабақшаны екінші үйім деп атай аламыз ба ·Бұл үлкен үйімізде бізге кім қамқорлық көрсетіп,

Балабақша есігін Сәби болып ашқанбыз. Балапандай мәпелеп Өсіреді бақшамыз. Бұл екінші үйіміз, Біз туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз, Біз-осы үйдің сәніміз. **Сөздік қор.** **Бала, бала, баламыз** *Е.Өтетілеуұлы* Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **. «Балабақшамды безендіремін»** Балалар дәптерде салынған балабақша үйін түрлі түсті қарындаштармен безендіріп, ауласын гүлдендіреді. Жұмыс соңында өздерінің балабақшаға деген жылы тілектерін білдіреді. **Байланыстырып сөйлеу.** **Жүректен жүрекке** Балалар шеңберге жиналып, ойыншық жүрекшелерді алып, балабақшада жұмыс істейтін апайларына өздерінің жылы тілектерін айтып, жүрекшелерді	Қане, олар кімдер және не істейді екен? ·Біздің балабақшамыздың іші, сыртқы ауласы тобымызда сүртінетін сүлгілеріміз әрдайым тап-таза, аппақ болып тұрады. Ол кімнің еңбегі деп ойлайсыңдар? ·Балабақшада бізге дәмді тағамдарды кімдер әзірлейді? ·Ән, би, дене шынықтыру жетекшілеріміз бізге не үйретеді? Дәрігер апайымыз не істейді екен? Ал күні бойы сендердің жандарыңда жүретін апайларың кім? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Педагог М.Әлімбайдың «Біздің балабақшада» өлеңін оқып беріп, балалармен бірге қайталайды. Балабақша есігін Сәби болып ашқанбыз. Балапандай мәпелеп Өсіреді бақшамыз. Бұл екінші үйіміз, Біз туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз, Біз-осы үйдің сәніміз. **Сөздік қор.** **Бала, бала, баламыз** *Е.Өтетілеуұлы*	істейді. Қане, олар кімдер және не істейді екен? ·Біздің балабақшамыздың іші, сыртқы ауласы тобымызда сүртінетін сүлгілеріміз әрдайым тап-таза, аппақ болып тұрады. Ол кімнің еңбегі деп ойлайсыңдар? ·Балабақшада бізге дәмді тағамдарды кімдер әзірлейді? ·Ән, би, дене шынықтыру жетекшілеріміз бізге не үйретеді? Дәрігер апайымыз не істейді екен? Ал күні бойы сендердің жандарыңда жүретін апайларың кім? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Педагог М.Әлімбайдың «Біздің балабақшада» өлеңін оқып беріп, балалармен бірге қайталайды. Балабақша есігін Сәби болып ашқанбыз. Балапандай мәпелеп Өсіреді бақшамыз. Бұл екінші үйіміз, Біз туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз, Біз-осы үйдің сәніміз. **Сөздік қор.** **Бала, бала, баламыз** *Е.Өтетілеуұлы*	Ал күні бойы сендердің жандарыңда жүретін апайларың кім? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Педагог М.Әлімбайдың «Біздің балабақшада» өлеңін оқып беріп, балалармен бірге қайталайды. Балабақша есігін Сәби болып ашқанбыз. Балапандай мәпелеп Өсіреді бақшамыз. Бұл екінші үйіміз, Біз туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз, Біз-осы үйдің сәніміз. **Сөздік қор.** **Бала, бала, баламыз** *Е.Өтетілеуұлы* Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **. «Балабақшамды безендіремін»** Балалар дәптерде салынған балабақша үйін	аялайды? Балабақшада сендер үшін қаншама адам жұмыс істейді. Қане, олар кімдер және не істейді екен? ·Біздің балабақшамыздың іші, сыртқы ауласы тобымызда сүртінетін сүлгілеріміз әрдайым тап-таза, аппақ болып тұрады. Ол кімнің еңбегі деп ойлайсыңдар? ·Балабақшада бізге дәмді тағамдарды кімдер әзірлейді? ·Ән, би, дене шынықтыру жетекшілеріміз бізге не үйретеді? Дәрігер апайымыз не істейді екен? Ал күні бойы сендердің жандарыңда жүретін апайларың кім? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Педагог М.Әлімбайдың «Біздің балабақшада» өлеңін оқып беріп, балалармен бірге қайталайды. Балабақша есігін Сәби болып ашқанбыз. Балапандай мәпелеп Өсіреді бақшамыз.

ұжымдық жұмыстағы суреттердің қасына жапсырады. **Күтілетін нәтиже:** сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрайды, байланыстырып сөйлеуге дағдыланады.	Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! Иілеміз оңға бір, Иілеміз солға бір. Тәрбиеші қарайды, Аяққа бір, қолға бір. Міне, «вагон», кіреміз, «Пойызбен» жол жүреміз. «Кемеге» де мінеміз, Толқындарды тілеміз. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Балабақшамды гүлдендіремін»** Балалар балабақша суретін түрлі түсті қарындаштармен безендіріп, ауласын гүлдендіреді. Жұмыс соңында өздерінің балабақшаға деген жылы тілектерін білдіреді. **Байланыстырып сөйлеу.** **Жүректен жүрекке** Балалар шеңберге жиналып, ойыншық жүрекшелерді алып, балабақшада жұмыс істейтін апайларына өздерінің жылы тілектерін айтып, жүрекшелерді ұжымдық жұмыстағы суреттердің қасына жапсырады.	Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! Иілеміз оңға бір, Иілеміз солға бір. Тәрбиеші қарайды, Аяққа бір, қолға бір. Міне, «вагон», кіреміз, «Пойызбен» жол жүреміз. «Кемеге» де мінеміз, Толқындарды тілеміз. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Балабақшамды гүлдендіремін»** Балалар балабақша суретін түрлі түсті қарындаштармен безендіріп, ауласын гүлдендіреді. Жұмыс соңында өздерінің балабақшаға деген жылы тілектерін білдіреді. **Байланыстырып сөйлеу.** **Жүректен жүрекке** Балалар шеңберге жиналып, ойыншық жүрекшелерді алып, балабақшада жұмыс істейтін апайларына өздерінің жылы тілектерін айтып, жүрекшелерді ұжымдық жұмыстағы суреттердің қасына жапсырады.	түрлі түсті қарындаштармен безендіріп, ауласын гүлдендіреді. Жұмыс соңында өздерінің балабақшаға деген жылы тілектерін білдіреді. **Байланыстырып сөйлеу.** **Жүректен жүрекке** Балалар шеңберге жиналып, ойыншық жүрекшелерді алып, балабақшада жұмыс істейтін апайларына өздерінің жылы тілектерін айтып, жүрекшелерді ұжымдық жұмыстағы суреттердің қасына жапсырады. **Күтілетін нәтиже:** сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрайды, байланыстырып сөйлеуге дағдыланады.	Бұл екінші үйіміз, Біз туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз, Біз-осы үйдің сәніміз. **Сөздік қор.** **Бала, бала, баламыз** *Е.Өтетілеуұлы* Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! Иілеміз оңға бір, Иілеміз солға бір. Тәрбиеші қарайды, Аяққа бір, қолға бір. Міне, «вагон», кіреміз, «Пойызбен» жол жүреміз. «Кемеге» де мінеміз, Толқындарды тілеміз. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Балабақшамды гүлдендіремін»** Балалар балабақша суретін түрлі түсті қарындаштармен безендіріп, ауласын гүлдендіреді. Жұмыс соңында өздерінің балабақшаға деген жылы тілектерін білдіреді. **Байланыстырып сөйлеу.**

	Күтілетін нәтиже: Ауызекі сөйлеу дағдылары қалыптасады. Балабақша туралы түсініктері кеңиді.	**Күтілетін нәтиже:** Ауызекі сөйлеу дағдылары қалыптасады. Балабақша туралы түсініктері кеңиді.		**Жүректен жүрекке** Балалар шеңберге жиналып, ойыншық жүрекшелерді алып, балабақшада жұмыс істейтін апайларына өздерінің жылы тілектерін айтып, жүрекшелерді ұжымдық жұмыстағы суреттердің қасына жапсырады. **Күтілетін нәтиже:** Ауызекі сөйлеу дағдылары қалыптасады. Балабақша туралы түсініктері кеңиді.
Баламен жеке жұмыс: «Нені қайда қоямыз?» Міндеті; Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. - дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; **Тілдің грамматикалық құрылымы -** сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, **Байланыстырып сөйлеу: -** суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және ө лі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып	**Баламен жеке жұмыс: «З» және «с» дыбыстары** (Дыбыстық сөйлеу мәдениеті**) Міндеті:** Дыбыс жайлы түсінік беру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз	**Баламен жеке жұмыс: «З» және «с» дыбыстары** (Дыбыстық сөйлеу мәдениеті) **Міндеті:** Дыбыс жайлы түсінік беру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту	**Баламен жеке жұмыс: «Нені қайда қоямыз?» Міндеті;** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. - дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; **Тілдің грамматикалық құрылымы -**сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, **Байланыстырып сөйлеу:**	**Баламен жеке жұмыс: «З» және «с» дыбыстары** (Дыбыстық сөйлеу мәдениеті**) Міндеті:** Дыбыс жайлы түсінік беру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.

сөйлеу **Шарты:** Заттарды атай отырып, оларды қай жерге қоятынын айту (мынау- тон, оны шкафқа ілеміз, мынау -жастық оны жатын бөлмесіндегі кереуетке қоямыз, мынау сабын оны қол жуатын бөлмеге қоямыз т.б.).	тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту	үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту	**-**суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және ө лі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу **Шарты:** Заттарды атай отырып, оларды қай жерге қоятынын айту (мынау-тон, оны шкафқа ілеміз, мынау -жастық оны жатын бөлмесіндегі кереуетке қоямыз, мынау сабын оны қол жуатын бөлмеге қоямыз т.б.).	Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы , ересек топтары
Жоспардың құрылу кезеңі: 09-13 қыркүйек 2024 жыл

Дүйсенбі 09.09.2024 жыл	Сейсенбі 10.09.2024 жыл	Сәрсенбі 11.09.2024 жыл	Бейсенбі 12.09.2024 ж	Жұма 13.09.2024 ж
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Жемістер мен көкөністер »** **Міндеті:** Күз туралы білімдерін толықтыру,жемістер мен көкөністер түсінік беру. Оларды ажырата білуге үйрету. Есте сақтау қабілетін, дүние танымын дамыту,сөздік қорын молайту. Балалардың жеміс ағаштарын қорғап оларға қамқор болуына ықпал ету үшін тәрбиелік әңгімелер жүргізу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Жемістер мен көкөністер» ертегісі»** Баяғы өткен заманда орманда түрлі өсімдіктермен бірге, жемістермен көкөністерде өмір сүріпті. Орманның төбесінен жарқыраған күн ешқашан кетпеген. Сондықтан күз де қыста болмаған, жемістермен көкөністер еш тоңбаған. (орманда өсіп тұрған жемістер мен көкөністерді көрсету) Бір күні күннің бетін бұлт басып, айнала түнеріп,салқындық орнайды, қатты жел соғады. Бұрын мұндайды көрмеген жемістермен көкөністер қатты	**Топ: «Тұлпар»ересек тобы** **«Бақша мен бақ»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын заттың сапасы мен құрамын білдіретін (көлемін, түсін, пішінін) сөздермен байыту, балалардың сөздігіне көгөніс пен жеміс туралы жалпы түсінікті білдіретін сөздерді енгізу. ә) Сөздік қорын дамыту және дыбыстарды анық айтуға баулу, ауызша сөйлеуін дамыту. б) Еңбексүйгіштікке, Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру **Тілдік дамытушы орта.** Балалар назарын себеттегі жемістер мен көгөністерге аудара отырып, олардың кез келгенін алып, атын айтып, түсін, пішінін нақтылап сұрау. Мысалы: мынау алма, оның түсі қызыл, пішіні дөңгелек, дәмі тәтті т.б. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Бақша мен бақ»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын заттың сапасы мен құрамын білдіретін (көлемін, түсін, пішінін) сөздермен байыту, балалардың сөздігіне көгөніс пен жеміс туралы жалпы түсінікті білдіретін сөздерді енгізу. ә) Сөздік қорын дамыту және дыбыстарды анық айтуға баулу, ауызша сөйлеуін дамыту. б) Еңбексүйгіштікке, Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру **Тілдік дамытушы орта.** Балалар назарын себеттегі жемістер мен көгөністерге аудара отырып, олардың кез келгенін алып, атын айтып, түсін, пішінін нақтылап сұрау. Мысалы: мынау алма, оның түсі қызыл, пішіні дөңгелек, дәмі тәтті т.б. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Ойын-жаттығулар:** («З» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау) а)Алманы ағаштан қалай алатынымызды сұрап, баққа барып себеттерімізге ағаштан үзіпүзіп жемістер жинауды ұсыну (жинайды).	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Жемістер мен көкөністер »** **Міндеті:** Күз туралы білімдерін толықтыру,жемістер мен көкөністер түсінік беру. Оларды ажырата білуге үйрету. Есте сақтау қабілетін, дүние танымын дамыту,сөздік қорын молайту. Балалардың жеміс ағаштарын қорғап оларға қамқор болуына ықпал ету үшін тәрбиелік әңгімелер жүргізу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Жемістер мен көкөністер» ертегісі»** Баяғы өткен заманда орманда түрлі өсімдіктермен бірге, жемістермен көкөністерде өмір сүріпті. Орманның төбесінен жарқыраған күн ешқашан кетпеген. Сондықтан күз де қыста	**Топ: «Қыран» ересек тобы** **«Бақша мен бақ»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын заттың сапасы мен құрамын білдіретін (көлемін, түсін, пішінін) сөздермен байыту, балалардың сөздігіне көгөніс пен жеміс туралы жалпы түсінікті білдіретін сөздерді енгізу. ә) Сөздік қорын дамыту және дыбыстарды анық айтуға баулу, ауызша сөйлеуін дамыту. б) Еңбексүйгіштікке, Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру **Тілдік дамытушы орта.** Балалар назарын себеттегі жемістер мен көгөністерге аудара отырып, олардың кез келгенін алып, атын айтып, түсін, пішінін нақтылап сұрау. Мысалы: мынау алма, оның түсі қызыл, пішіні дөңгелек, дәмі тәтті т.б. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Ойын-жаттығулар:** («З» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау) а)Алманы ағаштан қалай алатынымызды сұрап, баққа барып себеттерімізге

тоңып қалтырайды. Өздеріне пана іздеп жан-жаққа кете бастайды. Алма ,алмұрт, жүзім,банан,лимон жолға шығады.Жемістер келе жатса,орманның шетінде (үйшікті көрсету) үйшік тұрады Үйшікті көрген жемістер қуанып қалады Үйшіктің есігін қағады. -Бұл үйшікте ата мен әже тұрады екен Ата:-Бұл кім? -Балалар,қане біз жемістерге көмектесейік,әйтпесе атамен әже оларды үйшікке кіргізбейді -Мынау не? -Балалар, алманың пішіні қандай, Түсі қандай? Балалар жемістерге көмектеседі Ата мен әже мәре-сәре болып отырса,тағы есік қағылады, ата келіп ашса, сәбіз, қызанақ, қияр, картоп келіп тұр екен. Қияр айтады: Ата бізді кіргізбесең болмайды, үсіп кетейіндеп тұрмыз-дейді. -Ата: сендер кімсіңдер? -Балалар көкөністерге көмектесеміз бе?-өйткені олар тонған,қорыққан,қане көкөністермен таныстырайық атайды Мынау не? -Қиярдың пішіні қандай ? -Ал түсі қандай?	**Ойын-жаттығулар:** («З» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау) а)Алманы ағаштан қалай алатынымызды сұрап, баққа барып себеттерімізге ағаштан үзіпүзіп жемістер жинауды ұсыну (жинайды). ә)Тәтті жемістердің дәмін татқысы келіп ұшып жүрген бал арасы болуды ұсыну (ыз-ыз деп ызылдап ұшады). «З» дыбысы бар қандай жемістер мен көгөністердің атауларын білетіндерін сұрап, бірге қайталау (жүзім, қарбыз, сәбіз) **Сөздік қор.** **Жұмбақ: Аспай піскен, қайнамай түскен. (Жеміс) (Түсіндіру жұмысын жүргізу:** неге ол аспай және қайнамай піседі?) Педагог балаларға жемістер мен көгөністердің мол өнім беруі мен үлкен болып өсуінің себебін сұрай отырып, оның еңбекке байланысты екенін, күтіп-баптап өсірген бағбан еңбегінің зор екенін жеткізеді. Жемістер мен көгөністерді жемес бұрын қажетті	ә)Тәтті жемістердің дәмін татқысы келіп ұшып жүрген бал арасы болуды ұсыну (ыз-ыз деп ызылдап ұшады). «З» дыбысы бар қандай жемістер мен көгөністердің атауларын білетіндерін сұрап, бірге қайталау (жүзім, қарбыз, сәбіз) **Сөздік қор.** **Жұмбақ: Аспай піскен, қайнамай түскен. (Жеміс) (Түсіндіру жұмысын жүргізу:** неге ол аспай және қайнамай піседі?) Педагог балаларға жемістер мен көгөністердің мол өнім беруі мен үлкен болып өсуінің себебін сұрай отырып, оның еңбекке байланысты екенін, күтіп-баптап өсірген бағбан еңбегінің зор екенін жеткізеді. Жемістер мен көгөністерді жемес бұрын қажетті қолданылатын тазалық кеңестерін дәріптейді **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жаңылтпаш (алма туралы) Бес түп алма, Бестік алғандікі, Төрт түп алма, Төрттік алғандікі., Бестік алған, Төрт түп алмайды. Төрттік алған, Бес түп алмайды. (Сандарды көрсете отырып айтады). **Байланыстырып сөйлеу.** Педагог оқу қызметін балаларға күз мезгілінің сыйы жемістер	болмаған, жемістермен көкөністер еш тоңбаған. (орманда өсіп тұрған жемістер мен көкөністерді көрсету) Бір күні күннің бетін бұлт басып, айнала түнеріп,салқындық орнайды, қатты жел соғады. Бұрын мұндайды көрмеген жемістермен көкөністер қатты тоңып қалтырайды. Өздеріне пана іздеп жан-жаққа кете бастайды. Алма ,алмұрт, жүзім,банан,лимон жолға шығады.Жемістер келе жатса,орманның шетінде (үйшікті көрсету) үйшік тұрады Үйшікті көрген жемістер қуанып қалады Үйшіктің есігін қағады. -Бұл үйшікте ата мен әже тұрады екен Ата:-Бұл кім? -Балалар,қане біз жемістерге көмектесейік,әйтпесе атамен әже оларды үйшікке кіргізбейді -Мынау не? -Балалар, алманың пішіні қандай,	ағаштан үзіпүзіп жемістер жинауды ұсыну (жинайды). ә)Тәтті жемістердің дәмін татқысы келіп ұшып жүрген бал арасы болуды ұсыну (ыз-ыз деп ызылдап ұшады). «З» дыбысы бар қандай жемістер мен көгөністердің атауларын білетіндерін сұрап, бірге қайталау (жүзім, қарбыз, сәбіз) **Сөздік қор.** **Жұмбақ: Аспай піскен, қайнамай түскен. (Жеміс) (Түсіндіру жұмысын жүргізу:** неге ол аспай және қайнамай піседі?) Педагог балаларға жемістер мен көгөністердің мол өнім беруі мен үлкен болып өсуінің себебін сұрай отырып, оның еңбекке байланысты екенін, күтіп-баптап өсірген бағбан еңбегінің зор екенін жеткізеді. Жемістер мен көгөністерді жемес бұрын қажетті қолданылатын тазалық кеңестерін дәріптейді **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жаңылтпаш (алма туралы) Бес түп алма, Бестік алғандікі, Төрт түп алма, Төрттік алғандікі., Бестік алған, Төрт түп алмайды. Төрттік алған, Бес түп алмайды. (Сандарды көрсете отырып айтады).

-Картоптың пішіні қандай пішінге ұқсас? -Картоптың түсі қандай? -осылайша ата оларда үйшікке кіргізеді. Үйшікке жиналған жемістер мен көкөністер қайта табысқандарына қуанып мәз болады Ата мен әже жемістермен ағашқа орналастырады ,ал көкөністерді бақшаға жерге орналастырады **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Жемістермен көкөністер жақсы өсу үшін не қажет? -Олар жылуды қайдан алады? -Күн қандай пішінге ұқсайды? - Күннің түсі қандай? Олай болса балалар біз «Күн» жасайық. Тәрбиеші сары түсті дөңгелекке қыстырғыштарды қыстыру арқылы күн бейнесін жасап көрсетеді. Балаларға күн бейнесін жасауды ұсынады. **Сөздік қор.** **Д/ойын «Сиқырлы қоржын»** -Балалар, алма, алмұрт, жүзім,өрік қайда өседі? -қызанақ, қияр, асқабақ, картоптар қайда өседі? **Тілдің грамматикалық құрылымы.**	қолданылатын тазалық кеңестерін дәріптейді **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жаңылтпаш (алма туралы) Бес түп алма, Бестік алғандікі, Төрт түп алма, Төрттік алғандікі., Бестік алған, Төрт түп алмайды. Төрттік алған, Бес түп алмайды. (Сандарды көрсете отырып айтады). **Байланыстырып сөйлеу.** Педагог оқу қызметін балаларға күз мезгілінің сыйы жемістер мен көгөністерді себеттерге бөліп салдыра отырып, «Еңбек – адамның екінші анасы» мәтелін қайталап, дәмді алма, алмұрт, жүзімнен дәм татуды ұсыну. **Күтілетін нәтиже:** жемістер мен көгөністерді және олардың пішіндерін ажыратуды; «З» дыбысын дұрыс айтуды; жемістердің бақта, көгөністердің бақшада өсетінін біледі.	мен көгөністерді себеттерге бөліп салдыра отырып, «Еңбек – адамның екінші анасы» мәтелін қайталап, дәмді алма, алмұрт, жүзімнен дәм татуды ұсыну. **Күтілетін нәтиже:** жемістер мен көгөністерді және олардың пішіндерін ажыратуды; «З» дыбысын дұрыс айтуды; жемістердің бақта, көгөністердің бақшада өсетінін біледі.	Түсі қандай? Балалар жемістерге көмектеседі Ата мен әже мәре-сәре болып отырса,тағы есік қағылады, ата келіп ашса, сәбіз, қызанақ, қияр, картоп келіп тұр екен. Қияр айтады: Ата бізді кіргізбесең болмайды, үсіп кетейіндеп тұрмыз-дейді. -Ата: сендер кімсіңдер? -Балалар көкөністерге көмектесеміз бе?-өйткені олар тонған,қорыққан,қане көкөністермен таныстырайық атайды Мынау не? -Қиярдың пішіні қандай ? -Ал түсі қандай? -Картоптың пішіні қандай пішінге ұқсас? -Картоптың түсі қандай? -осылайша ата оларда үйшікке кіргізеді. Үйшікке жиналған жемістер мен көкөністер қайта табысқандарына қуанып мәз болады Ата мен әже жемістермен ағашқа орналастырады	**Байланыстырып сөйлеу.** Педагог оқу қызметін балаларға күз мезгілінің сыйы жемістер мен көгөністерді себеттерге бөліп салдыра отырып, «Еңбек – адамның екінші анасы» мәтелін қайталап, дәмді алма, алмұрт, жүзімнен дәм татуды ұсыну. **Күтілетін нәтиже:** жемістер мен көгөністерді және олардың пішіндерін ажыратуды; «З» дыбысын дұрыс айтуды; жемістердің бақта, көгөністердің бақшада өсетінін біледі.

Д/ойын : «Жемістер мен көкөністердің дәмін ажырат» Көздері жұмылу күйде жемістер мен көкөністердің дәмін ажыратады **Байланыстырып сөйлеу.** 1**« Байланыстырып сөйлеу алгоритмі»** тәрбиеші себетте қалған жемістерді екі тілде айтып таныстырады: -Мынау-алма (алмұрт, жүзім,банан, апельсин, лимон) -Мынау не? -Мынау – алма. -Оның түсі қандай? -Оның түсі қызыл. -Ол дәмді ме? -Иә. **Күтілетін нәтиже:** Балалардың тілін сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілеттерін дамиды, сөйлеуге, берілген сұраққа толық жауап беруге тәрбиеленеді, танымдық қасиеттері артады.			,ал көкөністерді бақшаға жерге орналастырады **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Жемістермен көкөністер жақсы өсу үшін не қажет? -Олар жылуды қайдан алады? -Күн қандай пішінге ұқсайды? - Күннің түсі қандай? Олай болса балалар біз «Күн» жасайық. Тәрбиеші сары түсті дөңгелекке қыстырғыштарды қыстыру арқылы күн бейнесін жасап көрсетеді. Балаларға күн бейнесін жасауды ұсынады. **Сөздік қор.** **Д/ойын «Сиқырлы қоржын»** -Балалар, алма, алмұрт, жүзім,өрік қайда өседі? -қызанақ, қияр, асқабақ, картоптар қайда өседі? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Д/ойын : «Жемістер мен көкөністердің дәмін ажырат»** Көздері жұмылу күйде жемістер мен	

			көкөністердің дәмін ажыратады **Байланыстырып сөйлеу.** 1« **Байланыстырып сөйлеу алгоритмі»** тәрбиеші себетте қалған жемістерді екі тілде айтып таныстырады: -Мынау-алма (алмұрт, жүзім,банан, апельсин, лимон) -Мынау не? -Мынау – алма. -Оның түсі қандай? -Оның түсі қызыл. -Ол дәмді ме? -Иә. **Күтілетін нәтиже:** Балалардың тілін сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілеттерін дамиды, сөйлеуге, берілген сұраққа толық жауап беруге тәрбиеленеді, танымдық қасиеттері артады.	
Баламен жеке жұмыс: «Түсі бойынша қос». Міндеті: Түстерді ажырата білуге үйрету **Шарты:** Суреттегі заттарды түсі бойынша сызықпен қосу. Балалар суреттегі заттарды түсімен ажыратып, бір түспен боялған заттарды сызықпен қосады	**Баламен жеке жұмыс: «Ц» және «Ч» дыбыстары (сөйлеу мәдениеті) Мақсаты:** Дыбыстар жайлы білімдерін толықтыру. Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға,	**Баламен жеке жұмыс: «Ц» және «Ч» дыбыстары (сөйлеу мәдениеті) Мақсаты:** Дыбыстар жайлы білімдерін толықтыру. Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс- әрекетіне өз ойын	**Баламен жеке жұмыс: «Түсі бойынша қос». Міндеті:** Түстерді ажырата білуге үйрету **Шарты:** Суреттегі заттарды түсі бойынша сызықпен қосу. Балалар суреттегі заттарды түсімен ажыратып, бір	**Баламен жеке жұмыс: «Ц» және «Ч» дыбыстары (сөйлеу мәдениеті) Мақсаты:** Дыбыстар жайлы білімдерін толықтыру. Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс-

	кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс- әрекетіне өз ойын білдіруге баулу. Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру **Шарты** «Ц» және «Ч» дыбыстары кездесетін сөздерді суреттен ата	білдіруге баулу. Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру **Шарты** «Ц» және «Ч» дыбыстары кездесетін сөздерді суреттен ата	түспен боялған заттарды сызықпен қосады	әрекетіне өз ойын білдіруге баулу. Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру **Шарты** «Ц» және «Ч» дыбыстары кездесетін сөздерді суреттен ата

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы тобы, ересек тобы

Жоспардың құрылу кезеңі: 16-20 қыркүйек 2024 жылы

Дүйсенбі 16.09.2024 жыл	Сейсенбі 17.09.2024 жыл	Сәрсенбі 18.09.2024 жыл	Бейсенбі 19.09.2024 ж	Жұма 20.09.2024 ж
Топ: ортаңғы «Құлыншақ» тобы **«Менің ойыншықтарым»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорларын байыту, ойыншықтардың қазақша атауын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Сөз ойла, тез ойла» Міндеті: Балалардың тапқырлықтарын байқау. Барысы: Тәрбиеші ойыншық түрлерін айтады. Балалар тиісті сөздерді айтып, ойынды жалғастырады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Кімге тиесілі ойыншық?» ойыншықтардың кімге тиесілі екенін анықтайды, ұл мен қыздардың ойыншығын ажыратады.	**Топ: ересек «Тұлпар» тобы** **«Қуыршақ, бізге қонаққа келді (ойыншықты суреттеу жайлы әңгіме құрау)»** **Міндеті:** «Ойыншық» тақырыбы бойынша ауызша сөйлеулерін дамыту. Педагогтің үлгісі бойынша балалардың ойыншықтарды сипаттай білу біліктерін жетілдіру. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгертуге баулу; еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту. Эстетикалық талғамын арттыру. **Тілдік дамытушы орта.** Педагог балалардан қуыршаққа бірлесіп, есімін қоюға ұсыныс тастайды. Мысалы: Сұлушаш, Камшат т.б. Қонаққа келген Сұлушаш қуыршақты дәстүр бойынша жоғары төрге шығару. Сұлушаштың киген көйлегі ұзын, ақ түсті, бүрмелі, әдемі, шашы қос бұрымды, ұзын, көздері дөңгелек, қарақаттай, басына киген бөркі туралы балалармен бірге әңгімелеу. Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған үкісіне тоқталу. Оны үкі құсының қауырсынынан	**Топ: ересек «Бәйтерек» тобы** **«Қуыршақ, бізге қонаққа келді (ойыншықты суреттеу жайлы әңгіме құрау)»** **Міндеті:** «Ойыншық» тақырыбы бойынша ауызша сөйлеулерін дамыту. Педагогтің үлгісі бойынша балалардың ойыншықтарды сипаттай білу біліктерін жетілдіру. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгертуге баулу; еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту. Эстетикалық талғамын арттыру. **Тілдік дамытушы орта.** Педагог балалардан қуыршаққа бірлесіп, есімін қоюға ұсыныс тастайды. Мысалы: Сұлушаш, Камшат т.б. Қонаққа келген Сұлушаш қуыршақты дәстүр бойынша жоғары төрге шығару. Сұлушаштың киген көйлегі ұзын, ақ түсті, бүрмелі, әдемі, шашы қос бұрымды, ұзын, көздері дөңгелек, қарақаттай, басына киген бөркі туралы балалармен бірге әңгімелеу. Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған үкісіне тоқталу. Оны үкі құсының	**Топ: ортаңғы «Шаңырақ» тобы** **«Менің ойыншықтарым»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорларын байыту, ойыншықтардың қазақша атауын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Сөз ойла, тез ойла» Міндеті: Балалардың тапқырлықтарын байқау. Барысы: Тәрбиеші ойыншық түрлерін айтады. Балалар тиісті сөздерді айтып, ойынды жалғастырады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Кімге тиесілі ойыншық?» ойыншықтардың кімге тиесілі екенін анықтайды, ұл мен қыздардың ойыншығын ажыратады.	**Топ: ересек «Қыран» тобы** **«Қуыршақ, бізге қонаққа келді (ойыншықты суреттеу жайлы әңгіме құрау)»** **Міндеті:** «Ойыншық» тақырыбы бойынша ауызша сөйлеулерін дамыту. Педагогтің үлгісі бойынша балалардың ойыншықтарды сипаттай білу біліктерін жетілдіру. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгертуге баулу; еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту. Эстетикалық талғамын арттыру. **Тілдік дамытушы орта.** Педагог балалардан қуыршаққа бірлесіп, есімін қоюға ұсыныс тастайды. Мысалы: Сұлушаш, Камшат т.б. Қонаққа келген Сұлушаш қуыршақты дәстүр бойынша жоғары төрге шығару. Сұлушаштың киген көйлегі ұзын, ақ түсті, бүрмелі, әдемі,

Сөздік қор. «Ойыншықтар неден жасалады?» Ойыншық суреті көрсетіледі, суретке қарап ойыншықтың материалын айтады. Ағаш, пластмасса, темір, т.б атаулармен танысады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Мен жасаған ойыншық»** Ойыншықтарды қолдан жасауға бола ма? Болса қалай жасаймыз? Ойыншықтар бізге қайдан және қалай келеді? Деген сұрақтар қою арқылы бірізді және нақты айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** «Менің сүйікті ойыншығым» Суретке қарап әңгіме құрауды және байланыстырып сөйлеуді үйрету, баланың сөздік қорын байыту. Күтілетін нәтиже: Күнделікті қолданыстағы сөздерді пайдаланып, ауызша мәтін құрап айтуға үйренеді.	алынғанын және оның ерекшелігін айту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын: «Өз орнына орналастыр» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, әңгімелей білуге үйрету. Ойын шарты: дәптердегі № 2 тапсырма бойынша үкі туралы әңгімелейді және үкі қауырсынын керекті затқа орналастырады. Мысалы. Үкі – орман құсы. Оның жүні үлпілдек. т.б **Сөздік қор.** «Қуыршақ» өлеңі Сөйлемейсің сен неге, Тілің жоқ па, қуыршақ? Жуынбайсың сен неге, Кірің жоқ па, қуыршақ? Аяғың бар ма, сен неге, Жүре алмайсың, қуыршақ? Жұмсағанда сен неге, Тіл алмайсың, қуыршақ? Біз күлгенде күлмейсің, Аңқаусың ба, қуыршақ? Бізбен бірге жүрмейсің, Жалқаусың ба, қуыршақ? (Р. Тышқанбаев) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Даусын айнытпай сал:** Құлыншақтан қуыршақ, Шауып жүріп құлады. Салшы даусын, қуыршақ, Сонда қалай жылады? (Жылаған дыбысты келтіреді). **Байланыстырып сөйлеу.**	қауырсынынан алынғанын және оның ерекшелігін айту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын: «Өз орнына орналастыр» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, әңгімелей білуге үйрету. Ойын шарты: дәптердегі № 2 тапсырма бойынша үкі туралы әңгімелейді және үкі қауырсынын керекті затқа орналастырады. Мысалы. Үкі – орман құсы. Оның жүні үлпілдек. т.б **Сөздік қор.** «Қуыршақ» өлеңі Сөйлемейсің сен неге, Тілің жоқ па, қуыршақ? Жуынбайсың сен неге, Кірің жоқ па, қуыршақ? Аяғың бар ма, сен неге, Жүре алмайсың, қуыршақ? Жұмсағанда сен неге, Тіл алмайсың, қуыршақ? Біз күлгенде күлмейсің, Аңқаусың ба, қуыршақ? Бізбен бірге жүрмейсің, Жалқаусың ба, қуыршақ? (Р. Тышқанбаев) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Даусын айнытпай сал:** Құлыншақтан қуыршақ, Шауып жүріп құлады. Салшы даусын,	**Сөздік қор.** «Ойыншықтар неден жасалады?» Ойыншық суреті көрсетіледі, суретке қарап ойыншықтың материалын айтады. Ағаш, пластмасса, темір, т.б атаулармен танысады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Мен жасаған ойыншық»** Ойыншықтарды қолдан жасауға бола ма? Болса қалай жасаймыз? Ойыншықтар бізге қайдан және қалай келеді? Деген сұрақтар қою арқылы бірізді және нақты айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** «Менің сүйікті ойыншығым» Суретке қарап әңгіме құрауды және байланыстырып сөйлеуді үйрету, баланың сөздік қорын байыту. Күтілетін нәтиже: Күнделікті қолданыстағы сөздерді пайдаланып, ауызша мәтін құрап айтуға үйренеді.	шашы қос бұрымды, ұзын, көздері дөңгелек, қарақаттай, басына киген бөркі туралы балалармен бірге әңгімелеу. Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған үкісіне тоқталу. Оны үкі құсының қауырсынынан алынғанын және оның ерекшелігін айту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын: «Өз орнына орналастыр» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, әңгімелей білуге үйрету. Ойын шарты: дәптердегі № 2 тапсырма бойынша үкі туралы әңгімелейді және үкі қауырсынын керекті затқа орналастырады. Мысалы. Үкі – орман құсы. Оның жүні үлпілдек. т.б **Сөздік қор.** «Қуыршақ» өлеңі Сөйлемейсің сен неге, Тілің жоқ па, қуыршақ? Жуынбайсың сен неге, Кірің жоқ па, қуыршақ? Аяғың бар ма, сен неге, Жүре алмайсың, қуыршақ? Жұмсағанда сен неге,

	Балалар сүйікті ойыншықтары туралы сипаттап айтады. Педагог Сұлушаш қуыршақтың қайтатын уақыты болғанын, онымен қоштасып, үйренген жаңа сөздерді қайталап, қонақты шығарып салу **Күтілетін нәтиже:** ойыншықтарды сипаттай алады. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгеруге дағдыланады; еркін қарым-қатынас жасау дағдылары дамиды.	қуыршақ, Сонда қалай жылады? (Жылаған дыбысты келтіреді). **Байланыстырып сөйлеу.** Балалар сүйікті ойыншықтары туралы сипаттап айтады. Педагог Сұлушаш қуыршақтың қайтатын уақыты болғанын, онымен қоштасып, үйренген жаңа сөздерді қайталап, қонақты шығарып салу **Күтілетін нәтиже:** ойыншықтарды сипаттай алады. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгеруге дағдыланады; еркін қарым-қатынас жасау дағдылары дамиды.		Тіл алмайсың, қуыршақ? Біз күлгенде күлмейсің, Аңқаусың ба, қуыршақ? Бізбен бірге жүрмейсің, Жалқаусың ба, қуыршақ? (Р. Тышқанбаев) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Даусын айнытпай сал:** Құлыншақтан қуыршақ, Шауып жүріп құлады. Салшы даусын, қуыршақ, Сонда қалай жылады? (Жылаған дыбысты келтіреді). **Байланыстырып сөйлеу.** Балалар сүйікті ойыншықтары туралы сипаттап айтады. Педагог Сұлушаш қуыршақтың қайтатын уақыты болғанын, онымен қоштасып, үйренген жаңа сөздерді қайталап, қонақты шығарып салу **Күтілетін нәтиже:** ойыншықтарды сипаттай алады. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгеруге дағдыланады; еркін қарым-қатынас жасау дағдылары дамиды.

Баламен жеке жұмыс: «Мынау не?» Міндеті Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту,ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге үйрету, ойын арқылы сөздік қорын байыту. **Шарты:** Түрлі суреттегі ойыншықтардың суретін, оның ішінде аюды көрсетіп: – Мынау не? – Бұл – аю. Бұл – жұмсақ пүліштен жасалған үлкен аю. Пүліш – жұмсақ мата. Өзі тап-таза, мойнында қызыл таспасы бар. Ал мынау – кішкентай аюдың баласы қонжық	**Баламен жеке жұмыс: «Заттың атын ата» Міндеті:** Балаларға әңгіменің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға, жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыруға үйрету. **Шарты:** Суреттегі ыдыс-аяқтардың атын атау. (Мынау не? Ыдыс-аяқтар. Ыдыс-аяқтарға кесе, тостаған, қасық, шанышқы т.б. жатады). Оларды не үшін қолданатынын жеке-жеке атайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалармен аналарына көмектесуі туралы сұрақ-жауап әдісі арқылы әңгімелесу.	**Баламен жеке жұмыс: «Заттың атын ата» Міндеті:** Балаларға әңгіменің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға, жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыруға үйрету. **Шарты:** Суреттегі ыдыс-аяқтардың атын атау. (Мынау не? Ыдыс-аяқтар. Ыдыс-аяқтарға кесе, тостаған, қасық, шанышқы т.б. жатады). Оларды не үшін қолданатынын жеке-жеке атайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалармен аналарына көмектесуі туралы сұрақ-жауап әдісі арқылы әңгімелесу.	**Баламен жеке жұмыс: «Мынау не?» Міндеті** Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту,ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге үйрету, ойын арқылы сөздік қорын байыту. **Шарты:** Түрлі суреттегі ойыншықтардың суретін, оның ішінде аюды көрсетіп: – Мынау не? – Бұл – аю. Бұл – жұмсақ пүліштен жасалған үлкен аю. Пүліш – жұмсақ мата. Өзі тап-таза, мойнында қызыл таспасы бар. Ал мынау – кішкентай аюдың баласы қонжық	**Баламен жеке жұмыс: «Заттың атын ата» Міндеті:** Балаларға әңгіменің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға, жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыруға үйрету. **Шарты:** Суреттегі ыдыс-аяқтардың атын атау. (Мынау не? Ыдыс-аяқтар. Ыдыс-аяқтарға кесе, тостаған, қасық, шанышқы т.б. жатады). Оларды не үшін қолданатынын жеке-жеке атайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалармен аналарына көмектесуі туралы сұрақ-жауап әдісі арқылы әңгімелесу.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы тобы, ересек тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 23-27 қыркүйек 2024 жылыл

Дүйсенбі 23.09.2024 жыл	Сейсенбі 24.09.2024 жыл	Сәрсенбі 25.09.2024 жыл	Бейсенбі 26.09.2024 ж	Жұма 27.09.2024 ж
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **Тақырыбы:** «Менің оқулықтарым» **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын байланыстырып құра білуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Менің окулықтарым» балалардың сөздік қорларын байыту, оқулықтардың қазақша аталуын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?»** **Мақсаты:** көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету **Мақсаты:** **Тілдік дамытушы орта.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға. Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Сөздік қор.**	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?»** **Мақсаты:** көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету **Мақсаты:** **Тілдік дамытушы орта.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға. Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **Тақырыбы:** «Менің оқулықтарым» **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын байланыстырып құра білуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Менің окулықтарым» балалардың сөздік қорларын байыту, оқулықтардың қазақша	**Топ: «Қыран» ересек тобы** **«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?»** **Мақсаты:** көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету **Мақсаты:** **Тілдік дамытушы орта.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға. Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және

сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Сөздік қор.** «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету. Сөздік қорға жаңа сөздер: шеберхана, ағаш, қағаз, бамбук, т.б. сөздер **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** **Суретпен жұмыс:** Суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Күтілетін нәтиже:** Ана тіліндегі барлық дауысты дыбыстарды анық айта алады; сөздегі дыбыстардың орнын анықтайды.	«Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** күлік түрлерінің қажеттілігін біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.	күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Сөздік қор.** «Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** күлік түрлерінің қажеттілігін біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.	аталуын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Сөздік қор.** «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету. Сөздік қорға жаңа сөздер: шеберхана, ағаш, қағаз, бамбук, т.б. сөздер **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** **Суретпен жұмыс:** Суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Күтілетін нәтиже:** Ана тіліндегі барлық дауысты дыбыстарды анық айта алады; сөздегі	күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Сөздік қор.** «Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** күлік түрлерінің қажеттілігін біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.

			дыбыстардың орнын анықтайды	
Баламен жеке жұмыс: «Не істеп жатыр?» Міндеті Әңгіме құраймыз (шығармашылық элементтерімен әңгімелерді мазмұндауға, қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануға үйрету. **Шарты:** Әр балаға түрлі иттердің суретін беріп, олардың қимылдарына қарай не істеп тұрғанын айту. Мысалы: мына ит доппен ойнап тұр,ал мына ит ұйықтап жатыр, екі ит жүгіріп ойнап жүр, бір ит үріп тұр. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті иті туралы сұрау.	**Баламен жеке жұмыс: «Орнын тап!» Міндеті:** Жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыру (оқу құралдары), ойын арқылы сөздік қорын кеңейту. **Шарты:** Әр затты көлеңкесін бір-бірімен сәйкестендіру. (Оқу құралдарының атауын үйрету) Жеке жұмысты қажет ететін балалардан ыдыс-аяқ түрлерін сұрау.	**Баламен жеке жұмыс: «Орнын тап!» Міндеті:** Жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыру (оқу құралдары), ойын арқылы сөздік қорын кеңейту. **Шарты:** Әр затты көлеңкесін бір-бірімен сәйкестендіру. (Оқу құралдарының атауын үйрету) Жеке жұмысты қажет ететін балалардан ыдыс-аяқ түрлерін сұрау.	**Баламен жеке жұмыс: «Не істеп жатыр?» Міндеті** Әңгіме құраймыз (шығармашылық элементтерімен әңгімелерді мазмұндауға, қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануға үйрету. **Шарты:** Әр балаға түрлі иттердің суретін беріп, олардың қимылдарына қарай не істеп тұрғанын айту. Мысалы: мына ит доппен ойнап тұр,ал мына ит ұйықтап жатыр, екі ит жүгіріп ойнап жүр, бір ит үріп тұр. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті иті туралы сұрау.	**Баламен жеке жұмыс: «Орнын тап!» Міндеті:** Жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыру (оқу құралдары), ойын арқылы сөздік қорын кеңейту. **Шарты:** Әр затты көлеңкесін бір-бірімен сәйкестендіру. (Оқу құралдарының атауын үйрету) Жеке жұмысты қажет ететін балалардан ыдыс-аяқ түрлерін сұрау.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: Ортаңғы тобы, ересек тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 30 қыркүйек-04 қазан 2024 жыл

Дүйсенбі 30.09.2024 жыл	Сейсенбі 01.10.2024 жыл	Сәрсенбі 02.10.2024 жыл	Бейсенбі 03.10.2024 ж	Жұма 04.10.2024 ж
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?»** **Мақсаты:** көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету **Мақсаты:** **Тілдік дамытушы орта.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға каттығулары з суға. ай, Жарқылдайды Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Сөздік қор.** «Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары	**Топ: «Тұлпар» ересек топтары** **Сүйікті ойыншықтар** (ойыншықтар туралы әңгіме құрау). **Мақсаты:** ойыншықтар туралы әңгіме құрауға, аттарын атай білуге үйрету, дыбыс артикуляциясын нақтылап бекіту, «ң» дыбысын дұрыс айтуға жаттықтыру **Тілдік дамытушы орта.** Дос болып біз жүрейік, Ойнайық та күлейік. Достық деген тамаша Міне, тұрмыз жараса. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Ойыншықтар неден жасалады?» Әр ойыншыққа сипаттама береді, ойыншықтардың материалдарына талдау жасайды. **Сөздік қор.** **«Бұл қандай ойыншық?»**	**Топ: «Бәйтерек» ересек топтары** **Сүйікті ойыншықтар** (ойыншықтар туралы әңгіме құрау). **Мақсаты:** ойыншықтар туралы әңгіме құрауға, аттарын атай білуге үйрету, дыбыс артикуляциясын нақтылап бекіту, «ң» дыбысын дұрыс айтуға жаттықтыру **Тілдік дамытушы орта.** Дос болып біз жүрейік, Ойнайық та күлейік. Достық деген тамаша Міне, тұрмыз жараса. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Ойыншықтар неден жасалады?» Әр ойыншыққа сипаттама береді, ойыншықтардың материалдарына талдау жасайды. **Сөздік қор.** **«Бұл қандай ойыншық?»**	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?»** **Мақсаты:** көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету **Мақсаты:** **Тілдік дамытушы орта.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға. Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету.	**Топ: «Қыран»ересек топтары** **Сүйікті ойыншықтар** (ойыншықтар туралы әңгіме құрау). **Мақсаты:** ойыншықтар туралы әңгіме құрауға, аттарын атай білуге үйрету, дыбыс артикуляциясын нақтылап бекіту, «ң» дыбысын дұрыс айтуға жаттықтыру **Тілдік дамытушы орта.** Дос болып біз жүрейік, Ойнайық та күлейік. Достық деген тамаша Міне, тұрмыз жараса. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Ойыншықтар неден жасалады?» Әр ойыншыққа сипаттама береді, ойыншықтардың материалдарына талдау жасайды. **Сөздік қор.** **«Бұл қандай ойыншық?»**

Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** күлік түрлерінің қажеттілігің біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.	Ойын шарты: Балалар көп ойыншықтардың арасынан допты, қуыршақты және керікті табу, оларды сипаттау, доп домалақ, түсі көк,шарға ұқсайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті ойыншықтарын сұрау. Балалар үлестірмелі материалдармен жұмыс жасайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Ойыншықтар әлеміне саяхат» Сурет бойынша ойыншық атауларын айтады. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерге қарап әңгіме құрастырады. «Менің сүйікті ойыншығым...» сөзін ары қарай жалғастырып өз ойыншықтары туралы әңгімелейді. **Күтілетін нәтиже:** Әр ойыншықтарға сипаттама беру және оларды ойыншықтар арасынан табуды біледі, дыбыстарды дұрыс айту дағдысын үйренеді, ойыншықтарды , ұқыпты, күтіп ұстау керектігін біледі.	Ойын шарты: Балалар көп ойыншықтардың арасынан допты, қуыршақты және керікті табу, оларды сипаттау, доп домалақ, түсі көк,шарға ұқсайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті ойыншықтарын сұрау. Балалар үлестірмелі материалдармен жұмыс жасайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Ойыншықтар әлеміне саяхат» Сурет бойынша ойыншық атауларын айтады. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерге қарап әңгіме құрастырады. «Менің сүйікті ойыншығым...» сөзін ары қарай жалғастырып өз ойыншықтары туралы әңгімелейді. **Күтілетін нәтиже:** Әр ойыншықтарға сипаттама беру және оларды ойыншықтар арасынан табуды біледі, дыбыстарды дұрыс айту дағдысын үйренеді, ойыншықтарды , ұқыпты, күтіп ұстау керектігін біледі.	**Сөздік қор.** «Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** күлік түрлерінің қажеттілігің біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.	Ойын шарты: Балалар көп ойыншықтардың арасынан допты, қуыршақты және керікті табу, оларды сипаттау, доп домалақ, түсі көк,шарға ұқсайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті ойыншықтарын сұрау. Балалар үлестірмелі материалдармен жұмыс жасайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Ойыншықтар әлеміне саяхат» Сурет бойынша ойыншық атауларын айтады. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерге қарап әңгіме құрастырады. «Менің сүйікті ойыншығым...» сөзін ары қарай жалғастырып өз ойыншықтары туралы әңгімелейді. **Күтілетін нәтиже:** Әр ойыншықтарға сипаттама беру және оларды ойыншықтар арасынан табуды біледі, дыбыстарды дұрыс айту дағдысын үйренеді, ойыншықтарды , ұқыпты, күтіп ұстау керектігін біледі.
Баламен жеке жұмыс: Ойыншықтар дүкені Міндеті:Ағаштан, шыныдан, пластамассадан жасалатын	**Баламен жеке жұмыс: «Әтеш пен Тоты» ертегісі (Үлгі бойынша мазмұнын айту) Міндеті**: Баланы тез	**Баламен жеке жұмыс: «Әтеш пен Тоты» ертегісі (Үлгі бойынша мазмұнын айту) Міндеті**: Баланы тез	**Баламен жеке жұмыс: Ойыншықтар дүкені Міндеті:**Ағаштан, шыныдан, пластамассадан	**Баламен жеке жұмыс: «Әтеш пен Тоты» ертегісі (Үлгі бойынша мазмұнын айту) Міндеті**: Баланы тез ойлануға

ойыншықтар жайлы әңгіме құрау **Шарты:**Сүйікті ойыншықтары туралы әңгімелеу. **Баламен жеке жұмыс: «Әтеш пен Тоты» ертегісі (Үлгі бойынша мазмұнын айту) Міндеті**: Баланы тез ойлануға және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету. **шарты:** Ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек. Мысалы: Ұшты, ұшты – қарға ұшты! Ұшты, ұшты – қалам ұшты! Ұшты, ұшты – кітап ұшты! Ұшты, ұшты – сауысқан ұшты! Ұшты, ұшты – торғай ұшты! Балалар ойын шартын мұқият тыңдап алады. Қолдарын бір көтеріп, бір көтермейді.	ойлануға және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету. **шарты:** Ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек. Мысалы: Ұшты, ұшты – қарға ұшты! Ұшты, ұшты – қалам ұшты! Ұшты, ұшты – кітап ұшты! Ұшты, ұшты – сауысқан ұшты! Ұшты, ұшты – торғай ұшты! Балалар ойын шартын мұқият тыңдап алады. Қолдарын бір көтеріп, бір көтермейді.	ойлануға және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету. **шарты:** Ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек. Мысалы: Ұшты, ұшты – қарға ұшты! Ұшты, ұшты – қалам ұшты! Ұшты, ұшты – кітап ұшты! Ұшты, ұшты – сауысқан ұшты! Ұшты, ұшты – торғай ұшты! Балалар ойын шартын мұқият тыңдап алады. Қолдарын бір көтеріп, бір көтермейді.	жасалатын ойыншықтар жайлы әңгіме құрау **Шарты:**Сүйікті ойыншықтары туралы әңгімелеу. **Баламен жеке жұмыс: «Әтеш пен Тоты» ертегісі (Үлгі бойынша мазмұнын айту) Міндеті**: Баланы тез ойлануға және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету. **шарты:** Ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек. Мысалы: Ұшты, ұшты – қарға ұшты! Ұшты, ұшты – қалам ұшты! Ұшты, ұшты – кітап ұшты! Ұшты, ұшты – сауысқан ұшты! Ұшты, ұшты – торғай ұшты! Балалар ойын шартын мұқият тыңдап алады. Қолдарын бір көтеріп, бір көтермейді.	және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету. **шарты:** Ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек. Мысалы: Ұшты, ұшты – қарға ұшты! Ұшты, ұшты – қалам ұшты! Ұшты, ұшты – кітап ұшты! Ұшты, ұшты – сауысқан ұшты! Ұшты, ұшты – торғай ұшты! Балалар ойын шартын мұқият тыңдап алады. Қолдарын бір көтеріп, бір көтермейді

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 07-11 қазан 2024 жыл

Дүйсенбі 07.10.2024 ж	Сейсенбі 08.10.2024 ж	Сәрсенбі 09.10.2024 ж	Бейсенбі 10.10.2024 ж	Жұма 11.10.2024 ж
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы Қолғап ертегісі **Мақсаты:** Сөз тіркестерін және сөйлемдер құрауға, сұрақтарға толық жауап беруге үйрету, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мәнерлеп, дауыс ырғағын келтіріп айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Жұмбақ жасыру:** Бес балаға бір бешпент, Бірге киіп,бір шешпек. -Балалар,қолған бізге не үшін керек? -Қолғап нешеу болады? -Қолғап қандай болады? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Қолғап»** ертегісі Ертеде бір атай күшігімен	**Топ: «Тұлпар» ересек топтары** «Күзгі жапырақтар» **Мақсаты:** Әр алуан сұрақтар бойынша әңгімелету. Сөздік қорын молайту, диалогті сөйлеуге төселдіру. Күзгі жапырақтарға ауызша сипаттама беруге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** Суреттерге қарап сипаттама жасайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар» өлеңінің мазмұнын түсіндіру арқылы күз мезгілін сипаттап айтуға үйрету; сұрақтарға жауап бергізу арқылы балалардың сөздік қорларын дамыту; балаларды еңбексүйгіштікке, еңбек етуге тәрбиелеу.	**Топ: «Бәйтерек» ересек топтары** «Күзгі жапырақтар» **Мақсаты:** Әр алуан сұрақтар бойынша әңгімелету. Сөздік қорын молайту, диалогті сөйлеуге төселдіру. Күзгі жапырақтарға ауызша сипаттама беруге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** Суреттерге қарап сипаттама жасайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар» өлеңінің мазмұнын түсіндіру арқылы күз мезгілін сипаттап айтуға үйрету; сұрақтарға жауап бергізу арқылы балалардың сөздік қорларын дамыту; балаларды еңбексүйгіштікке, еңбек етуге тәрбиелеу. **Сөздік қор.** **«Жапырақтардың түсі қандай?»** түстердің қазақша	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** Қолғап ертегісі **Мақсаты:** Сөз тіркестерін және сөйлемдер құрауға, сұрақтарға толық жауап беруге үйрету, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мәнерлеп, дауыс ырғағын келтіріп айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Жұмбақ жасыру:** Бес балаға бір бешпент, Бірге киіп,бір шешпек. -Балалар,қолған бізге не үшін керек? -Қолғап нешеу болады? -Қолғап қандай болады? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Қолғап»** ертегісі Ертеде бір атай күшігімен	**Топ: «Қыран» ересек топтары** «Күзгі жапырақтар» **Мақсаты:** Әр алуан сұрақтар бойынша әңгімелету. Сөздік қорын молайту, диалогті сөйлеуге төселдіру. Күзгі жапырақтарға ауызша сипаттама беруге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** Суреттерге қарап сипаттама жасайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар» өлеңінің мазмұнын түсіндіру арқылы күз мезгілін сипаттап айтуға үйрету; сұрақтарға жауап бергізу арқылы балалардың сөздік қорларын дамыту; балаларды еңбексүйгіштікке, еңбек етуге тәрбиелеу.

орманға келе жатсы, қолына киетін қолғабының біреуін түсіріп алыпты.Оны көрген тышқан қолғаптың ішіне кіріп алып: «Мен енді осында тұрамын»-депті. Одан кейін бақа секіріп келіп:Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Тышқан:Мен шиқылдауық тышқанмын,Ал сен кімсің?-деп сұрапты. Бақа:Мен бақылдауық бақамын мені кіргізші?-депті. Тышқан: «Кел» -депті. Сөйтіп ,олар қолғаптың ішінде екеу болыпты.Міне,Қоянда жүгіріп келіп,қолғапқа жақындап: «Мына қолғапта қайсысың тұрсың?»,-депті. Тышан,бақа: «Шиқылдауық тышқанмын,бақылдауық бақамын.Ал сен қайсы жануарсың?»-деп сұрапты. Қоян: «Мен желаяқ Қоянмын.Мені де кіргізіңдерші?»-депті. Олар: «Кел»-депті. Сөйтіп олар үшеу болыпты. Одан кейін түлкі келіп:	**Сөздік қор.** **«Жапырақтардың түсі қандай?»** түстердің қазақша атауларын дұрыс айтуды үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Қай ағаштың жапырағы?»** сөздерге дыбыстық талдау жасайды, буынға бөледі. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерге қарап әңгіме құрайды. **Күтілетін нәтиже:** Күзгі жапырақтар туралы (түсі, пішіні, түрі, көлемі) ауызша айта алады. Суретін салады. Қажетті түске бояйды (Сурет салу)	атауларын дұрыс айтуды үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Қай ағаштың жапырағы?»** сөздерге дыбыстық талдау жасайды, буынға бөледі. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерге қарап әңгіме құрайды. **Күтілетін нәтиже:** Күзгі жапырақтар туралы (түсі, пішіні, түрі, көлемі) ауызша айта алады. Суретін салады. Қажетті түске бояйды (Сурет салу)	орманға келе жатсы, қолына киетін қолғабының біреуін түсіріп алыпты.Оны көрген тышқан қолғаптың ішіне кіріп алып: «Мен енді осында тұрамын»-депті. Одан кейін бақа секіріп келіп:Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Тышқан:Мен шиқылдауық тышқанмын,Ал сен кімсің?-деп сұрапты. Бақа:Мен бақылдауық бақамын мені кіргізші?-депті. Тышқан: «Кел» -депті. Сөйтіп ,олар қолғаптың ішінде екеу болыпты.Міне,Қоянда жүгіріп келіп,қолғапқа жақындап: «Мына қолғапта қайсысың тұрсың?»,-депті. Тышан,бақа: «Шиқылдауық тышқанмын,бақылдауық бақамын.Ал сен қайсы жануарсың?»-деп сұрапты. Қоян: «Мен желаяқ Қоянмын.Мені де	**Сөздік қор.** **«Жапырақтардың түсі қандай?»** түстердің қазақша атауларын дұрыс айтуды үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Қай ағаштың жапырағы?»** сөздерге дыбыстық талдау жасайды, буынға бөледі. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерге қарап әңгіме құрайды. **Күтілетін нәтиже:** Күзгі жапырақтар туралы (түсі, пішіні, түрі, көлемі) ауызша айта алады. Суретін салады. Қажетті түске бояйды (Сурет салу)

«Мына қолғапта қайсысың тұрасың?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын, бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын.Ал сен өзің қай жануарсың?»-депті. Түлкі: «Мен әпкелерiңмiн. Кiргiзiңдерші мені де»-депті. Олар: «Жарайды, кел»-депті. Сөйтіп,қасқырда келіпті: «Мына қолғапта қайсың тұрасың ?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Қасқыр: «Ал мен қасқыр ағаларыңмын,кiргiзiңдерші мені де»,-депті. Сөйтіп қолғапқа бесеуі де сыйып кетіпті. «Хрпо-хро-хро»,-деп қабан жүгіріп келіпті: Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын,			кiргiзiңдерші?»-депті. Олар: «Кел»-депті. Сөйтіп олар үшеу болыпты. Одан кейін түлкі келіп: «Мына қолғапта қайсысың тұрасың?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын, бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын.Ал сен өзің қай жануарсың?»-депті. Түлкі: «Мен әпкелерiңмiн. Кiргiзiңдерші мені де»-депті. Олар: «Жарайды, кел»-депті. Сөйтіп,қасқырда келіпті: «Мына қолғапта қайсың тұрасың ?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Қасқыр: «Ал мен қасқыр ағаларыңмын,кiргiзiңдерші мені де»,-депті. Сөйтіп қолғапқа бесеуі де	

менТүлкімін,ал мен Қасқырмын. Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Қабан: «Мен Қабанмын, мені декігізіңдерші»,-депті. Олар: Сен мұнда қалай кіресің,-дейді. Қабан: «Мен кіре аламын, жіберсеңдер»,-депті. Олар: «Жарайды ,кіре ғой»-депті.Сөйтіп олар алтау болыпты. Қолғаптың іші тар болыпты. Сөйтіп отырғанда Аю келіп: «Мына қолғапта қайсың тұрасың?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын, Мен қабанмын.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Аю: «Қалай көпсіңдер,мені де кіргізіңдерші?»-депті. Олар:Қалай кіргіземіз,өзі іші тар боп тұрса?» Аю: «Қалай болса да сыйамыз?»-депті. Олар: «Жарайды, кел жанымыз-ға».			сыйып кетіпті. «Хрпо-хро-хро»,-деп қабан жүгіріп келіпті: Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын. Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Қабан: «Мен Қабанмын, мені декігізіңдерші»,-депті. Олар: Сен мұнда қалай кіресің,-дейді. Қабан: «Мен кіре аламын, жіберсеңдер»,-депті. Олар: «Жарайды ,кіре ғой»-депті.Сөйтіп олар алтау болыпты. Қолғаптың іші тар болыпты. Сөйтіп отырғанда Аю келіп: «Мына қолғапта қайсың тұрасың?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын,	

Сөйтіп аюда сыйып жетеу болыпты.Қолғаптың іші тар,міне жарылайындеп тұрғандай.Бір кезде ата өзінің қолғабының жоқ екенін байқап қалады.Сөйтіп қайта кері қарайжүреді,ал иті болса алға қарай жүгіріп кетеді. Жүгіріп келе жатып,қолғапты көреді.Қолғап қозғалып жатыр.Ит сонда: «әуп-әуп-әуп»,-деп үреді.Қолғап ішіндегі жануарлар қорқып,барлығы жан-жаққа қашып кетеді.Атай өз қолғабын көріп алып кетті. **Сөздік қор.** **Сөздік жұмыс:**қолғап. **Қостілділік компонент:** Қолғап-варежки. **Тілдің грамматикалық құрылымы. Сергіту жаттығуы:** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Қосып едім,екеуін, Болады екен он саусақ **Байланыстырып сөйлеу.** **Сахналау:** «Қолғап» ертегісін сахналайды.			Мен қабанмын.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Аю: «Қалай көпсіңдер,мені де кіргізіңдерші?»-депті. Олар:Қалай кіргіземіз,өзі іші тар боп тұрса?» Аю: «Қалай болса да сыйамыз?»-депті. Олар: «Жарайды, кел жанымыз-ға». Сөйтіп аюда сыйып жетеу болыпты.Қолғаптың іші тар,міне жарылайындеп тұрғандай.Бір кезде ата өзінің қолғабының жоқ екенін байқап қалады.Сөйтіп қайта кері қарайжүреді,ал иті болса алға қарай жүгіріп кетеді. Жүгіріп келе жатып,қолғапты көреді.Қолғап қозғалып жатыр.Ит сонда: «әуп-әуп-әуп»,-деп үреді.Қолғап ішіндегі жануарлар қорқып,барлығы жан-жаққа қашып кетеді.Атай өз қолғабын көріп алып кетті. **Сөздік қор.**	

Күтілетін нәтиже: Ертегі кейіпкерлерін атап, олардың қимыл-әрекеттерін, сөздерін келтіре алады.			**Сөздік жұмыс:**қолғап. **Қостілділік компонент:** Қолғап-варежки. **Тілдің грамматикалық құрылымы. Сергіту жаттығуы:** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Қосып едім,екеуін, Болады екен он саусақ **Байланыстырып сөйлеу. Сахналау:** «Қолғап» ертегісін сахналайды. **Күтілетін нәтиже:** Ертегі кейіпкерлерін атап, олардың қимыл-әрекеттерін, сөздерін келтіре алады.	
Баламен жеке жұмыс: «Қолғап» украин халық ертегісін сахналау Міндеті: Сөйлеу мәнерлері мен сөйлемді дұрыс құрау дағдыларын дамыту. **Шарты:** Оң-солды ажыратып, қолғаптың сыңарын табады	**Баламен жеке жұмыс: «Айлакер түлкі» орыс халық ертегісін сахналау Міндеті:** Ертегі мазмұнын түсіндіру. театрландырылған әрекеттің баска да жұмыс түрлерін(саусақ, үстел үсті, көлеңкелі және тағы басқа) меңгерту **Шарты:**Ертегіні әңгімелеу	**Баламен жеке жұмыс: «Айлакер түлкі» орыс халық ертегісін сахналау Міндеті:** Ертегі мазмұнын түсіндіру. театрландырылған әрекеттің баска да жұмыс түрлерін(саусақ, үстел үсті, көлеңкелі және тағы басқа) меңгерту **Шарты:**Ертегіні әңгімелеу	**Баламен жеке жұмыс: «Қолғап» украин халық ертегісін сахналау Міндеті:** Сөйлеу мәнерлері мен сөйлемді дұрыс құрау дағдыларын дамыту. **Шарты:** Оң-солды ажыратып, қолғаптың сыңарын табады	**Баламен жеке жұмыс: «Айлакер түлкі» орыс халық ертегісін сахналау Міндеті:** Ертегі мазмұнын түсіндіру. театрландырылған әрекеттің баска да жұмыс түрлерін(саусақ, үстел үсті, көлеңкелі және тағы басқа) меңгерту **Шарты:**Ертегіні әңгімелеу

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ:ортаңғы,ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 14-18 қазан 2024 жыл

Дүйсенбі 14.10.2024 ж	Сейсенбі 15.10.2024 ж	Сәрсенбі 16.10.2024 ж	Бейсенбі 17.10.2024 ж	Жұма 18.10.2024 ж
Топ: « Құлыншақ»ортаңғы тобы «Жемістер мен жидектер» **Мақсаты:** қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Сөздерді байланыстырып, сөйлемдер құрауды дағдыландыру. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Тілдік дамытушы орта.** Көкөністер мен жеміс-жидектер -Күз мезгілі екенін біз қайдан білеміз? -Қандай жеміс – жидектерді білесіңдер? -Алманың түсі қандай болады? -Пішіні қандай? -Құлпынайдың көлемі қандай? -Бүгін аналарына жеміс-жидек сыйлағыларын келе ме? -Сендердің алдарында әдемі жеміс-жидек салуға арналған тәрелкелер және жаңа ғана бақтан әкелінген жеміс-жидектер тұр.	**Топ: «Тұлпар» топтары** **Менің досым** **Мақсаты:** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Суретпен жұмыс:** суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Дос қандай болу керек?» жағдаяттық сұрақтарға жауап береді **Сөздік қор.** «Менің досымның қасиеттері» достық жақсы қасиеттер	**Топ: ересек «Бәйтерек» топтары** **Менің досым** **Мақсаты:** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Суретпен жұмыс:** суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Дос қандай болу керек?» жағдаяттық сұрақтарға жауап береді **Сөздік қор.** «Менің досымның қасиеттері» достық жақсы қасиеттер ұғымдары арқылы сөздік қор молаяды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Достық көмек.	**Топ: «Шаңырақ»ортаңғы тобы** «Жемістер мен жидектер» **Мақсаты:** қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Сөздерді байланыстырып, сөйлемдер құрауды дағдыландыру. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Тілдік дамытушы орта.** Көкөністер мен жеміс-жидектер -Күз мезгілі екенін біз қайдан білеміз? -Қандай жеміс – жидектерді білесіңдер? -Алманың түсі қандай болады? -Пішіні қандай? -Құлпынайдың көлемі қандай? -Бүгін аналарына жеміс-жидек сыйлағыларын келе ме?	**Топ: «Қыран» топтары** **Менің досым** **Мақсаты:** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Суретпен жұмыс:** суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Дос қандай болу керек?» жағдаяттық сұрақтарға жауап береді **Сөздік қор.**

-Ендеше, балалар, біз сол жеміс-жидектерді тәрелкеге орналастырайық. Мұқият қарап алыңдар, тәрелкеге жеміс – жидектерді бірінен кейін бірін әдемілеп жапсырамыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***Дидактикалық ойын:*** «Жемістер мен жидектерді ажыратады». Мақсаты*:* балаларға жемістер мен жидектерді қайда өсетінін, оларды ажырата білуге баулу. Саусақ моторикасын дамыту. **Сөздік қор.** Сөздік жұмыс: жеміс- жидектер. Билингвальді компонент**:** жемістер- фрукты, жидек- ягода. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** жидек атауларын дұрыс айтуға үйрету: құлпынай, юулдірген, қарақат, т.б. Жеміс атауларын дұрыс айтуға үйрету: алма, алмұрт, өрік, шие, т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** **Педагог жетекшілігімен жүргізілетін ойын: «Кім білгір?»**	ұғымдары арқылы сөздік қор молаяды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Достық көмек. **Мақсаты:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу **Байланыстырып сөйлеу.** **«Менің досым...»** әр бала өз досы туралы әңгімелеп береді. **Күтілетін нәтиже:** зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен байланыстырып айтады.	**Мақсаты:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу **Байланыстырып сөйлеу.** **«Менің досым...»** әр бала өз досы туралы әңгімелеп береді. **Күтілетін нәтиже:** зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен байланыстырып айтады.	-Сендердің алдарында әдемі жеміс-жидек салуға арналған тәрелкелер және жаңа ғана бақтан әкелінген жеміс- жидектер тұр. -Ендеше, балалар, біз сол жеміс-жидектерді тәрелкеге орналастырайық. Мұқият қарап алыңдар, тәрелкеге жеміс – жидектерді бірінен кейін бірін әдемілеп жапсырамыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***Дидактикалық ойын:*** «Жемістер мен жидектерді ажыратады». Мақсаты*:* балаларға жемістер мен жидектерді қайда өсетінін, оларды ажырата білуге баулу. Саусақ моторикасын дамыту. **Сөздік қор.** Сөздік жұмыс: жеміс- жидектер. Билингвальді компонент**:** жемістер- фрукты, жидек- ягода. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** жидек атауларын дұрыс айтуға үйрету: құлпынай, юулдірген, қарақат, т.б. Жеміс атауларын дұрыс айтуға үйрету: алма, алмұрт, өрік, шие, т.б.	«Менің досымның қасиеттері» достық жақсы қасиеттер ұғымдары арқылы сөздік қор молаяды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Достық көмек. **Мақсаты:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу **Байланыстырып сөйлеу.** **«Менің досым...»** әр бала өз досы туралы әңгімелеп береді. **Күтілетін нәтиже:** зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен

Шарты: Тақтада көрсетілген жидектерді себетке ,жемістерді қорапқа салу керек. **Күтілетін нәтиже:** жемістер мен жидектер туралы біледі, оларды ажырата алады, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады.			**Байланыстырып сөйлеу.** **Педагог жетекшілігімен жүргізілетін ойын: «Кім білгір?»** **Шарты:** Тақтада көрсетілген жидектерді себетке ,жемістерді қорапқа салу керек. **Күтілетін нәтиже:** жемістер мен жидектер туралы біледі, оларды ажырата алады, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады.	байланыстырып айтады.
Баламен жеке жұмыс: «Не дәмді?» ертегісі Міндеті: Өз ойларын жеткізе білу дағдыларын дамыту. Шарты: баланың көзі жұмылады. Қоржынға салынған көгөністер мен жемістер қолдарына алып, оның дәмі қандай болатынын және пішінін айтып, атын атау керек. Ойында тапқан жемісімізді немесе көгөністі сипап сезу арқылы жылдам баяндап беру керек екенін айту.	**Баламен жеке жұмыс: «Досым – менің мақтанышым» Міндеті;** Сөйлемдердегісөздерді: затесімдерді сан есімдерменжәне сын есімдердізатесімдерменүйлестіребілудіжетілдіру **Ойын шарты:** Балалар бір-біріне гүл ұсыну арқылы өз достарының бойындағы жақсы қасиеттерді айтады. - Елжан, сен менің мейірімді досымсың. - Жайна ,сен ақылды қызсың. Ойын осылай жалғаса береді	**Баламен жеке жұмыс: «Досым – менің мақтанышым» Міндеті;** Сөйлемдердегісөздерді: затесімдерді сан есімдерменжәне сын есімдердізатесімдерменүйлестіребілудіжетілдіру **Ойын шарты:** Балалар бір-біріне гүл ұсыну арқылы өз достарының бойындағы жақсы қасиеттерді айтады. - Елжан, сен менің мейірімді досымсың. - Жайна ,сен ақылды қызсың. Ойын осылай жалғаса береді	Баламен жеке жұмыс: «Не дәмді?» ертегісі Міндеті: Өз ойларын жеткізе білу дағдыларын дамыту. Шарты: баланың көзі жұмылады. Қоржынға салынған көгөністер мен жемістер қолдарына алып, оның дәмі қандай болатынын және пішінін айтып, атын атау керек. Ойында тапқан жемісімізді немесе көгөністі сипап сезу арқылы жылдам баяндап беру керек екенін айту.	**Баламен жеке жұмыс: «Досым – менің мақтанышым» Міндеті;** Сөйлемдердегісөздерді: затесімдерді сан есімдерменжәне сын есімдердізатесімдерменүйлестіребілудіжетілдіру **Ойын шарты:** Балалар бір-біріне гүл ұсыну арқылы өз достарының бойындағы жақсы қасиеттерді айтады. - Елжан, сен менің мейірімді досымсың. -Жайна ,сен ақылды қызсың. Ойын осылай жалғаса береді.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы тобы, ересек топары

Жоспардың құрылу кезеңі: 21–25 қазан 2024 жыл

Дүйсенбі 21.10.2024 ж	Сейсенбі 22.10.2024 ж	Сәрсенбі 23.10.2024 ж	Бейсенбі 24.10.2024 ж	Жұма 25.10.2024 ж
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Ойнайық та ойлайық»** **Мақсаты:** Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Ертегілер елінде» Балалардан қандай ертегілер білетінін, ертегілерді қайдан карауға болатынын сұрау. диалог түрінде сөйлеуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Әлем ертегілері» балаларға кітаптардан ертегілерді таныстыру, сөйлейтін электронды кітаптар арқылы ертегі тыңдауды үйреті. **(Сөйлеуді дамыту)** Кейіпкерлердің киімдерін киіп ертегілерді сахналау**.**	**Топ: «Қыран», «Бәйтерек» топтары** ТУ - Қазақстан Республикасының туы **Мақсаты:** Ту жайында әңгімелейді; Қолдарына карындашты дұрыстап ұстатады; **Тілдік дамытушы орта.** Тәуелсіз Қазақстанның Мемлекеттік туы ресми түрде 1992 жылы қабылданды. Оның авторы – белгілі суретші Шәкен Ниязбеков. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы – ортасында шұғылалы күн, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген тік бұрышты көгілдір түсті мата. Тудың сабының тұсында ұлттық өрнек тік жолақ түрінде нақышталған. Күн, оның шұғыласы, қыран және ұлттық өрнек бейнесі алтын түстес болып келеді. Топ жұм Көкте желбіреген байрағымыз туралы Шәкен аға журналистердің «Мемлекеттік Тудың авторы болдыңыз деген хабарды естігенде, қандай сезімде болдыңыз?» деген сұрағына «Ең алдымен, Парламент	**Топ: «Қыран», «Бәйтерек» топтары** ТУ - Қазақстан Республикасының туы **Мақсаты:** Ту жайында әңгімелейді; Қолдарына карындашты дұрыстап ұстатады; **Тілдік дамытушы орта.** Тәуелсіз Қазақстанның Мемлекеттік туы ресми түрде 1992 жылы қабылданды. Оның авторы – белгілі суретші Шәкен Ниязбеков. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы – ортасында шұғылалы күн, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген тік бұрышты көгілдір түсті мата. Тудың сабының тұсында ұлттық өрнек тік жолақ түрінде нақышталған. Күн, оның шұғыласы, қыран және ұлттық өрнек бейнесі	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Ойнайық та ойлайық»** **Мақсаты:** Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Ертегілер елінде» Балалардан қандай ертегілер білетінін, ертегілерді қайдан карауға болатынын сұрау. диалог түрінде сөйлеуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Әлем ертегілері» балаларға кітаптардан ертегілерді таныстыру,	**25.10.2024 ж**

Сөздік қор. «Қазақ ертегілері» Балаларға қазақ халық ертегілерін оқып беру. Мультфилімін көру. (ер төстік, алпамыс батыр, жыл басына таласқан хайуанаттар, алдар көсе, қаңбақ шал және т.б) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Байланыстырып сөйлеу.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Кідірме» **Мақсаты:** Қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру. **Барысы:** Балалар шеңбер құрып тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, кез-келген балаға допты лақтырады. Допты қағып алған балаға сұрақ қойылады.	бекіткен Тудың осы үлгісі халқымызға ұнай ма екен, халқымыздың таңдауына, талғамына сәйкес келе ме екен деген қобалжу сезімі басым болды. Бойымды бір түрлі қорқыныш сезімі билегендей күй кештім», - деп жауап берген еді **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кәне, балалар, кітапшаларындағы туды көрсетіңдерші. Қалай ойлайсыңдар, туымызда сұңқар бейнеленген бе, әлде қыран ба? Өте жақсы, «қыран» бейнеленген. Ендеше қыранға белгі қойыңыздар. Боялмаған туды қандай түстермен бояймыз? Кәнеки керек қарындаштарды таңдап ала қойыңдар. Сосын бірдей етіп бояңдар. **Сөздік қор.** Мемлекеттік туымыздың белгілері бойынша түсіндіріледі **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Менің туым»** Шыны бөтелке сыртына қыран құс пен күнді бейнелейді де, шыныға көк түсті су құяды, сол кезде көк туымыз шығады **Байланыстырып сөйлеу.** **«Көк тудың желбірегені»** әнін тыңдайды, мемлекеттік рәміздерге байланысты байланыстырып сөйлейді.	алтын түстес болып келеді. Топ жұм Көкте желбіреген байрағымыз туралы Шәкен аға журналистердің «Мемлекеттік Тудың авторы болдыңыз деген хабарды естігенде, қандай сезімде болдыңыз?» деген сұрағына «Ең алдымен, Парламент бекіткен Тудың осы үлгісі халқымызға ұнай ма екен, халқымыздың таңдауына, талғамына сәйкес келе ме екен деген қобалжу сезімі басым болды. Бойымды бір түрлі қорқыныш сезімі билегендей күй кештім», - деп жауап берген еді **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кәне, балалар, кітапшаларындағы туды көрсетіңдерші. Қалай ойлайсыңдар, туымызда сұңқар бейнеленген бе, әлде қыран ба? Өте жақсы, «қыран» бейнеленген. Ендеше қыранға белгі қойыңыздар. Боялмаған туды қандай түстермен бояймыз? Кәнеки керек	сөйлейтін электронды кітаптар арқылы ертегі тыңдауды үйреті. **(Сөйлеуді дамыту)** Кейіпкерлердің киімдерін киіп ертегілерді сахналау**.** **Сөздік қор.** «Қазақ ертегілері» Балаларға қазақ халық ертегілерін оқып беру. Мультфилімін көру. (ер төстік, алпамыс батыр, жыл басына таласқан хайуанаттар, алдар көсе, қаңбақ шал және т.б) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ	

Күтілетін нәтиже: Балалар ұйымдастырылған іс-әрекет барысында меңгерген сөздерін қолдана отырып, бір-бірімен ауызекі тілде еркін сөйлеседі.	**«Ту бізге не үшін керек?»** **Күтілетін нәтиже:** Туды біледі; - Қарындаштарды дұрыс ұстайды; - Тапсырманы орындайды; - Түстерді ажыратады; - Әңгімені тыңдап, ой қосады.	қарындаштарды таңдап ала қойыңдар. Сосын бірдей етіп бояңдар. **Сөздік қор.** Мемлекеттік туымыздың белгілері бойынша түсіндіріледі **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Менің туым»** Шыны бөтелке сыртына қыран құс пен күнді бейнелейді де, шыныға көк түсті су құяды, сол кезде көк туымыз шығады **Байланыстырып сөйлеу.** **«Көк тудың желбірегені»** әнін тыңдайды, мемлекеттік рәміздерге байланысты байланыстырып сөйлейді. **«Ту бізге не үшін керек?»** **Күтілетін нәтиже:** Туды біледі; - Қарындаштарды дұрыс ұстайды; - Тапсырманы орындайды; - Түстерді ажыратады; - Әңгімені тыңдап, ой қосады.	**Байланыстырып сөйлеу.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Кідірме» **Мақсаты:** Қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру. **Барысы:** Балалар шеңбер құрып тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, кез-келген балаға допты лақтырады. Допты қағып алған балаға сұрақ қойылады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар ұйымдастырылған іс-әрекет барысында меңгерген сөздерін қолдана отырып, бір-бірімен ауызекі тілде еркін сөйлеседі	
Баламен жеке жұмыс: **«Мынау не?» Міндеті** Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту,ересектермен әңгімелесу	**Баламен жеке жұмыс: «Төлдерін тап» Міндеті:** Суреттер бойынша әңгіме құрауға,мазмұндауға сұрақтарға жауап беруге, үй	**Баламен жеке жұмыс: «Төлдерін тап» Міндеті:** Суреттер бойынша әңгіме құрауға,мазмұндауға	**Баламен жеке жұмыс:** **«Мынау не?» Міндеті** Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін	

кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге үйрету, ойын арқылы сөздік қорын байыту**.** **Шарты:** Түрлі суреттегі ойыншықтардың суретін, оның ішінде аюды көрсетіп: – Мынау не? – Бұл – аю. Бұл – жұмсақ пүліштен жасалған үлкен аю. Пүліш – жұмсақ мата. Өзі тап-таза, мойнында қызыл таспасы бар. Ал мынау – кішкентай аюдың баласы қонжық.	жануарларының төлдерін жекеше, көпше түрде атауға үйрету. **Шарты:** Балалар суреттен үй жануарларын көрсете отырып, олардың төлдерін тауып, сызықпен қосады	сұрақтарға жауап беруге, үй жануарларының төлдерін жекеше, көпше түрде атауға үйрету. **Шарты:** Балалар суреттен үй жануарларын көрсете отырып, олардың төлдерін тауып, сызықпен қосады	кеңейту,ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге үйрету, ойын арқылы сөздік қорын байыту**. Шарты:** Түрлі суреттегі ойыншықтардың суретін, оның ішінде аюды көрсетіп: – Мынау не? – Бұл – аю. Бұл – жұмсақ пүліштен жасалған үлкен аю. Пүліш – жұмсақ мата. Өзі тап-таза, мойнында қызыл таспасы бар. Ал мынау – кішкентай аюдың баласы қонжық.	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: Ортаңғы тобы,ересек тобы

Жоспардың құрылу кезеңі: 28 қазан - 01 қараша 2024 жыл

Дүйсенбі 28.10.2024 жыл	**Сейсенбі 29.10.2024 жыл**	**Сәрсенбі 30.10.2024 жыл**	**Бейсенбі 31.10.2024 ж**	**Жұма 01.11.2024 ж**
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы Елтаңба **Мақсаты:** Балаларға Қазақстан Республикасының рәміздерімен таныстыру елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастыру. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. **Тілдік дамытушы орта.** - Балалар, мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын, ұлттық салт-санасын, қаһармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін, арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер. - Біздер, тәуелсіз қазақ елінің ең жас ұландарымыз. Сондықтан өз жерімізді, өз елімізді әкелер мен аталарымыз сияқты қадірлеуге, сүюге, қорғауға тиіс екенімізді естен шығармайық. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттен не көріп тұрсыңдар? **Тілдің грамматикалық құрылымы.**	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** ЕЛТАҢБА **Мақсаты:** Елтаңба жайында ақпарат береді; Құрылымдары жайында айтады; Авторларымен таныстырады. **Тілдік дамытушы орта.** Рәміздерге: Елтаңба, Ту, Гимн жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамыз. Топтық жұмыс Елтаңба — Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның негізі — шаңырақ. Ол — елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің	**Топ: «Бәйтерек» топтары** ЕЛТАҢБА **Мақсаты:** Елтаңба жайында ақпарат береді; Құрылымдары жайында айтады; Авторларымен таныстырады. **Тілдік дамытушы орта.** Рәміздерге: Елтаңба, Ту, Гимн жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамыз. Топтық жұмыс Елтаңба — Қазақстан Республикасының	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** Елтаңба **Мақсаты:** Балаларға Қазақстан Республикасының рәміздерімен таныстыру елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастыру. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. **Тілдік дамытушы орта.** - Балалар, мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын, ұлттық салт-санасын, қаһармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін, арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер. - Біздер, тәуелсіз қазақ	**Топ: «Қыран» топтары** ЕЛТАҢБА **Мақсаты:** Елтаңба жайында ақпарат береді; Құрылымдары жайында айтады; Авторларымен таныстырады. **Тілдік дамытушы орта.** Рәміздерге: Елтаңба, Ту, Гимн жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамыз. Топтық жұмыс Елтаңба — Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның

Республикасының рәміздерімен танысады: елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастырды. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейтті. - - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның рәміз екенін біледі.	күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Түндік — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Тұлпар — дала дүлділі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке, бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Авторларымен суреттер арқылы танысты; - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.**	негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның негізі — шаңырақ. Ол — елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Түндік — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз	елінің ең жас ұландарымыз. Сондықтан өз жерімізді, өз елімізді әкелер мен аталарымыз сияқты қадірлеуге, сүюге, қорғауға тиіс екенімізді естен шығармайық. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттен не көріп тұрсыңдар? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Республикасының рәміздерімен танысады: елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастырды. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейтті. - - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен	негізі — шаңырақ. Ол — елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Түндік — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Тұлпар — дала дүлділі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас

	«Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін біледі; - Құрылымын ажыратады; - Авторларын таниды.	елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Тұлпар — дала дүлдүлі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке, бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Төменде таспа белдігінде ірі әріппен «ҚАЗАҚСТАН» деген жазуы бар. Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбасының	бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның рәміз екенін біле	қажырдың, тәуелсіздікке, бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Төменде таспа белдігінде ірі әріппен «ҚАЗАҚСТАН» деген жазуы бар. Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбасының авторлары — Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уәлиханов. **Сөздік қор.** Жандарбек Мәлібекұлы 1942 жылғы 24 наурызда , Қызылорда облысы, Екпінді ауылында дүниеге келген — сәулетші, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік

		авторлары — Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уәлиханов. **Сөздік қор.** Жандарбек Мәлібекұлы 1942 жылғы 24 наурызда , Қызылорда облысы, Екпінді ауылында дүниеге келген — сәулетші, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік елтаңбасының авторы, Еуразия ұлттық университетінің профессоры, «Барыс» орденінің иегері. Шот-Аман (Шота) Ыдырысұлы Уәлиханов 1932 жылғы 26 сәуірде Көкшетау өңіріндегі Айыртау ауданы, Сырымбет ауылында дүниеге келген **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Авторларымен суреттер арқылы танысты; -		елтаңбасының авторы, Еуразия ұлттық университетінің профессоры, «Барыс» орденінің иегері. Шот-Аман (Шота) Ыдырысұлы Уәлиханов 1932 жылғы 26 сәуірде Көкшетау өңіріндегі Айыртау ауданы, Сырымбет ауылында дүниеге келген **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Авторларымен суреттер арқылы танысты; - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін біледі; - Құрылымын ажыратады; - Авторларын таниды.

		Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін біледі; - Құрылымын ажыратады; - Авторларын таниды.		
Баламен жұмыс: **Сөйлем түрлерімен таныстыру** –Хабарлы сөйлемге мысал келтіріңдер. – Сөйлем соңына не қойылады? Сөйлемнің екінші түрі – лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл күйін – қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым! Лепті сөйлем ерекше сезіммен айтылады. Ал енді сендер мысал келтіріңдер. Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Мысалы: Сен Астанаға	**Баламен жұмыс:** **Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой». Ойын шарты:** Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою.	**Баламен жұмыс:** **Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой».** **Ойын шарты:** Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою	**Баламен жұмыс:** **Сөйлем түрлерімен таныстыру** –Хабарлы сөйлемге мысал келтіріңдер. – Сөйлем соңына не қойылады? Сөйлемнің екінші түрі – лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл күйін – қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым! Лепті сөйлем ерекше	**Баламен жұмыс:** **Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой». Ойын шарты:** Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою

бардың ба? Рәміздерді білесің бе? Ал енді сендер сұраулы сөйлемге мысал келтіріңдер. .			сезіммен айтылады. Ал енді сендер мысал келтіріңдер. Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Мысалы: Сен Астанаға бардың ба? Рәміздерді білесің бе? Ал енді сендер сұраулы сөйлемге мысал келтіріңдер. .	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: Ортаңғы тобы,ересек тобы

Жоспардың құрылу кезеңі: 04 - 08 қараша 2024 жыл

Дүйсенбі 04.11.2024 жыл	Сейсенбі 05.11.2024 жыл	Сәрсенбі 06.11.2024 жыл	Бейсенбі 07.11.2024 ж	Жұма 08.11.2024 ж
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы Елтаңба **Мақсаты:** Балаларға Қазақстан Республикасының рәміздерімен таныстыру елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастыру. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. **Тілдік дамытушы орта.** - Балалар, мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын, ұлттық салт-санасын, қаһармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін, арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер. - Біздер, тәуелсіз қазақ елінің ең жас ұландарымыз. Сондықтан өз жерімізді, өз елімізді әкелер мен аталарымыз сияқты қадірлеуге, сүюге, қорғауға тиіс екенімізді естен шығармайық. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттен не көріп тұрсыңдар? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Республикасының рәміздерімен танысады: елтаңба, ту, гимн	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** ЕЛТАҢБА **Мақсаты:** Елтаңба жайында ақпарат береді; Құрылымдары жайында айтады; Авторларымен таныстырады. **Тілдік дамытушы орта.** Рәміздерге: Елтаңба, Ту, Гимн жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамыз. Топтық жұмыс Елтаңба — Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның негізі — шаңырақ. Ол — елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін	**Топ: «Бәйтерек» топтары** ЕЛТАҢБА **Мақсаты:** Елтаңба жайында ақпарат береді; Құрылымдары жайында айтады; Авторларымен таныстырады. **Тілдік дамытушы орта.** Рәміздерге: Елтаңба, Ту, Гимн жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамыз. Топтық жұмыс Елтаңба — Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** Елтаңба **Мақсаты:** Балаларға Қазақстан Республикасының рәміздерімен таныстыру елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастыру. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. **Тілдік дамытушы орта.** - Балалар, мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын, ұлттық салт-санасын, қаһармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін, арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер. - Біздер, тәуелсіз қазақ елінің ең жас	**Топ: «Қыран» топтары** ЕЛТАҢБА **Мақсаты:** Елтаңба жайында ақпарат береді; Құрылымдары жайында айтады; Авторларымен таныстырады. **Тілдік дамытушы орта.** Рәміздерге: Елтаңба, Ту, Гимн жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамыз. Топтық жұмыс Елтаңба — Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның негізі — шаңырақ. Ол —

туралы түсінік қалыптастырды. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейтті. - - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның рәміз екенін біледі.	үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Түндік — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Тұлпар — дала дүлділі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке, бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Авторларымен суреттер арқылы танысты; - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді.	рәміздерінің бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның негізі — шаңырақ. Ол — елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Түндік — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі	ұландарымыз. Сондықтан өз жерімізді, өз елімізді әкелер мен аталарымыз сияқты қадірлеуге, сүюге, қорғауға тиіс екенімізді естен шығармайық. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттен не көріп тұрсыңдар? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Республикасының рәміздерімен танысады: елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастырды. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейтті. - - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады	елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Түндік — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Тұлпар — дала дүлділі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке,

	Күтілетін нәтиже: Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін біледі; - Құрылымын ажыратады; - Авторларын таниды.	іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Тұлпар — дала дүлділі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке, бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Төменде таспа белдігінде ірі әріппен «ҚАЗАҚСТАН» деген жазуы бар. Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбасының авторлары —	**Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның рәміз екенін біле	бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Төменде таспа белдігінде ірі әріппен «ҚАЗАҚСТАН» деген жазуы бар. Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбасының авторлары — Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уәлиханов. **Сөздік қор.** Жандарбек Мәлібекұлы 1942 жылғы 24 наурызда , Қызылорда облысы, Екпінді ауылында дүниеге келген — сәулетші, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік елтаңбасының авторы,

		Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уәлиханов. **Сөздік қор.** Жандарбек Мәлібекұлы 1942 жылғы 24 наурызда , Қызылорда облысы, Екпінді ауылында дүниеге келген — сәулетші, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік елтаңбасының авторы, Еуразия ұлттық университетінің профессоры, «Барыс» орденінің иегері. Шот-Аман (Шота) Ыдырысұлы Уәлиханов 1932 жылғы 26 сәуірде Көкшетау өңіріндегі Айыртау ауданы, Сырымбет ауылында дүниеге келген **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Авторларымен суреттер арқылы танысты; - Кітапшадағы бос		Еуразия ұлттық университетінің профессоры, «Барыс» орденінің иегері. Шот-Аман (Шота) Ыдырысұлы Уәлиханов 1932 жылғы 26 сәуірде Көкшетау өңіріндегі Айыртау ауданы, Сырымбет ауылында дүниеге келген **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Авторларымен суреттер арқылы танысты; - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін біледі; - Құрылымын ажыратады; - Авторларын таниды.

		орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін біледі; - Құрылымын ажыратады; - Авторларын таниды.		
Баламен жұмыс: **Сөйлем түрлерімен таныстыру** –Хабарлы сөйлемге мысал келтіріңдер. – Сөйлем соңына не қойылады? Сөйлемнің екінші түрі – лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл күйін – қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым! Лепті сөйлем ерекше сезіммен айтылады. Ал енді сендер мысал келтіріңдер. Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Мысалы: Сен Астанаға бардың ба? Рәміздерді білесің бе?	**Баламен жұмыс:** **Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой». Ойын шарты:** Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою.	**Баламен жұмыс:** **Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой». Ойын шарты:** Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою	**Баламен жұмыс:** **Сөйлем түрлерімен таныстыру** –Хабарлы сөйлемге мысал келтіріңдер. – Сөйлем соңына не қойылады? Сөйлемнің екінші түрі – лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл күйін – қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым! Лепті сөйлем ерекше сезіммен айтылады.	**Баламен жұмыс:** **Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой». Ойын шарты:** Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою

Ал енді сендер сұраулы сөйлемге мысал келтіріңдер. .			Ал енді сендер мысал келтіріңдер. Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Мысалы: Сен Астанаға бардың ба? Рәміздерді білесің бе? Ал енді сендер сұраулы сөйлемге мысал келтіріңдер. .	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 18–22 қараша 2024 жыл

Дүйсенбі 18.11.2024 жыл	**Сейсенбі** **19.11.2024 жыл**	**Сәрсенбі** **20.11.2024 жыл**	**Бейсенбі** **31.10.2024 ж**	**Жұма** **01.11.2024 ж**
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Республикам – мақтанышым!» 1. Ынтымақ жүрген жерде – ырыс жүреді 2. Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы «Күшік пен мысық» ертегісі **Мақсаты:** «Күшік пен мысық» ертегісін айтып беру. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру. Тәрбиешінің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын басқаша етіп ойдан шығаруын басқару. **Тілдік дамытушы орта.** - Сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма? -Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді? -Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қарны ашқан күшік қаңғып жүріп тауда қасқырға кезігеді. -Ей, күшік мен сені жеймін,-дейді қасқыр. -Қой, жеме мені әуелі тойдыр, сонан соң жейсің –дейді күшік. -Жарайды, жүр, соңымнан қалмай жүре бер,-дейді қасқыр. Екеуі бір топ сиырды көреді. -Күшік, менің көздерім,құлақтарым, аузым, құйрығым қандай?-дейді қасқыр. -Көздерің қып-қызыл, екі құлағың жымиған, ауызың арандай ашылған, құйрығың жас шыбықтай майысып тұр. Қасқыр:	**Топ: «Тұлпар» топтары** Жемістер **Мақсаты:** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Жеміс бағы . Мақсаты: Жемістер туралы білімдерін жетілдіру алма,алмұрт-олар жеміс деп түсіндіру.Қызыл ,сары,сопақ,үлкен ,кішкене пішінге байланысты сөздерді дұрыс айтқызу.Шырыны ,дәмі, қабығы дұрыс айтып үйрену.Ойлау қабілеттерін дамыту.Жемістер туралы түсінік беру.Сөздік қорын молайту. Ойын: «Біздің жемістеріміз.»	**Топ: «Бәйтерек» топтары** Жемістер **Мақсаты:** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Жеміс бағы . Мақсаты: Жемістер туралы білімдерін жетілдіру алма,алмұрт-олар жеміс деп түсіндіру.Қызыл ,сары,сопақ,үлкен ,кішкене пішінге байланысты сөздерді дұрыс айтқызу.Шырыны	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** «Күшік пен мысық» ертегісі **Мақсаты:** «Күшік пен мысық» ертегісін айтып беру. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру. Тәрбиешінің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын басқаша етіп ойдан шығаруын басқару. **Тілдік дамытушы орта.** - Сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма? -Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді? -Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қарны ашқан күшік қаңғып жүріп тауда қасқырға кезігеді. -Ей, күшік мен сені жеймін,-дейді қасқыр. -Қой, жеме мені әуелі тойдыр, сонан соң жейсің –дейді күшік. -Жарайды, жүр, соңымнан қалмай жүре бер,-дейді қасқыр. Екеуі бір топ сиырды көреді.	**Топ: «Қыран» топтары** Жемістер **Мақсаты:** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Жеміс бағы . Мақсаты: Жемістер туралы білімдерін жетілдіру алма,алмұрт-олар жеміс деп түсіндіру.Қызыл ,сары,сопақ,үлкен ,кішкене пішінге байланысты сөздерді дұрыс айтқызу.Шырыны ,дәмі, қабығы дұрыс айтып үйрену.Ойлау қабілеттерін дамыту.Жемістер туралы түсінік беру.Сөздік қорын молайту. Ойын: «Біздің жемістеріміз.» «Нені жинады?» «Кімде не бар?» «Жарыс» **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**

-Енді маған қара,-деп бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де тояды. -Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол!-деп кетіп қалады. Іші пысқан күшік мысыққа кездеседі. -Мысық мен сені жеймін,-дейді. -Мені тойдыр күшік. -Жарайды, менімен бірге жүр,-дейді күшік. Екеуі бір топ жылқыны көреді. -Мысық маған қара, құлағым, көзім, құйрығым қандай? Көзің бозарып, құлағың сылпиып, құйрығың салпақтап тұр. Күшік: -Қара маған не қыларымды?-деп жылқыға жабыса кетеді. Жылқы маңдайынан бір тебеді. Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда мысық: -Әй, мақтаншақ, әліңе қара, сен қасқыр бола алмайсың,-дейді. **Сөздік қор.** Марғау, күшік. **Тіл ұстарту жаттығуы** Өс- өс- өс, Тігіп алдым қос, Екіге екіні қос. Көңілде жоқ қос. Өс-өс-өс. Өнегелі болып өс. Ұқыпты боп өс. Ағаш тез- тез өс. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Демонстрациялық құралмен жұмыс** Тақтаға күшік пен мысықтың суреті ілінеді. -Балалар, сендер ненің суретін көріп тұрсыңдар? -Күшіктің анасын қалай атаймыз? -Ит деген сөз неше буыннан тұрады.	«Нені жинады?» «Кімде не бар?» «Жарыс» **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Жұмбақ:** Әрі қызыл, әрі тәтті, Жеген жанды таңырқатты. **жауабы: Алма** **Сөздік қор.** **Алма:** Нарттай қызыл алмам бар, Мәз болады алғандар. Жазда әдемі киінем, Тілді балдай үйірем. **Өрік:** Өрік деген атым бар, Менен де дәм татыңдар. **Шие:** Шиемін мен шиемін, Піскенше тон киемін. Бала келсе қасыма Басымды мен иемін. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Жеміс атауларына дыбыстық талдау жасату** Алма, шие, өрік, алмұрт, құлпынай, т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** «Күз-жомарт» Е.Өтетілеуұлы **Мақсаты:** Өлеңді логикалық екпінмен, үзілістермен жатқа айтуға дағдыландыру.	,дәмі, қабығы дұрыс айтып үйрену.Ойлау қабілеттерін дамыту.Жемістер туралы түсінік беру.Сөздік қорын молайту. Ойын: «Біздің жемістеріміз.» «Нені жинады?» «Кімде не бар?» «Жарыс» **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Жұмбақ:** Әрі қызыл, әрі тәтті, Жеген жанды таңырқатты. **жауабы: Алма** **Сөздік қор.** **Алма:** Нарттай қызыл алмам бар, Мәз болады алғандар. Жазда әдемі киінем, Тілді балдай үйірем. **Өрік:** Өрік деген атым бар, Менен де дәм татыңдар. **Шие:** Шиемін мен шиемін, Піскенше тон	-Күшік, менің көздерім,құлақтарым, аузым, құйрығым қандай?-дейді қасқыр. Көздерің қып-қызыл, екі құлағың жымиған, ауызың арандай ашылған, құйрығың жас шыбықтай майысып тұр. Қасқыр: -Енді маған қара,-деп бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де тояды. -Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол!-деп кетіп қалады. Іші пысқан күшік мысыққа кездеседі. -Мысық мен сені жеймін,-дейді. -Мені тойдыр күшік. -Жарайды, менімен бірге жүр,-дейді күшік. Екеуі бір топ жылқыны көреді. -Мысық маған қара, құлағым, көзім, құйрығым қандай? Көзің бозарып, құлағың сылпиып, құйрығың салпақтап тұр. Күшік: -Қара маған не қыларымды?-деп жылқыға жабыса кетеді. Жылқы маңдайынан бір тебеді. Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда мысық: -Әй, мақтаншақ, әліңе қара, сен қасқыр бола алмайсың,-дейді. **Сөздік қор.** Марғау, күшік. **Тіл ұстарту жаттығуы** Өс- өс- өс, Тігіп алдым қос, Екіге екіні қос.	**Жұмбақ:** Әрі қызыл, әрі тәтті, Жеген жанды таңырқатты. **жауабы: Алма** **Сөздік қор.** **Алма:** Нарттай қызыл алмам бар, Мәз болады алғандар. Жазда әдемі киінем, Тілді балдай үйірем. **Өрік:** Өрік деген атым бар, Менен де дәм татыңдар. **Шие:** Шиемін мен шиемін, Піскенше тон киемін. Бала келсе қасыма Басымды мен иемін. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Жеміс атауларына дыбыстық талдау жасату** Алма, шие, өрік, алмұрт, құлпынай, т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** «Күз-жомарт» Е.Өтетілеуұлы **Мақсаты:** Өлеңді логикалық екпінмен, үзілістермен жатқа айтуға дағдыландыру. Байланыстырып сөйлеуін жетілдіру. **Күтілетін нәтиже:** Жемістерді біледі, сөздерге сөйлемдер құрайды.

-Балалар дауысты дыбыс жеке бір буынды құрайды. -Ал мысықтың баласын марғау деп атаймыз. -Марғау сөзі неше буынға бөлінеді? -Енді осы күшік пен мысыққа ат қойыңдаршы. -Ақтөс пен мамық сөздері неше буыннан тұрады? Ал, мына кубикпен ойнай отырып суретті атап буынға бөлеміз **Байланыстырып сөйлеу.** -Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші? -Күшік келе жатып неге жолығады? -Қасқыр не дейді? -Күшік не дейді? -Екеуі келе жатып нелерді көреді? -қасқыр не жейді? -Тойған қасқыр күшікке не дейді? -Іші пысқан күшік неге жолығады? -Мысыққа не дейді? -Мысық не дейді? -Күшік жолда нелерді көреді? -Жылқыға күшіктің шамасы келе ме? -Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен. -Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық. (Атрибуттарын кигізу) **Күтілетін нәтиже:** Ертегінің мазмұнын түсінеді. Ойлау қабілеттері дамды. Ертегіні ойдан құрастырады.	Байланыстырып сөйлеуін жетілдіру. **Күтілетін нәтиже:** Жемістерді біледі, сөздерге сөйлемдер құрайды.	киемін. Бала келсе қасыма Басымды мен иемін. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Жеміс атауларына дыбыстық талдау жасату** Алма, шие, өрік, алмұрт, құлпынай, т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** «Күз-жомарт» Е.Өтетілеуұлы **Мақсаты:** Өлеңді логикалық екпінмен, үзілістермен жатқа айтуға дағдыландыру. Байланыстырып сөйлеуін жетілдіру. **Күтілетін нәтиже:** Жемістерді біледі, сөздерге сөйлемдер құрайды.	Көңілде жоқ қос. Өс-өс-өс. Өнегелі болып өс. Ұқыпты боп өс. Ағаш тез- тез өс. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Демонстрациялық құралмен жұмыс** Тақтаға күшік пен мысықтың суреті ілінеді. -Балалар, сендер ненің суретін көріп тұрсыңдар? -Күшіктің анасын қалай атаймыз? -Ит деген сөз неше буыннан тұрады. -Балалар дауысты дыбыс жеке бір буынды құрайды. -Ал мысықтың баласын марғау деп атаймыз. -Марғау сөзі неше буынға бөлінеді? -Енді осы күшік пен мысыққа ат қойыңдаршы. -Ақтөс пен мамық сөздері неше буыннан тұрады? Ал, мына кубикпен ойнай отырып суретті атап буынға бөлеміз **Байланыстырып сөйлеу.** -Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші? -Күшік келе жатып неге жолығады? -Қасқыр не дейді? -Күшік не дейді? -Екеуі келе жатып нелерді көреді?	

			-қасқыр не жейді? -Тойған қасқыр күшікке не дейді? -Іші пысқан күшік неге жолығады? -Мысыққа не дейді? -Мысық не дейді? -Күшік жолда нелерді көреді? -Жылқыға күшіктің шамасы келе ме? -Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен. -Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық. (Атрибуттарын кигізу) **Күтілетін нәтиже:** Ертегінің мазмұнын түсінеді. Ойлау қабілеттері дамды. Ертегіні ойдан құрастырады.	
Баламен жеке жұмыс: **Тіл ұстарту** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **Мақсаты:** ауа райындағы құбылысты біледі, тақпақты жаттайды.	**Баламен жеке жұмыс:** **«Күз жомарт»** **Мақсаты**: Күз мезігілі туралы түіснеді. Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету, ойлау қабілеттерін және сөздік қорын дамыту.	**Баламен жеке жұмыс:** **«Күз жомарт»** **Мақсаты**: Күз мезігілі туралы түіснеді. Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету, ойлау қабілеттерін және сөздік қорын дамыту.	**Баламен жеке жұмыс:** **Тіл ұстарту** Жел тынымсыз гуілдеп, Болып кетті тым бұзық Шуылдайды тал терек, Жапырағын жұлғызып. **Мақсаты:** ауа райындағы құбылысты біледі, тақпақты жаттайды.	**Баламен жеке жұмыс:** **«Күз жомарт»** **Мақсаты**: Күз мезігілі туралы түіснеді. Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету, ойлау қабілеттерін және сөздік қорын дамыту.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 25 қараша – 29 қараша 2024 жыл

Дүйсенбі 25.11.24 ж	Сейсенбі 26.11.24 ж	Сәрсенбі 27.11.24 ж	Бейсенбі 31.10.2024 ж	Жұма 01.11.2024 ж
«Қыс қызықтары» 1. Адамның табиғатсыз күні жоқ, табиғаттың оны айтар тілі жоқ 2. Бірлік болмай – тірлік болмас				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы «Менің досым» **Мақсаты:** балаларға «дос» сөзіне түсінік беру, өзінің досының есімін және досы туралы айта білуге үйрету. Сөйлеу мүшесінің қозғалыс қимылын, саусақ моторикасын жаттықтыру. Зейінің, есте сақтау қабілетін, ойлау қабілетін дамыту, ойын дағдыларын қалыптастыру, сөйлеу тілін және сөздік қорың дамыту, сабаққа деген қызығушылығын арттыру, ойындар арқылы еркін, дұрыс жауап беруге дағдыландыру. **Тілдік дамытушы орта.** -Балалар бүгін біз дос жайлы әңгімелесеміз. «Дос» деген сөз екі немесе бірнеше бірге ойнап, бір-біріне кез келген сәтте көмектесе білетін, ренжітпейтін, ойыншықтарың бөлісетін, ұрыспайтын, бірге саябаққа, музейге, асханаға, театрға баратын,	**Топ: «Қыран», «Бәйтерек» топтары** «Дос болайық, бәріміз» **Мақсаты:** Қамқорлық» ұғымының адамгершілік құндылығы ретіндегі маңыздылығын ашады. Мейірімділік адами қасиеті мен өзара көмек әрекеттері туралы түсінік қалыптасады. Қамқорлық жасау, көмек көрсету дағдыларын дамытады; қайырымды, жағымды қарым-қатынастар жасауға тәрбиеленеді **Тілдік дамытушы орта.** Мейірімділік Қамқорлық, көмектесу	**Топ:«Бәйтерек» топтары** «Дос болайық, бәріміз» **Мақсаты:** Қамқорлық» ұғымының адамгершілік құндылығы ретіндегі маңыздылығын ашады. Мейірімділік адами қасиеті мен өзара көмек әрекеттері туралы түсінік қалыптасады. Қамқорлық жасау, көмек көрсету дағдыларын дамытады; қайырымды, жағымды қарым-қатынастар жасауға тәрбиеленеді **Тілдік дамытушы орта.** Мейірімділік Қамқорлық, көмектесу	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** «Менің досым» **Мақсаты:** балаларға «дос» сөзіне түсінік беру, өзінің досының есімін және досы туралы айта білуге үйрету. Сөйлеу мүшесінің қозғалыс қимылын, саусақ моторикасын жаттықтыру. Зейінің, есте сақтау қабілетін, ойлау қабілетін дамыту, ойын дағдыларын қалыптастыру, сөйлеу тілін және сөздік қорың дамыту, сабаққа деген қызығушылығын арттыру, ойындар арқылы еркін, дұрыс жауап беруге дағдыландыру. **Тілдік дамытушы орта.** -Балалар бүгін біз дос жайлы әңгімелесеміз.	**Топ: «Қыран»топтары** «Дос болайық, бәріміз» **Мақсаты:** Қамқорлық» ұғымының адамгершілік құндылығы ретіндегі маңыздылығын ашады. Мейірімділік адами қасиеті мен өзара көмек әрекеттері туралы түсінік қалыптасады. Қамқорлық жасау, көмек көрсету дағдыларын дамытады; қайырымды, жағымды қарым-қатынастар жасауға тәрбиеленеді **Тілдік дамытушы орта.** Мейірімділік Қамқорлық, көмектесу ұғымдарының мағынасын ашады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Анасын тап» **Мақсаты:** Балалар төлдердің анасын таба біледі.

бірге би-билеп ән айтатын өзара достығын айтамыз. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***«Сиқырлы көзәйнек» жаттығуы*** *-Қазір мен сендерді «Сиқырлы көзәйнек» ойынын ойнауға шақырамын. Бізде сиқырлы көзәйнек бар, ол досыңның ең жақсы қасиетін көруге көмектеседі. Міне ол, қараңдаршы. Мен бірінші болып киіп көрейінші.* *Мысалы: Самрат жақсы бала, ол барлық балалармен ойыншықтарын бөліседі.* **Сөздік қор.** *«Достық» таппағын жаттаймыз.* *Достарды біз тыңдаймыз,* *Реңжіткенде қорғаймыз.* *Біздің топта ұл, қыздар,* *Тату-тәтті ойнаймыз.* **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***Суретпен жұмыс*** Шарты: балалар суретке қарай отырып, достардың іс – әрекетін әңгімелейді. -Міне, көрдіңбе Күннің көзі біздің балалар қандай тату. Аз қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр»	ұғымдарының мағынасын ашады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Анасын тап» **Мақсаты:** Балалар төлдердің анасын таба біледі. **Сөздік қор.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Тіл ұстарту жаттығуы» Мақсаты: Түрлі екпінде анық және дұрыс айта алады. Балалар әр-түрлі көңіл- күй эмоциясын білдіре алады **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру **Байланыстырып сөйлеу.**	ұғымдарының мағынасын ашады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Анасын тап» **Мақсаты:** Балалар төлдердің анасын таба біледі. **Сөздік қор.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Тіл ұстарту жаттығуы» Мақсаты: Түрлі екпінде анық және дұрыс айта алады. Балалар әр-түрлі көңіл- күй эмоциясын білдіре алады **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру **Байланыстырып сөйлеу.**	«Дос» деген сөз екі немесе бірнеше бірге ойнап, бір-біріне кез келген сәтте көмектесе білетін, ренжітпейтін, ойыншықтарың бөлісетін, ұрыспайтын, бірге саябаққа, музейге, асханаға, театрға баратын, бірге би-билеп ән айтатын өзара достығын айтамыз. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***«Сиқырлы көзәйнек» жаттығуы*** *көруге көмектеседі. Міне ол, қараңдаршы. Мен бірінші болып киіп көрейінші.* *Мысалы: Самрат жақсы бала, ол барлық балалармен ойыншықтарын бөліседі.* **Сөздік қор.** *«Достық» таппағын жаттаймыз.* *Достарды біз тыңдаймыз,* *Реңжіткенде қорғаймыз.* *Біздің топта ұл, қыздар,* *Тату-тәтті ойнаймыз.*	**Сөздік қор.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Тіл ұстарту жаттығуы» Мақсаты: Түрлі екпінде анық және дұрыс айта алады. Балалар әр-түрлі көңіл- күй эмоциясын білдіре алады **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттер бойынша әңгіме құрастырады. Достық қарым-қатынас, үй ішінде жақындарына көмек көрсету туралы әңгімелер құрастырады. **Күтілетін нәтиже:** достық, қамқорлық ұғымдарын түсінеді. Адами қасиеттердің маңыздылығын біледі. Қазақ тіліндегі төл дыбыстарды дұрыс айтуды үйренеді.

Байланыстырып сөйлеу. ***«Ақ тілек»*** ойыны. ***Шарты:*** Балалардың қолына гүл шоқтары беріледі, балалар шеңбер құрып гүлді бір-біріне беру кезінде жақсы ақ тілек сөздер айтады. **Күтілетін нәтиже:** достық, қамқорлық ұғымдарын түсінеді. Адами қасиеттердің маңыздылығын біледі. Қазақ тіліндегі төл дыбыстарды дұрыс айтуды үйренеді.	Суреттер бойынша әңгіме құрастырады. Достық қарым-қатынас, үй ішінде жақындарына көмек көрсету туралы әңгімелер құрастырады. **Күтілетін нәтиже:** достық, қамқорлық ұғымдарын түсінеді. Адами қасиеттердің маңыздылығын біледі. Қазақ тіліндегі төл дыбыстарды дұрыс айтуды үйренеді.	Суреттер бойынша әңгіме құрастырады. Достық қарым-қатынас, үй ішінде жақындарына көмек көрсету туралы әңгімелер құрастырады. **Күтілетін нәтиже:** достық, қамқорлық ұғымдарын түсінеді. Адами қасиеттердің маңыздылығын біледі. Қазақ тіліндегі төл дыбыстарды дұрыс айтуды үйренеді.	**Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***Суретпен жұмыс*** Шарты: балалар суретке қарай отырып, достардың іс – әрекетін әңгімелейді. -Міне, көрдіңбе Күннің көзі біздің балалар қандай тату. Аз қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр» **Байланыстырып сөйлеу.** ***«Ақ тілек»*** ойыны. ***Шарты:*** Балалардың қолына гүл шоқтары беріледі, балалар шеңбер құрып гүлді бір-біріне беру кезінде жақсы ақ тілек сөздер айтады. **Күтілетін нәтиже:** достық, қамқорлық ұғымдарын түсінеді. Адами қасиеттердің маңыздылығын біледі. Қазақ тіліндегі төл дыбыстарды дұрыс айтуды үйренеді. *-Қазір мен сендерді «Сиқырлы көзәйнек» ойынын ойнауға шақырамын. Бізде*	

			сиқырлы көзәйнек бар, ол досыңның ең жақсы қасиетін	
Баламен жеке жұмыс: **Өз бетімен ойналатын ойындар. «Ертегідегі үйшік» ойыны.** **Мақсаты:** Балалардың қалауы бойынша (2-3 адам) үйшік ойнауларын қадағалау. Байсалды, қуанышты жағдай жасауына мүмкіндік туғызу. Бақылау: өсімдіктер дүниесінің маусымдық өзгерістері туралы түсініктерін толықтыруды жалғастыру; жалаңаш түскенін, түсі қандай болғанын естеріне түсіру. Әдемі жапырақтарға сүйсіне қарап, табиғатты тануды және табиғатпен қарым-қатынастан қуаныш алуға тәрбиелеу. ағаштар. Жапырақтардың қайдан түскенін, қайда	**Баламен жеке жұмыс:** Жұмбақ. Ағайынды бәрі, Шықса жасыл, Түссе сары. (Жапырақ.) Бақылау: өсімдіктер дүниесінің маусымдық өзгерістері туралы түсініктерін толықтыруды жалғастыру; жалаңаш түскенін, түсі қандай болғанын естеріне түсіру. Әдемі жапырақтарға сүйсіне қарап, табиғатты тануды және табиғатпен қарым-қатынастан қуаныш алуға тәрбиелеу. ағаштар. Жапырақтардың қайдан түскенін, қайда	**Баламен жеке жұмыс:** Жұмбақ. Ағайынды бәрі, Шықса жасыл, Түссе сары. (Жапырақ.) Бақылау: өсімдіктер дүниесінің маусымдық өзгерістері туралы түсініктерін толықтыруды жалғастыру; жалаңаш түскенін, түсі қандай болғанын естеріне түсіру. Әдемі жапырақтарға сүйсіне қарап, табиғатты тануды және табиғатпен қарым-қатынастан қуаныш алуға тәрбиелеу. ағаштар. Жапырақтардың қайдан түскенін, қайда	**Баламен жеке жұмыс:** Жұмбақ. Ағайынды бәрі, Шықса жасыл, Түссе сары. (Жапырақ.) Бақылау: өсімдіктер дүниесінің маусымдық өзгерістері туралы түсініктерін толықтыруды жалғастыру; жалаңаш түскенін, түсі қандай болғанын естеріне түсіру. Әдемі жапырақтарға сүйсіне қарап, табиғатты тануды және табиғатпен қарым-қатынастан қуаныш алуға тәрбиелеу. ағаштар. Жапырақтардың қайдан түскенін, қайда	**Баламен жеке жұмыс:** Жұмбақ. Ағайынды бәрі, Шықса жасыл, Түссе сары. (Жапырақ.) Бақылау: өсімдіктер дүниесінің маусымдық өзгерістері туралы түсініктерін толықтыруды жалғастыру; жалаңаш түскенін, түсі қандай болғанын естеріне түсіру. Әдемі жапырақтарға сүйсіне қарап, табиғатты тануды және табиғатпен қарым-қатынастан қуаныш алуға тәрбиелеу. ағаштар. Жапырақтардың қайдан түскенін, қайда

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 02-06 желтоқсан 2024 жыл

Дүйсенбі 02.12.2024 ж	Сейсенбі 03.12.2024 ж	Сәрсенбі 04.12.2024 ж	Бейенбі 05.12.2024 ж	Жұма 06.12.2024 ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Республикам – мақтанышым!» 1. Ынтымақ жүрген жерде – ырыс жүреді 2. Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Отбасы мүшелері»** **Мақсаты:** Балаларға отбасы мүшелері туралы түсінік беру. Отбасындағы өзара сыйластық қарым - қатынас дағдыларын дамыту. Үлкенге ізет көрсетіп, кішіге қамқор бола білуге, адамгершілікке тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Балалар бүгін біз отбасы туралы әңгімелесеміз. Отбасы деген сөзді қалай түсінесіңдер? Отбасы дегеніміз ата - ана және жақын туыстарыңыз, яғни бір үйде тұратын адамдар. Үйдегі аталарың мен әжелерің отбасындағы ең үлкендер, сондықтан сендер оларды құрметтеп, сыйлауларың керек. Ал әке мен ана сендердің ең жақын адамдарың. (Слайд көрсете отырып, отбасы мүшелерін таныстыру). - Бұларды бір сөзбен қалай деп айтамыз?	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Айналамдағы жандар мен заттар»** **Мақсаты:** отбасы мүшелерін ажыратып, сөз тіркестерін дұрыс қолданып, байланыстырып сөйлейді. Заттардың адам өміріндегі маңызын түсіндіру арқылы оларды топтастыра білу дағдыларын арттыру **Тілдік дамытушы орта.** **«Ғажайып алаң» ойыны** Отбасымен түскен суреттер, фотоальбоммен жұмыс. Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды. – Мынау – менің отбасым. Мынау – ата. Атамның	**Топ: «Бәйтекер» ересек тобы** **«Айналамдағы жандар мен заттар»** **Мақсаты:** отбасы мүшелерін ажыратып, сөз тіркестерін дұрыс қолданып, байланыстырып сөйлейді. Заттардың адам өміріндегі маңызын түсіндіру арқылы оларды топтастыра білу дағдыларын арттыру **Тілдік дамытушы орта.** **«Ғажайып алаң» ойыны** Отбасымен түскен суреттер, фотоальбоммен жұмыс. Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды. – Мынау – менің отбасым. Мынау – ата. Атамның аты – ... . Атам теледидар көреді.	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Отбасы мүшелері»** **Мақсаты:** Балаларға отбасы мүшелері туралы түсінік беру. Отбасындағы өзара сыйластық қарым - қатынас дағдыларын дамыту. Үлкенге ізет көрсетіп, кішіге қамқор бола білуге, адамгершілікке тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Балалар бүгін біз отбасы туралы әңгімелесеміз. Отбасы деген сөзді қалай түсінесіңдер? Отбасы дегеніміз ата - ана және жақын туыстарыңыз, яғни бір үйде тұратын адамдар. Үйдегі аталарың мен әжелерің отбасындағы ең үлкендер, сондықтан сендер оларды құрметтеп, сыйлауларың керек. Ал әке мен ана сендердің ең жақын адамдарың. (Слайд көрсете отырып, отбасы мүшелерін	**Топ: «Қыран» ересек тобы** **«Айналамдағы жандар мен заттар»** **Мақсаты:** отбасы мүшелерін ажыратып, сөз тіркестерін дұрыс қолданып, байланыстырып сөйлейді. Заттардың адам өміріндегі маңызын түсіндіру арқылы оларды топтастыра білу дағдыларын арттыру **Тілдік дамытушы орта.** **«Ғажайып алаң» ойыны** Отбасымен түскен суреттер, фотоальбоммен жұмыс.

- Әжеміз, атамыз, анамыз, әкеміз, аға - әпкелеріміз бізді еркелетіп атайды. Олар сендерді «күнім, айым, жұлдызым» деп аспандағы ғажайып нәрселерге теңейді. - Қане, отбасында сендерді кімдер және қалай еркелетеді екен. Есімізге түсіріп айтып көрейікші. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын: «Бес саусақ». Ойын шарты: тақтаға бес саусақ ілінеді. Бес саусаққа отбасы мүшелерінің суреттерін бір - бірлеп жапсырып, атап шығады. **Сөздік қор.** Санамақ: Бас бармағым - атам үйдің данасы, Балаң үйрек - әжем отау панасы. Ортан терек - әкем үйдің тірегі, Шылдыр шүмек анам, шаңырақ ажары. Кішкене бөбек - мен бәрінің базары **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Әр адамның өз үйі болады. Онда оның отбасы мүшелері тұрады. Олар: ата, апа, әке, ана, әпке, аға, іні, қарындас т.б. **Ойын: Кім тез табады?**	аты – ... . Атам теледидар көреді. – Мынау – менің әжем. Әжемнің аты – ... . Әжем ән айтады. – Мынау – менің әкем. Әкемнің аты – ... . Әкем ойыншық берді. – Мынау – менің анам. Анамның аты – ... . Анам тамақ пісіреді. Біз тату тұрамыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Дидактикалық ойын: «Қандай дыбыс екенін анықта».** **Ойын шарты:** Педагог дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады **Сөздік қор.** Балалар, айналаға қараңдаршы, бізді нелер қоршап тұр? (Әртүрлі заттар). Бізді қоршаған заттар бір ғана материалдан жасалған жоқ. Қолданылуына	– Мынау – менің әжем. Әжемнің аты – ... . Әжем ән айтады. – Мынау – менің әкем. Әкемнің аты – ... . Әкем ойыншық берді. – Мынау – менің анам. Анамның аты – ... . Анам тамақ пісіреді. Біз тату тұрамыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Дидактикалық ойын: «Қандай дыбыс екенін анықта».** **Ойын шарты:** Педагог дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады **Сөздік қор.** Балалар, айналаға қараңдаршы, бізді нелер қоршап тұр? (Әртүрлі заттар). Бізді қоршаған заттар бір ғана материалдан жасалған жоқ. Қолданылуына байланысты оларды әртүрлі материалдан жасайды, олар жұмсақ, қатты, ауыр, жеңіл, кедір-бұдыр немесе теп-тегіс болуы мүмкін. Әр заттың	таныстыру). - Бұларды бір сөзбен қалай деп айтамыз? - Әжеміз, атамыз, анамыз, әкеміз, аға - әпкелеріміз бізді еркелетіп атайды. Олар сендерді «күнім, айым, жұлдызым» деп аспандағы ғажайып нәрселерге теңейді. - Қане, отбасында сендерді кімдер және қалай еркелетеді екен. Есімізге түсіріп айтып көрейікші. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын: «Бес саусақ». Ойын шарты: тақтаға бес саусақ ілінеді. Бес саусаққа отбасы мүшелерінің суреттерін бір - бірлеп жапсырып, атап шығады. **Сөздік қор.** Санамақ: Бас бармағым - атам үйдің данасы, Балаң үйрек - әжем отау панасы. Ортан терек - әкем үйдің тірегі, Шылдыр шүмек анам, шаңырақ ажары. Кішкене бөбек - мен бәрінің базары **Тілдің грамматикалық құрылымы.**	Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды. – Мынау – менің отбасым. Мынау – ата. Атамның аты – ... . Атам теледидар көреді. – Мынау – менің әжем. Әжемнің аты – ... . Әжем ән айтады. – Мынау – менің әкем. Әкемнің аты – ... . Әкем ойыншық берді. – Мынау – менің анам. Анамның аты – ... . Анам тамақ пісіреді. Біз тату тұрамыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Дидактикалық ойын: «Қандай дыбыс екенін анықта».** **Ойын шарты:** Педагог дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады **Сөздік қор.**

Шарты: текшеде отбасы мүшелерінің суреті корсетілген. **Байланыстырып сөйлеу.** Мейірім шеңбері: Шеңберге тұрып өз отбасыларына арнап жылы лебіздерін айтады. **Күтілетін нәтиже:** отбасы мүшелерінің туысқандақ қарым-қатынасын түсініп, бір-біріне ұамқор болу керектігін біледі; отбасы мүшелерінің арасындағы әдептілік дағдыларын және өзіндік тиесілі міндеттерін игереді;	байланысты оларды әртүрлі материалдан жасайды, олар жұмсақ, қатты, ауыр, жеңіл, кедір-бұдыр немесе теп-тегіс болуы мүмкін. Әр заттың өзіндік мақсаты бар және ол бір нәрсеге қажет. Мысалы, үстел жазу үшін немесе оған тамақтану үшін қажет. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Буынды айтып сөз құра» дидакикалық ойыны** **Ойын шарты:** педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады. Мысалы: На... , та... , қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал...,қар..., қа..., пи.., бә... т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** **Сұрақ-жауаптар айдары: «Заттар неден жасалатынын айт»** Адамдар орындықтарда отырады, электр немесе газ плитасында тамақ пісіреді. Адам жұмыс істейтін заттар бар, сонымен қатар адамның күнделікті өмірдегі жұмысын жеңілдететін	өзіндік мақсаты бар және ол бір нәрсеге қажет. Мысалы, үстел жазу үшін немесе оған тамақтану үшін қажет. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Буынды айтып сөз құра» дидакикалық ойыны** **Ойын шарты:** педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады. Мысалы: На... , та... , қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал...,қар..., қа..., пи.., бә... т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** **Сұрақ-жауаптар айдары: «Заттар неден жасалатынын айт»** Адамдар орындықтарда отырады, электр немесе газ плитасында тамақ пісіреді. Адам жұмыс істейтін заттар бар, сонымен қатар адамның күнделікті өмірдегі жұмысын жеңілдететін заттар бар. Қалай ойлайсыңдар, бұл заттарды кімдер жасайды? – Оларды ересек адамдар жасайды. – Ал бұл заттарды жасау үшін материалдарды қайдан алады? – Әрине, табиғаттан алады.	Әр адамның өз үйі болады. Онда оның отбасы мүшелері тұрады. Олар: ата, апа, әке, ана, әпке, аға, іні, қарындас т.б. **Ойын: Кім тез табады?** **Шарты:** текшеде отбасы мүшелерінің суреті корсетілген. **Байланыстырып сөйлеу.** Мейірім шеңбері: Шеңберге тұрып өз отбасыларына арнап жылы лебіздерін айтады. **Күтілетін нәтиже:** отбасы мүшелерінің туысқандақ қарым-қатынасын түсініп, бір-біріне ұамқор болу керектігін біледі; отбасы мүшелерінің арасындағы әдептілік дағдыларын және өзіндік тиесілі міндеттерін игереді;	Балалар, айналаға қарандаршы, бізді нелер қоршап тұр? (Әртүрлі заттар). Бізді қоршаған заттар бір ғана материалдан жасалған жоқ. Қолданылуына байланысты оларды әртүрлі материалдан жасайды, олар жұмсақ, қатты, ауыр, жеңіл, кедір-бұдыр немесе теп-тегіс болуы мүмкін. Әр заттың өзіндік мақсаты бар және ол бір нәрсеге қажет. Мысалы, үстел жазу үшін немесе оған тамақтану үшін қажет. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Буынды айтып сөз құра» дидакикалық ойыны** **Ойын шарты:** педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады. Мысалы: На... , та... , қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал...,қар..., қа..., пи.., бә... т.б. **Байланыстырып сөйлеу.**

	заттар бар. Қалай ойлайсыңдар, бұл заттарды кімдер жасайды? – Оларды ересек адамдар жасайды. – Ал бұл заттарды жасау үшін материалдарды қайдан алады? – Әрине, табиғаттан алады. – Күнделікті көріп жүрген үй жиһаздары неден жасалады? – Ағаштан, темірден жасалады. **Күтілетін нәтиже:** үш-төрт дыбыстардан тұратын сөздерден сөйлем құрайды талдау жасайды. Айналасын қоршаған зат атауларын дұрыс айтуды үйренеді.	– Күнделікті көріп жүрген үй жиһаздары неден жасалады? – Ағаштан, темірден жасалады. **Күтілетін нәтиже:** үш-төрт дыбыстардан тұратын сөздерден сөйлем құрайды талдау жасайды. Айналасын қоршаған зат атауларын дұрыс айтуды үйренеді.		**Сұрақ-жауаптар айдары: «Заттар неден жасалатынын айт»** Адамдар орындықтарда отырады, электр немесе газ плитасында тамақ пісіреді. Адам жұмыс істейтін заттар бар, сонымен қатар адамның күнделікті өмірдегі жұмысын жеңілдететін заттар бар. Қалай ойлайсыңдар, бұл заттарды кімдер жасайды? – Оларды ересек адамдар жасайды. – Ал бұл заттарды жасау үшін материалдарды қайдан алады? – Әрине, табиғаттан алады. – Күнделікті көріп жүрген үй жиһаздары неден жасалады? – Ағаштан, темірден жасалады. **Күтілетін нәтиже:** үш-төрт дыбыстардан тұратын сөздерден сөйлем құрайды талдау жасайды. Айналасын қоршаған зат

				атауларын дұрыс айтуды үйренеді.
Баламен жеке жұмыс: «Сөз ойла». *Мақсат-міндеттері.* Балаларға мағынасы қарсы сөздерді тауып айтуды ұсынады. - Әдепті - ... - Әдепсіз - Жақсы - ... - Жаман - Ақ -... - Қара - Үлкен -... - Кішкентай - Сыйлау- ... - Сыйламау **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, сурет салу)**	**Баламен жеке жұмыс:** "Қыс келді" тақпағын жаттау". *Мақсат-міндеттері.* Балалардың ұғымында"тақпақ" түсінігін қалыптастыру, қыс туралы көркемсөз үлгісімен таныстыру; қыс мезгілі туралы ұғымдарды көркемдеуіш сөздер арқылы толықтыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	**Баламен жеке жұмыс:** "Боран". *Мақсат-міндеттері.* Балаларды Қ. Көпішевтің "Ақ боран" атты тақпағымен таныстырып, қыс мезгіліндегі ақ боран сипатын тануға талпындыру; тақпақ жаттауды жаттықтыру; көркем сөзге қызығушылықтарын арттыру; қыс көптеген құбылыстардан тұратын мезгіл деп тануды үйрету. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)**	**Баламен жеке жұмыс:** "Аппақ қыс". *Мақсат-міндеттері.* Балалардың қыс туралы түсініктерін кеңейту; қыс мезгіліндегі табиғат құбылыстарын байқау дағдыларын жетілдіру. **«Табиғат құбылыстары» дидактикалық ойыны.** *Мақсат-міндеттері.* Балалардың табиғат құбылыстары жөнінде түсініктерін нығайту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	**Баламен жеке жұмыс: "Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойыны.** *Мақсат-міндеттері.* Балаларды жылдам ойлауға тәрбиелеу. Ойынның барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнаймыз. Мына жерде жыл мезгілдерінің белгілерін білдіретін суреттер тұр. Олардың арасынан қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, балалар, бастайық! Балалар суреттерді жылдам қойып шығады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру)**

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары
Жоспардың құрылу кезеңі: 09-13 желтоқсан 2024 жыл

Дүйсенбі 09.12.2024 ж	Сейсенбі 10.12.2024 ж	Сәрсенбі 11.12.2024 ж	Бейенбі 12.12.2024 ж.	Жұма 13.12.2024 ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Республикам – мақтанышым! 1. Ынтымақ жүрген жерде – ырыс жүреді 2. Туған жердей жер болмас, туған елдей ел болмас				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы Рәміздер **Мақсаты:** Балаларға ҚР-ның рәміздерімен таныстыру елтаңба,ту,әнұран туралы түсінік қалыптастыру.Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. Сөздік қорларын молайту,байланыстырып сөйлеуге үйрету берілген сұрақтарға жауап беруге үйрету. Отан сүйгіштікке баулу,елін,жерін құрметтеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгімелесу:** **(рәміздер туралы сурет арқылы түсіндіріп көрсету)** Балалар мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын,ұлттық салт-санасын, кахармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін,арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер.	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** «Әнұран» **Мақсаты:** Әнұран – Қазақстан Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсіндіру; Баланың есте сақтауын дамыту, өз ойын дұрыс жеткізуге ынталандыру; Отансүйгіштікке баулу, елін, жерін құрметтеуге тәрбиелеу; Әуенге қосылып ырғағымен айтып түсіндіреді; **Тілдік дамытушы орта.** Отанымыздың ұлттық мақтанышы – мемлекеттік рәміздерге арналады. Онда мемлекетіміздің рәміздері туралы білімдерімізді толықтырып, құрметтеуге үйренеміз. Кез келген мемлекеттің айшығы – мемлекеттік рәміздері екені белгілі. Бізде бүгінгі күнімізді еліміздің Әнұранімен бастайық (Әнұран орындалады). Елін, жерін сүю мен Отанға деген адалдықтың бір белгісі –	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** «Әнұран» **Мақсаты:** Әнұран – Қазақстан Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсіндіру; Баланың есте сақтауын дамыту, өз ойын дұрыс жеткізуге ынталандыру; Отансүйгіштікке баулу, елін, жерін құрметтеуге тәрбиелеу; Әуенге қосылып ырғағымен айтып түсіндіреді; **Тілдік дамытушы орта.** Отанымыздың ұлттық мақтанышы – мемлекеттік рәміздерге арналады. Онда мемлекетіміздің рәміздері туралы білімдерімізді толықтырып, құрметтеуге үйренеміз. Кез келген мемлекеттің айшығы – мемлекеттік рәміздері екені белгілі. Бізде бүгінгі	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** Рәміздер **Мақсаты:** Балаларға ҚР-ның рәміздерімен таныстыру елтаңба,ту,әнұран туралы түсінік қалыптастыру.Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. Сөздік қорларын молайту,байланыстырып сөйлеуге үйрету берілген сұрақтарға жауап беруге үйрету. Отан сүйгіштікке баулу,елін,жерін құрметтеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгімелесу:** **(рәміздер туралы сурет арқылы түсіндіріп көрсету)** Балалар мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын,ұлттық салт-санасын, кахармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін,арман-тілегін	**Топ: «Қыран» ересек тобы** «Әнұран» **Мақсаты:** Әнұран – Қазақстан Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсіндіру; Баланың есте сақтауын дамыту, өз ойын дұрыс жеткізуге ынталандыру; Отансүйгіштікке баулу, елін, жерін құрметтеуге тәрбиелеу; Әуенге қосылып ырғағымен айтып түсіндіреді; **Тілдік дамытушы орта.** Отанымыздың ұлттық мақтанышы – мемлекеттік рәміздерге арналады. Онда мемлекетіміздің рәміздері туралы білімдерімізді толықтырып, құрметтеуге үйренеміз. Кез келген мемлекеттің айшығы – мемлекеттік рәміздері екені белгілі. Бізде бүгінгі күнімізді еліміздің Әнұранімен бастайық (Әнұран

Рәміздерге:Елтаңба,Ту,Әнұран жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр.

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Еңселі Елтаңбамызды сипаттау:

ҚР-ның рәміздерінің бірі елтаңба.

Елтаңбада көгілдір түсті аясында шаңырақ бейнеленген.Шаңырақтан күн сәулесі тәріздес уықтар таралған. Шаңырақпен уық-отбасы негізі,Отанымыздың көптеген ұлттардың бір шаңырақ астында бірлігін көрсетеді.Оң жағы мен сол жағында қанатты қос тұлпар бейнесі бейнеленген.

Елтаңбаның жоғарғы бөлігінде бес бұрышты жұлдызша орналасқан.

Бес жұлдыз –әр бір адамның,халықтың жол нұсқайтынжарық жұлдызы деген мағынаны білдіреді.

Ал төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар.Ол мемлекетіміздіңатын білдіреді.Осы әсемде ,асқақ елтаңбаның авторлары:

Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уалиханов.

Тұғырлы Туымызды сипаттау:

Балалар мынау ҚР-ның мемлекеттік туы.Туымыздың түсі

мемлекеттік рәміздерімізді қадір тұту болып табылады. Жас ұрпақты елжандылық негізде тәрбиелеуде де мемлекеттік нышандардың алар орны ерекше. Әнұран – мемлекеттің салтанатты әні. Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең маңыздысы – Әнұран. Ол халықты әйгілі етеді. Оның сөздерінде халықтың мыңдаған жылғы тарихы, бүгінгі өмірі мен келешек арманы айтылған. Әнұранді түрегеліп тұрып, жүректің тұсына оң қолын қойып айтады. Бұл өз мемлекетіңе деген құрметті көрсетеді. Халық өмір салтын бүгінгі тіршілігі мен келешек армандарын, мың жылғы тарихын осы әнге сыйғызған. Әнұраннің сөзін Қазақстан Республикасының әр азаматы жатқа білуі тиіс. Мемлекеттік Әнұранның авторы Шәмші Қалдаяқов, сөзін жазғандар Жұмекен Нәжмеденов, Нұрсұлтан Назарбаев. Бұл Әнұраннің сөзі республикамыздың барлық халықтарының жүрегіне жақын, жұрттың бәрінің көңілінен шыққан, терең отаншылдық сезімдегі ән.

күнімізді еліміздің Әнұранімен бастайық (Әнұран орындалады). Елін, жерін сүю мен Отанға деген адалдықтың бір белгісі – мемлекеттік рәміздерімізді қадір тұту болып табылады. Жас ұрпақты елжандылық негізде тәрбиелеуде де мемлекеттік нышандардың алар орны ерекше. Әнұран – мемлекеттің салтанатты әні. Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең маңыздысы – Әнұран. Ол халықты әйгілі етеді. Оның сөздерінде халықтың мыңдаған жылғы тарихы, бүгінгі өмірі мен келешек арманы айтылған. Әнұранді түрегеліп тұрып, жүректің тұсына оң қолын қойып айтады. Бұл өз мемлекетіңе деген құрметті көрсетеді. Халық өмір салтын бүгінгі тіршілігі мен келешек армандарын, мың жылғы тарихын осы әнге сыйғызған. Әнұраннің сөзін Қазақстан Республикасының әр азаматы жатқа білуі тиіс. Мемлекеттік Әнұранның авторы Шәмші Қалдаяқов, сөзін жазғандар Жұмекен Нәжмеденов, Нұрсұлтан Назарбаев. Бұл Әнұраннің

жеткізетін ерекше құнды белгілер.

Рәміздерге:Елтаңба,Ту,Әнұр ан жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр.

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Еңселі Елтаңбамызды сипаттау:

ҚР-ның рәміздерінің бірі елтаңба.

Елтаңбада көгілдір түсті аясында шаңырақ бейнеленген.Шаңырақтан күн сәулесі тәріздес уықтар таралған. Шаңырақпен уық-отбасы негізі,Отанымыздың көптеген ұлттардың бір шаңырақ астында бірлігін көрсетеді.Оң жағы мен сол жағында қанатты қос тұлпар бейнесі бейнеленген.

Елтаңбаның жоғарғы бөлігінде бес бұрышты жұлдызша орналасқан.

Бес жұлдыз –әр бір адамның,халықтың жол нұсқайтынжарық жұлдызы деген мағынаны білдіреді.

Ал төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу

орындалады). Елін, жерін сүю мен Отанға деген адалдықтың бір белгісі – мемлекеттік рәміздерімізді қадір тұту болып табылады. Жас ұрпақты елжандылық негізде тәрбиелеуде де мемлекеттік нышандардың алар орны ерекше. Әнұран – мемлекеттің салтанатты әні. Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең маңыздысы – Әнұран. Ол халықты әйгілі етеді. Оның сөздерінде халықтың мыңдаған жылғы тарихы, бүгінгі өмірі мен келешек арманы айтылған. Әнұранді түрегеліп тұрып, жүректің тұсына оң қолын қойып айтады. Бұл өз мемлекетіңе деген құрметті көрсетеді. Халық өмір салтын бүгінгі тіршілігі мен келешек армандарын, мың жылғы тарихын осы әнге сыйғызған. Әнұраннің сөзін Қазақстан Республикасының әр азаматы жатқа білуі тиіс. Мемлекеттік Әнұранның авторы Шәмші Қалдаяқов, сөзін жазғандар Жұмекен Нәжмеденов, Нұрсұлтан Назарбаев. Бұл Әнұраннің сөзі республикамыздың барлық халықтарының жүрегіне

көк.Көк түс бірлік пен ашық аспанды көрсетеді.Туымыздың ортасында сәуле шашқан күнбейнесі орналасқан.Ол тыныштықпен байлықтың белгісі. Күн астында қалықтап ұшқан қыран құс бейнесі орналақсқан.Ол еркіндіктің,қазақ халқының жан дүниесінің белгісі.Туымыздың сабы бекітілгентұсында қазақтыңұлттық ою-өрнегімен көмкерілген. Бұл ою-өрнек қазақ халқының қол өнер шебер болғанын білдіреді. Тудың авторы-Шәкен Оңдасынұлы Ниязбеков. **Асқақтаған Әнұранды сипаттау:** Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең бастысы-Әнұран. Әнұран мемлекеттің салтанатты әні Әнұранды түргеліп,жүректің тұсына қолдарын қойып айтады.Бұл өз мемлекетіне деген құрметті көрсетеді. Әнұранның авторы:Шәмші Қалдаяқов,сөзін жазғандар: Жұмекен Нажмеденов,Нұрсұлтан Назарбаев. **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран,	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мемлекеттік рәміздердерді атап өт! Әнұран арқылы елімізге деген құрметті қалай көрсетеміз? Әнұран авторлары кім? **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. 2. Жеңіс туын көтерген, Жарыстарда сан қилы. Жетіп бізге шетелден, Көкке әнұран шалқиды. 3. Шәмші атаның сазды үні, Жігер беріп қайратты. Бәрімізді мәз қылып, Жаңғыртады аймақты. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Әнұран – Қазақстан Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсінді; Әнұранды біледі; Әнұранды түрегеліп тұрып, оң қолын кеудесіне қойып айтты; Әнұран сөздерін кезек-кезек айтып жаттады **Байланыстырып сөйлеу.**	сөзі республикамыздың барлық халықтарының жүрегіне жақын, жұрттың бәрінің көңілінен шыққан, терең отаншылдық сезімдегі ән. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мемлекеттік рәміздердерді атап өт! Әнұран арқылы елімізге деген құрметті қалай көрсетеміз? Әнұран авторлары кім? **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. 2. Жеңіс туын көтерген, Жарыстарда сан қилы. Жетіп бізге шетелден, Көкке әнұран шалқиды. 3. Шәмші атаның сазды үні, Жігер беріп қайратты. Бәрімізді мәз қылып, Жаңғыртады аймақты. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Әнұран – Қазақстан Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсінді;	бар.Ол мемлекетіміздіңатын білдіреді.Осы әсемде ,асқақ елтаңбаның авторлары: Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уалиханов. **Тұғырлы Туымызды сипаттау:** Балалар мынау ҚР-ның мемлекеттік туы.Туымыздың түсі көк.Көк түс бірлік пен ашық аспанды көрсетеді.Туымыздың ортасында сәуле шашқан күнбейнесі орналасқан.Ол тыныштықпен байлықтың белгісі. Күн астында қалықтап ұшқан қыран құс бейнесі орналақсқан.Ол еркіндіктің,қазақ халқының жан дүниесінің белгісі.Туымыздың сабы бекітілгентұсында қазақтыңұлттық ою-өрнегімен көмкерілген. Бұл ою-өрнек қазақ халқының қол өнер шебер болғанын білдіреді. Тудың авторы-Шәкен Оңдасынұлы Ниязбеков. **Асқақтаған Әнұранды сипаттау:** Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең бастысы-Әнұран. Әнұран мемлекеттің салтанатты әні	жақын, жұрттың бәрінің көңілінен шыққан, терең отаншылдық сезімдегі ән. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мемлекеттік рәміздердерді атап өт! Әнұран арқылы елімізге деген құрметті қалай көрсетеміз? Әнұран авторлары кім? **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. 2. Жеңіс туын көтерген, Жарыстарда сан қилы. Жетіп бізге шетелден, Көкке әнұран шалқиды. 3. Шәмші атаның сазды үні, Жігер беріп қайратты. Бәрімізді мәз қылып, Жаңғыртады аймақты. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Әнұран – Қазақстан Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсінді; Әнұранды біледі; Әнұранды түрегеліп тұрып, оң қолын кеудесіне қойып айтты;

Шаттық кернер жүректі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Рәміздер маңыздылығын есте сақтауы үшін үлестірмелі материалдармен жұмыс **Байланыстырып сөйлеу.** Рәміздер туралы үйретілген ақпараттарды қайталау **Күтілетін нәтиже:** - Әнұранды біледі; Әнұранды сүйемелдеумен айта алады.	Әнұранның сөздеріне мән беріп жаттатқызу. **Күтілетін нәтиже:** - Әнұранды біледі; - Әнұранды қастерлейді; - Әнұранды айта алады.	Әнұранды біледі; Әнұранды түрегеліп тұрып, оң қолын кеудесіне қойып айтты; Әнұран сөздерін кезек-кезек айтып жаттады **Байланыстырып сөйлеу.** Әнұранның сөздеріне мән беріп жаттатқызу. **Күтілетін нәтиже:** - Әнұранды біледі; - Әнұранды қастерлейді; - Әнұранды айта алады.	Әнұранды түргеліп,жүректің тұсына қолдарын қойып айтады.Бұл өз мемлекетіне деген құрметті көрсетеді. Әнұранның авторы:Шәмші Қалдаяқов,сөзін жазғандар: Жұмекен Нажмеденов,Нұрсұлтан Назарбаев. **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Рәміздер маңыздылығын есте сақтауы үшін үлестірмелі материалдармен жұмыс **Байланыстырып сөйлеу.** Рәміздер туралы үйретілген ақпараттарды қайталау **Күтілетін нәтиже:** - Әнұранды біледі; Әнұранды сүйемелдеумен айта алады.	Әнұран сөздерін кезек-кезек айтып жаттады **Байланыстырып сөйлеу.** Әнұранның сөздеріне мән беріп жаттатқызу. **Күтілетін нәтиже:** - Әнұранды біледі; - Әнұранды қастерлейді; - Әнұранды айта алады.
Баламен жеке жұмыс: **Артикуляциялық жаттығу** Аюдың тапсырмасы артикуляциялық жаттығу жасау. 1) Ян - ян - секеңдеген ақ қоян, Ю - ю - ю - қорбаңдаған аю. Кі - кі - кі – бұл айлакер түлкі, Қыр - қыр - қыр - бұл көкжал қасқыр.	**Баламен жеке жұмыс:** **«Сиқырлы қапшық»** *Мақсат-міндеттері.* Заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруды, топтастыруды үйрету. Ойынның құрал-жабдықтары: түсі, өлшемі, пішіні бойынша әртүрлі ойыншықтар.	**Баламен жеке жұмыс:** Ойыншықтар фабрикасына саяхат" ертегісін мәнерлеп оқу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [ф], [п], [б] дыбыстары" *Мақсат-міндеттері.* Балаларды ойыншықтар фабрикасы туралы ертегі	**Баламен жеке жұмыс:** **Дидактикалық ойын.** **"Сиқырлы сөздер".** *Мақсат-міндеттері.* Балаларды жылдам ойлауға, зейін, ойлау қабілетін дамыту. Педагог кез келген сөзді айтады, балалар жақсылап	**Баламен жеке жұмыс:** **"Қыста не болады?"** *Мақсат-міндеттері.* Күз бен қыс мезгілдерінің құбылыстарын ажырату. Барысы: педагог балалардың алдына әр жыл мезгілінде болатын табиғат құбылыстары бейнеленген

2) Ыр-ыр-ыр-ырылдайды қасқыр, Ра-ра-ра- бал жинайды ара, Мір-мір-мір- қап-қара көмір. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	Ойынның мазмұны. Балалар «Сиқырлы қапшықтың» ішіндегі затты ұстап көріп, оның пішінін анықтайды, ойыншықты алған соң атын атап, түсін айтады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	мазмұнымен таныстыру; ертегі жанры туралы ұғымдар қалыптастыру; ойыншықтардың пайда болуы туралы жаңа мәліметтер беру. Фонетикалық ритмика. "Па-ба-па, па-ба-па, жүреді жолда арба".	ойланып, сол сөзге ұқсас сөзді айтуы қажет. Мысалы: қасық - асық, тал - тау, тар - қар, алақан - алақай. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	суреттерді таратады. Осы суреттердің ішінен бала, күз мезгіліне байланысты суретті таңдап алады және суретті бейнелеп береді. Мысалы: күн бұлттардың артында жасырынып тұр. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары
Жоспардың құрылу кезеңі: 16-20 желтоқсан 2024 жыл

Дүйсенбі 16.12.2024 ж	Сейсенбі 17.12.2024 ж	Сәрсенбі 18.12.2024 ж	Бейенбі 19.12.2024 ж	Жұма 20.12.2024 ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Қыс қызықтары» 1. Адамның табиғатсыз күні жоқ, табиғаттың оны айтар тілі жоқ 2. Бірлік болмай – тірлік болмас				
16 желтоқсан – мерекелік демалыс күн	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Киіз үй»** **Мақсаты:** Киіз үй жабдықтарымен таныстыру. Киіз үйді ауа райының қандай жағдайда да пайдалануға болатындығын, киіз үй жабдықтары туралы айтып, балалардың есте сақтай білу қабілеттерін дамыту.Атадан – балаға мұра болып келе жатқан ұлттық құндылықтарымызды сақтауға баулу **Тілдік дамытушы орта.** Киіз үй ауа райының қандай жағдайында да пайдалануға өте ыңғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі, ауа алмасуы талапқа сай, жел, дауылға көп шайқалмайды. Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деп атайды. Олар: кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық (жарма есігі). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттегі заттар жайында әңгімеле? **Сөздік қор.** Кереге – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі. Шаңырақ – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Киіз үй»** **Мақсаты:** Киіз үй жабдықтарымен таныстыру. Киіз үйді ауа райының қандай жағдайда да пайдалануға болатындығын, киіз үй жабдықтары туралы айтып, балалардың есте сақтай білу қабілеттерін дамыту.Атадан – балаға мұра болып келе жатқан ұлттық құндылықтарымызды сақтауға баулу **Тілдік дамытушы орта.** Киіз үй ауа райының қандай жағдайында да пайдалануға өте ыңғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі, ауа алмасуы талапқа сай, жел, дауылға көп шайқалмайды. Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деп атайды. Олар: кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық (жарма есігі). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттегі заттар жайында әңгімеле? **Сөздік қор.**	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** Рәміздер **Мақсаты:** Балаларға ҚР-ның рәміздерімен таныстыру елтаңба,ту,әнұран туралы түсінік қалыптастыру.Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. Сөздік қорларын молайту,байланыстырып сөйлеуге үйрету берілген сұрақтарға жауап беруге үйрету. Отан сүйгіштікке баулу,елін,жерін құрметтеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгімелесу:** **(рәміздер туралы сурет арқылы түсіндіріп көрсету)** Балалар мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын,ұлттық салт-санасын, кахармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін,арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер. **Рәміздерге:**Елтаңба,Ту,Әнұран жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Киіз үй»** **Мақсаты:** Киіз үй жабдықтарымен таныстыру. Киіз үйді ауа райының қандай жағдайда да пайдалануға болатындығын, киіз үй жабдықтары туралы айтып, балалардың есте сақтай білу қабілеттерін дамыту.Атадан – балаға мұра болып келе жатқан ұлттық құндылықтарымызды сақтауға баулу **Тілдік дамытушы орта.** Киіз үй ауа райының қандай жағдайында да пайдалануға өте ыңғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі, ауа алмасуы талапқа сай, жел, дауылға көп шайқалмайды. Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деп атайды. Олар: кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық (жарма есігі).

	шеңбер. Уық – кереге мен шаңырақтың арасын ұстап, қосып тұратын сырық. Киіз есік – сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы өткізіп байланады. Киіз есіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық теріден жасалады. — Үй жиһаздарына да толық мағлұмат беріп өту. Абажа – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеженің үлкен түрі. Ағаштан жасалып, киізбен, былғарымен қапталған. Кебеже – сүт ет, құрт, шай салып сақтау үшін ағаштан жасап, өрнектеген үй жиһаздары. Әбдіре – зат сақтайтын үлкен сандық. Сырты қаңылтырмен әшекейленіп қапталады. Ағаш төсек – жату үшін пайдаланатын үй жиһаздары. Асадал – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеже. Жастықағаш – ерте кезде жастықтың астына салынатын ағаш тиянақ. Адалбақан – киім ілуге арналған үй жиһаздары. Жүкаяқ – үйде жүк астына қоятын ағаш зат. Сандық – киім — кешек, т.б. зат салуға арналған үй жиһаздары. Төсеніштер: Алаша, киіз, сырмақ. Тұскиіз – сәндік үшін төсектің тұсына тұратын үй бұйымы. Қоржын – екі жағын тең етіп тоқылған, не құрап тіккен зат салатын дорба. Аяққап – ыдыс – аяқ салатын қапшық. Екі бетін киізден тігіп, бетін ою-өрнек салып не кестелеп әшекейлейді.	Кереге – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі. Шаңырақ – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер. Уық – кереге мен шаңырақтың арасын ұстап, қосып тұратын сырық. Киіз есік – сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы өткізіп байланады. Киіз есіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық теріден жасалады. — Үй жиһаздарына да толық мағлұмат беріп өту. Абажа – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеженің үлкен түрі. Ағаштан жасалып, киізбен, былғарымен қапталған. Кебеже – сүт ет, құрт, шай салып сақтау үшін ағаштан жасап, өрнектеген үй жиһаздары. Әбдіре – зат сақтайтын үлкен сандық. Сырты қаңылтырмен әшекейленіп қапталады. Ағаш төсек – жату үшін пайдаланатын үй жиһаздары. Асадал – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеже. Жастықағаш – ерте кезде жастықтың астына салынатын ағаш тиянақ. Адалбақан – киім ілуге арналған үй жиһаздары. Жүкаяқ – үйде жүк астына қоятын ағаш зат. Сандық – киім — кешек, т.б. зат	арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Еңселі Елтаңбамызды сипаттау:** ҚР-ның рәміздерінің бірі елтаңба. Елтаңбада көгілдір түсті аясында шаңырақ бейнеленген.Шаңырақтан күн сәулесі тәріздес уықтар таралған. Шаңырақпен уық-отбасы негізі,Отанымыздың көптеген ұлттардың бір шаңырақ астында бірлігін көрсетеді.Оң жағы мен сол жағында қанатты қос тұлпар бейнесі бейнеленген. Елтаңбаның жоғарғы бөлігінде бес бұрышты жұлдызша орналасқан. Бес жұлдыз –әр бір адамның,халықтың жол нұсқайтынжарық жұлдызы деген мағынаны білдіреді. Ал төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар.Ол мемлекетіміздіңатын білдіреді.Осы әсемде ,асқақ елтаңбаның авторлары: Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уалиханов. **Тұғырлы Туымызды сипаттау:** Балалар мынау ҚР-ның мемлекеттік туы.Туымыздың түсі көк.Көк түс бірлік пен ашық аспанды көрсетеді.Туымыздың ортасында сәуле шашқан күнбейнесі орналасқан.Ол тыныштықпен байлықтың белгісі. Күн астында қалықтап ұшқан қыран құс бейнесі орналақсқан.Ол еркіндіктің,қазақ халқының жан	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттегі заттар жайында әңгімеле? **Сөздік қор.** Кереге – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі. Шаңырақ – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер. Уық – кереге мен шаңырақтың арасын ұстап, қосып тұратын сырық. Киіз есік – сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы өткізіп байланады. Киіз есіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық теріден жасалады. — Үй жиһаздарына да толық мағлұмат беріп өту. Абажа – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеженің үлкен түрі. Ағаштан жасалып, киізбен, былғарымен қапталған. Кебеже – сүт ет, құрт, шай салып сақтау үшін ағаштан жасап, өрнектеген үй жиһаздары. Әбдіре – зат сақтайтын үлкен сандық. Сырты қаңылтырмен әшекейленіп қапталады. Ағаш төсек – жату үшін пайдаланатын үй

	Тілдің грамматикалық құрылымы. Қызыл, жасыл, сары ,көк түске боялған асықтар сандық ішінде жатады. Әртүрлі тапсырмалар болады. Жасыл асық алған бала жұмбақ жасырады, шешкізеді. Сары асық алған бала мақал — мәтел айтады. Қызыл асық алған бала тақпақ айтады. Көк асық алған бала өлең оқиды. **Байланыстырып сөйлеу.** Киіз үй туралы не білесіңдер? -Кім киіз үйдің ішіне кіріп көрді? -Киіз үйді неден жасайды? -Киіз үй жабдықтарын білесіңдер ме? -Жарайсыңдар балалар. Жауап берген балаларды алтын жұлдызбен бағалау. -Балалар мен сендерге киіз үй туралы шағын мағлұмат беріп өтейін. **Күтілетін нәтиже:** Киіз үй қазақ ұлты үшін маңызды құрал екенін біледі. Киіз үйдің іші сыртындағы дүниелермен танысады. Киіз үй жабдықтары жайлы ой айтады.	салуға арналған үй жиһаздары. Төсеніштер: Алаша, киіз, сырмақ. Тұскиіз – сәндік үшін төсектің тұсына тұратын үй бұйымы. Қоржын – екі жағын тең етіп тоқылған, не құрап тіккен зат салатын дорба. Аяққап – ыдыс – аяқ салатын қапшық. Екі бетін киізден тігіп, бетін ою-өрнек салып не кестелеп әшекейлейді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қызыл, жасыл, сары ,көк түске боялған асықтар сандық ішінде жатады. Әртүрлі тапсырмалар болады. Жасыл асық алған бала жұмбақ жасырады, шешкізеді. Сары асық алған бала мақал — мәтел айтады. Қызыл асық алған бала тақпақ айтады. Көк асық алған бала өлең оқиды. **Байланыстырып сөйлеу.** Киіз үй туралы не білесіңдер? -Кім киіз үйдің ішіне кіріп көрді? -Киіз үйді неден жасайды? -Киіз үй жабдықтарын білесіңдер ме? -Жарайсыңдар балалар. Жауап берген балаларды алтын жұлдызбен бағалау. -Балалар мен сендерге киіз үй туралы шағын мағлұмат беріп өтейін. **Күтілетін нәтиже:** Киіз үй қазақ ұлты үшін маңызды құрал екенін біледі. Киіз үйдің іші сыртындағы	дүниесінің белгісі.Туымыздың сабы бекітілгентұсында қазақтыңұлттық ою-өрнегімен көмкерілген. Бұл ою-өрнек қазақ халқының қол өнер шебер болғанын білдіреді. Тудың авторы-Шәкен Ондасынұлы Ниязбеков. **Асқақтаған Әнұранды сипаттау:** Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең бастысы-Әнұран. Әнұран мемлекеттің салтанатты әні Әнұранды түргеліп,жүректің тұсына қолдарын қойып айтады.Бұл өз мемлекетіне деген құрметті көрсетеді. Әнұранның авторы:Шәмші Қалдаяқов,сөзін жазғандар: Жұмекен Нажмеденов,Нұрсұлтан Назарбаев. **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Рәміздер маңыздылығын есте сақтауы үшін үлестірмелі материалдармен жұмыс **Байланыстырып сөйлеу.** Рәміздер туралы үйретілген ақпараттарды қайталау **Күтілетін нәтиже: -** Әнұранды біледі; Әнұранды сүйемелдеумен айта алады.	жиһаздары. Асадал – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеже. Жастықағаш – ерте кезде жастықтың астына салынатын ағаш тиянақ. Адалбақан – киім ілуге арналған үй жиһаздары. Жүкаяқ – үйде жүк астына қоятын ағаш зат. Сандық – киім — кешек, т.б. зат салуға арналған үй жиһаздары. Төсеніштер: Алаша, киіз, сырмақ. Тұскиіз – сәндік үшін төсектің тұсына тұратын үй бұйымы. Қоржын – екі жағын тең етіп тоқылған, не құрап тіккен зат салатын дорба. Аяққап – ыдыс – аяқ салатын қапшық. Екі бетін киізден тігіп, бетін ою-өрнек салып не кестелеп әшекейлейді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қызыл, жасыл, сары ,көк түске боялған асықтар сандық ішінде жатады. Әртүрлі тапсырмалар болады. Жасыл асық алған бала жұмбақ жасырады, шешкізеді. Сары асық алған бала мақал — мәтел айтады. Қызыл асық алған бала тақпақ айтады.

		дүниелермен танысады. Киіз үй жабдықтары жайлы ой айтады.		Көк асық алған бала өлең оқиды. **Байланыстырып сөйлеу.** Киіз үй туралы не білесіңдер? -Кім киіз үйдің ішіне кіріп көрді? -Киіз үйді неден жасайды? -Киіз үй жабдықтарын білесіңдер ме? -Жарайсыңдар балалар. Жауап берген балаларды алтын жұлдызбен бағалау. -Балалар мен сендерге киіз үй туралы шағын мағлұмат беріп өтейін. **Күтілетін нәтиже:** Киіз үй қазақ ұлты үшін маңызды құрал екенін біледі. Киіз үйдің іші сыртындағы дүниелермен танысады. Киіз үй жабдықтары жайлы ой айтады.
	Баламен жеке жұмыс: «Екі дос» (өлең) Қадыр Мырза Әли **Мақсаты:** Құрдастарымен қарым-қатынас жасау ережелерін сақтауға үйрету, ойында және қарым-қатынаста сыпайылық көрсете алуға көмектесу, өзара сыйластыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	**Баламен жеке жұмыс:** «Екі дос» (өлең) Қадыр Мырза Әли **Мақсаты:** Құрдастарымен қарым-қатынас жасау ережелерін сақтауға үйрету, ойында және қарым-қатынаста сыпайылық көрсете алуға көмектесу, өзара сыйластыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**	**Баламен жеке жұмыс:** **Саусақ жаттығуы:** **«Қоянның құлағы»** Ұзын құлақ сұр қоян, Естіп қалып сыбдырды Ойлы-қырлы жерлермен Ытқып-ытқып жүгірді. **Мақсаты:** Ұсақ қол моторикасын дамыту. Жансая, Аяла. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	**Баламен жеке жұмыс:** «Екі дос» (өлең) Қадыр Мырза Әли **Мақсаты:** Құрдастарымен қарым-қатынас жасау ережелерін сақтауға үйрету, ойында және қарым-қатынаста сыпайылық көрсете алуға көмектесу, өзара сыйластыққа тәрбиелеу. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі)**

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 23-27 желтоқсан 2024 жыл

Дүйсенбі 23.12.2024 ж	Сейсенбі 24.12.2024 ж	Сәрсенбі 25.12.2024 ж	Бейенбі 26.12.2024 ж	Жұма 27.12.2024 ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Қыс қызықтары» 1. Адамның табиғатсыз күні жоқ, табиғаттың оны айтар тілі жоқ 2. Бірлік болмай – тірлік болмас				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Қыс»** **Мақсаты**: Балаларға қыс мезгілі ,жыл мезгілдері жайлы білімдерін толықтыру. Қыс мезгіліне деген қызығушылығын арттыру.Жұмбақтар, өлеңдер, тақпақтар арқылы тілдерін ұстарту.Әр мезгілдің өзіндік ерекшеліктерін сүйе білуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Экранға назар аударамыз.** (экраннан қыс мезгілі туралы мнемокесте беріледі, мнемотехника тәсілі арқылы баланың тілін дамыту). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Жұмбақ:** Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (аяз) Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тоңады. (қар) **Сөздік қор.** **«Қай мезгілде болады?»**	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Мақсаты:** қыс мезгілі туралы білімдерін толықтырып, сөздік қорларын байыту. Сурет мазмұнына сай берілген сұрақтарға толық жауап беріп, әңгіме құрап айтуға үйрету. Қыс мезгілінің табиғат көрінісін сипаттап, қызықтарын әңгімелету арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту **Тілдік дамытушы орта.** Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды. Үсті-басы ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды. *Өлеңді түсініп тыңдайды.* **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, қыс белгілерін айтады.** Қолы жоқ, сурет салады, Тісі жоқ, тістеп алады. (Аяз)	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Мақсаты:** қыс мезгілі туралы білімдерін толықтырып, сөздік қорларын байыту. Сурет мазмұнына сай берілген сұрақтарға толық жауап беріп, әңгіме құрап айтуға үйрету. Қыс мезгілінің табиғат көрінісін сипаттап, қызықтарын әңгімелету арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту **Тілдік дамытушы орта.** Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды. Үсті-басы ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды. *Өлеңді түсініп тыңдайды.* **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, қыс белгілерін айтады.** Қолы жоқ, сурет салады,	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Қыс»** **Мақсаты**: Балаларға қыс мезгілі ,жыл мезгілдері жайлы білімдерін толықтыру. Қыс мезгіліне деген қызығушылығын арттыру.Жұмбақтар, өлеңдер, тақпақтар арқылы тілдерін ұстарту.Әр мезгілдің өзіндік ерекшеліктерін сүйе білуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Экранға назар аударамыз.** (экраннан қыс мезгілі туралы мнемокесте беріледі, мнемотехника тәсілі арқылы баланың тілін дамыту). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Жұмбақ:** Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (аяз) Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тоңады. (қар)	**Топ: «Қыран» ересек тобы** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Мақсаты:** қыс мезгілі туралы білімдерін толықтырып, сөздік қорларын байыту. Сурет мазмұнына сай берілген сұрақтарға толық жауап беріп, әңгіме құрап айтуға үйрету. Қыс мезгілінің табиғат көрінісін сипаттап, қызықтарын әңгімелету арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту **Тілдік дамытушы орта.** Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды. Үсті-басы ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды. *Өлеңді түсініп тыңдайды.* **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, қыс белгілерін айтады.** Қолы жоқ, сурет салады, Тісі жоқ, тістеп алады. (Аяз)

Мақсаты: Суреттен мезгіл құбылыстарын айта алады. Қыс мезгілінің белгілерін қазақ тілінде дұрыс айтуға үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет. Қандай керемет әдемі аққала болды. Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу жасап көрейік **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Байланыстырып сөйлеу.** Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сюжетті суреттерді құрастыру» Мақсаты: Сюжетті суреттерді құрай біледі. Педагогтың жетекшілігімен ойын**:** «Сөйлем құрастыр»	Қанаты жоқ, ұшады, Аяғы жоқ, жетеді. Аузы жоқ,ұлиды. (Боран) **Сөздік қор.** Жерге суық та, ақ қыс келді. Орман қарға батты. Күзге қарағанда, қыстың келуімен күн қатты суытты. Аспанды бұлт басты. Жаңбыр емес, қар жауады. Жер бетін, үй шатырларын, ағаш бұталарын қар басты. Өзен, көлдер, бұлақтар мұзға айналды. Жерге қар көп жауған сайын, өсімдіктер одан бетер жақсы шығады. Қар оларды аяздан қорғайды. Күн қысқарып, түн ұзарады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***«Ауа-райы» сөзіне анықтаманы ірікте»*** (*Қарлы, аязды, суық,күн шуақты, желді және т.б.)* Тапсырма. Балаларға қар бетінде жүріп өтуді және аяқ астында қалай сықырлайтынын тыңдауды ұсыну. **Байланыстырып сөйлеу.** **Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:** ❖ Желтоқсан қай айдың соңынан бара жатыр? ❖ Қараша қай жыл мезгіліне жатады? ❖ Күзге қарағанда аула жалпы қалай өзгеді? ❖ Ағаш түптерін неге қармен жабады?	Тісі жоқ, тістеп алады. (Аяз) Қанаты жоқ, ұшады, Аяғы жоқ, жетеді. Аузы жоқ,ұлиды. (Боран) **Сөздік қор.** Жерге суық та, ақ қыс келді. Орман қарға батты. Күзге қарағанда, қыстың келуімен күн қатты суытты. Аспанды бұлт басты. Жаңбыр емес, қар жауады. Жер бетін, үй шатырларын, ағаш бұталарын қар басты. Өзен, көлдер, бұлақтар мұзға айналды. Жерге қар көп жауған сайын, өсімдіктер одан бетер жақсы шығады. Қар оларды аяздан қорғайды. Күн қысқарып, түн ұзарады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***«Ауа-райы» сөзіне анықтаманы ірікте»*** (*Қарлы, аязды, суық,күн шуақты, желді және т.б.)* Тапсырма. Балаларға қар бетінде жүріп өтуді және аяқ астында қалай сықырлайтынын тыңдауды ұсыну. **Байланыстырып сөйлеу.** **Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:** ❖ Желтоқсан қай айдың соңынан бара жатыр? ❖ Қараша қай жыл мезгіліне жатады? ❖ Күзге қарағанда аула жалпы қалай өзгеді?	**Сөздік қор.** **«Қай мезгілде болады?»** Мақсаты: Суреттен мезгіл құбылыстарын айта алады. Қыс мезгілінің белгілерін қазақ тілінде дұрыс айтуға үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет. Қандай керемет әдемі аққала болды. Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу жасап көрейік **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Байланыстырып сөйлеу.**	Қанаты жоқ, ұшады, Аяғы жоқ, жетеді. Аузы жоқ,ұлиды. (Боран) **Сөздік қор.** Жерге суық та, ақ қыс келді. Орман қарға батты. Күзге қарағанда, қыстың келуімен күн қатты суытты. Аспанды бұлт басты. Жаңбыр емес, қар жауады. Жер бетін, үй шатырларын, ағаш бұталарын қар басты. Өзен, көлдер, бұлақтар мұзға айналды. Жерге қар көп жауған сайын, өсімдіктер одан бетер жақсы шығады. Қар оларды аяздан қорғайды. Күн қысқарып, түн ұзарады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***«Ауа-райы» сөзіне анықтаманы ірікте»*** (*Қарлы, аязды, суық,күн шуақты, желді және т.б.)* Тапсырма. Балаларға қар бетінде жүріп өтуді және аяқ астында қалай сықырлайтынын тыңдауды ұсыну. **Байланыстырып сөйлеу.** **Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:** ❖ Желтоқсан қай айдың соңынан бара жатыр? ❖ Қараша қай жыл мезгіліне жатады? ❖ Күзге қарағанда аула жалпы қалай өзгеді? ❖ Ағаш түптерін неге қармен жабады?

Мақсаты: Балалар сюжетті суреттер арқылы әңгіме құрай алады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар қыс мезгілі туралы толық білім алады, қыс туралы жұмбақ шешу, тақпақ айту, сөйлем құрауды үйренеді, көріп білгендерін толық айта біледі.	❖ Адамдар күз бен қыста қалай киінеді? **Күтілетін нәтиже:** Қыс мезгілі туралы білімдері артады. Қыс туралы әңгімелеп,өз ойларын дұрыс жеткізе білуді үйренеді.	❖ Ағаш түптерін неге қармен жабады? ❖ Адамдар күз бен қыста қалай киінеді? **Күтілетін нәтиже:** Қыс мезгілі туралы білімдері артады. Қыс туралы әңгімелеп,өз ойларын дұрыс жеткізе білуді үйренеді.	Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сюжетті суреттерді құрастыру» Мақсаты: Сюжетті суреттерді құрай біледі. Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сөйлем құрастыр» Мақсаты: Балалар сюжетті суреттер арқылы әңгіме құрай алады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар қыс мезгілі туралы толық білім алады, қыс туралы жұмбақ шешу, тақпақ айту, сөйлем құрауды үйренеді, көріп білгендерін толық айта біледі.	❖ Адамдар күз бен қыста қалай киінеді? **Күтілетін нәтиже:** Қыс мезгілі туралы білімдері артады. Қыс туралы әңгімелеп,өз ойларын дұрыс жеткізе білуді үйренеді. **Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Мақсаты:** қыс мезгілі туралы білімдерін толықтырып, сөздік қорларын байыту. Сурет мазмұнына сай берілген сұрақтарға толық жауап беріп, әңгіме құрап айтуға үйрету. Қыс мезгілінің табиғат көрінісін сипаттап, қызықтарын әңгімелету арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту **Тілдік дамытушы орта.** Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды. Үсті-басы ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды. *Өлеңді түсініп тыңдайды.* **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, қыс белгілерін айтады.** Қолы жоқ, сурет салады, Тісі жоқ, тістеп алады. (Аяз) Қанаты жоқ, ұшады, Аяғы жоқ, жетеді. Аузы жоқ,ұлиды. (Боран) **Сөздік қор.** Жерге суық та, ақ қыс келді. Орман қарға батты. Күзге қарағанда, қыстың келуімен күн

				қатты суытты. Аспанды бұлт басты. Жаңбыр емес, қар жауады. Жер бетін, үй шатырларын, ағаш бұталарын қар басты. Өзен, көлдер, бұлақтар мұзға айналды. Жерге қар көп жауған сайын, өсімдіктер одан бетер жақсы шығады. Қар оларды аяздан қорғайды. Күн қысқарып, түн ұзарады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***«Ауа-райы» сөзіне анықтаманы іріктe»*** *(Қарлы, аязды, суық,күн шуақты, желді және т.б.)* Тапсырма. Балаларға қар бетінде жүріп өтуді және аяқ астында қалай сықырлайтынын тыңдауды ұсыну. **Байланыстырып сөйлеу.** **Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:** ❖ Желтоқсан қай айдың соңынан бара жатыр? ❖ Қараша қай жыл мезгіліне жатады? ❖ Күзге қарағанда аула жалпы қалай өзгеді? ❖ Ағаш түптерін неге қармен жабады? ❖ Адамдар күз бен қыста қалай киінеді? **Күтілетін нәтиже:** Қыс мезгілі туралы білімдері артады. Қыс туралы әңгімелеп,өз ойларын дұрыс жеткізе білуді үйренеді
Баламен жеке жұмыс:	**Баламен жеке жұмыс: «Мақал мәтелдер».**	**Баламен жеке жұмыс: Артикуляциялық жаттығу.**	**Баламен жеке жұмыс: Жаңылтпаш жаттайық.**	**Баламен жеке жұмыс:**

"Мысық, қораз және түлкі" ертегісі. *Мақсат-міндеттері.* Балаларды "Мысық, қораз және түлкі" орыс халық ертегісінің мазмұнымен таныстыру. **Дидактикалық ойын: "Жыл құстарын тап".** *Мақсат-міндеттері.* Құстардың суреттерінің арасынан жыл құстарын табуды үйрету. Зейін, сөйлеу, еске сақтауды дамыту.	*Мақсат-міндеттері.* Айтылған мақал-мәтелді қайталап айтып беруге дағдыландыру. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	«Кім, қалай дыбыстайды?» (баламен жеке жұмыс - түрліше тембрлік құбылыста айту) - А, аа, аа, а, а, аааааа ... ... (қуанышты дауыспен). - Ааа, аа, а, а, ааа ... ... (аянышты дауыспен). - А, аа, аааа, а, ааа ... ... (таң қалған дауыспен). 1 минут жұмыс істеңіз. Екінші баламен (и), үшінші баламен (о) дыбысымен жұмыс істеуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	1) Доп деп, Доп теп. 2) Қапыда ит қапты, Қатты қапты, Қапты қатты. 3) Қырқада қырық арқар бар. Қырық арқарда ақ арқар бар. Алты арқарда марқа арқар бар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет) Артикуляциялық жаттығу.** 1) Ара болсаң, ызыңда З-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж Жұмыс істе, тығылма. - Ара қалай дыбыстайды? (з- з-з) - қатты\жай 2) «Зе-зе-зе, зе-зе-зе – бұл шынылы терезе», «За-за-за, за-за-за – үйдің іші тап-таза», «Зу-зу-зу, зу-зу-зу – күрекпен жерді қазу», «Са-са-са, са-са-са – ызыңдайды маса.	**Тыныс алу жаттығуы: «Мен құйынмын».** Мен құйынмын, құйынмын, Шаң тозаңды үйірдім. Ү-ү-ү-ү-ф! Кездескеннің барлығын Ұшырамын деп шүйілдім. Ү-ү-ү-ү-ф! Өлең жолын тәрбиеші айтады, әр екі жол сайын балалар тыныс алу жаттығуын жасайды.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 30 желтоқсан 2024 жыл– 03 қаңтар 2025 жыл

Дүйсенбі 30.12.2024 ж	**Сейсенбі 31.12.2024 ж**	**Сәрсенбі 01.01.2025 ж**	**Бейенбі 02.01.2025 ж**	**Жұма 03.01.2025 ж**
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Қыс қызықтары» 1. Адамның табиғатсыз күні жоқ, табиғаттың оны айтар тілі жоқ 2. Бірлік болмай – тірлік болмас				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Жаңа жыл келді»** **Мақсаты**: Балалардың қыс мезгілінің белгілері туралы түсініктерін арттыру. Қыста ойналатын ойындар қыс қызығын арттыра түсетінін түсіндіру. Қыс мезгіліндегі мерекелер туралы әңгімелеу. Жаңа жыл туралы түсінік беру **Тілдік дамытушы орта.** Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінде не жауады, не қатады? *Қар жауады, мұз қатады* Дұрыс айтасыңдар, өзен-көлдерде мұз қатады. Қардың түсі қандай? Ақ түсті. Аспанды қандай бұлт қаптайды? Қара бұлт Қыс айларын атайықшы: Желтоқсан,	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Қысқы ойындар»** **Мақсаты:** Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдайды және түсінеді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйлейді. Ойын материалдырын ұқыпты қолдануды үйренеді, достарына көмек көрсетеді. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қысқы ойындар» тақырыбына сурет бойынша әңгіме не ертегі құрастыру.** Аққала дорбасынан төмендегідей тірек сөздерді шығарады. Тәрбиеші сөздерді балаларға оқып, осы сөздерді қатыстырып сөйлемдер, әңгіме құрастыру керектігін айтады. Тірек сөздер: *ақ қоян, мәнерлеп сырғанау,*	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Қысқы ойындар»** **Мақсаты:** Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдайды және түсінеді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйлейді. Ойын материалдырын ұқыпты қолдануды үйренеді, достарына көмек көрсетеді. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қысқы ойындар» тақырыбына сурет бойынша әңгіме не ертегі құрастыру.** Аққала дорбасынан төмендегідей тірек сөздерді шығарады. Тәрбиеші сөздерді балаларға оқып, осы сөздерді қатыстырып сөйлемдер, әңгіме құрастыру керектігін айтады. Тірек сөздер: *ақ қоян, мәнерлеп сырғанау,*	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Жаңа жыл келді»** **Мақсаты**: Балалардың қыс мезгілінің белгілері туралы түсініктерін арттыру. Қыста ойналатын ойындар қыс қызығын арттыра түсетінін түсіндіру. Қыс мезгіліндегі мерекелер туралы әңгімелеу. Жаңа жыл туралы түсінік беру **Тілдік дамытушы орта.** Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінде не жауады, не қатады? *Қар жауады, мұз қатады* Дұрыс айтасыңдар, өзен-көлдерде мұз қатады. Қардың түсі қандай? Ақ түсті.	**Топ: «Қыран» ересек тобы** **«Қысқы ойындар»** **Мақсаты:** Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдайды және түсінеді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйлейді. Ойын материалдырын ұқыпты қолдануды үйренеді, достарына көмек көрсетеді. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қысқы ойындар» тақырыбына сурет бойынша әңгіме не ертегі құрастыру.** Аққала дорбасынан төмендегідей тірек сөздерді шығарады. Тәрбиеші сөздерді балаларға оқып, осы сөздерді қатыстырып сөйлемдер, әңгіме құрастыру керектігін айтады. Тірек сөздер: *ақ қоян, мәнерлеп сырғанау,*

қаңтар, ақпан Басқа мезгілдерге қарағанда қыс мезгілінің ерекшелігі күн суық болады, қар жауады. Күннің суық болуына қарамастан балалар Шана, шаңғы, қар лақтырып, түрлі ойындар ойнайды. коньки тебу Қыста көп еңбек етеміз, аулада қар күрейміз. Балалар өткен сабағымызда «Тәуелсіз Қазақстан» тақырыбында түсінік алған болатынбыз. Еліміздің тәуелсіз ел екендігін түсінген едік. Енді бүгінгі сабағымызда балалар «Жаңа жыл келді» тақырыбында түсінік алатын боламыз. Балалар алдымызда қандай мерекелер келе жатыр екен? Тәуелсіздік, Жаңа жыл Ал, Жаңа жыл біздің жыл басындағы мерекелеріміздің бірі болып есептеледі. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Сырғанақ» өлең қатарын оқимыз. *Қар жамылады күллі алап,* *Жүрмедік біз құр қарап.* *Бір топ бала бірлесіп, Балалар да айтады* *Жасап алдық сырғанақ.*	*сұр қасқыр, шаңғы, хоккей, шайба, таяқ, шанасымен жүйткиді.* **Тірек сұрақтар:** Ақ қоян, сұр қасқыр, түлкі және кірпі қандай ойындар ойнады? Ақ қоян не істеді? Хоккей ойнау үшін қандай құралдар қажет? Кірпі сыртқа не алып шықты? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет. Қандай керемет әдемі аққала болды. **(2-3 баладан сұрау, Бала үні,жетелеуші сұрақтар мадақтау)** **Сөздік қор.**	*сұр қасқыр, шаңғы, хоккей, шайба, таяқ, шанасымен жүйткиді.* **Тірек сұрақтар:** Ақ қоян, сұр қасқыр, түлкі және кірпі қандай ойындар ойнады? Ақ қоян не істеді? Хоккей ойнау үшін қандай құралдар қажет? Кірпі сыртқа не алып шықты? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет. Қандай керемет әдемі аққала болды. **(2-3 баладан сұрау, Бала үні,жетелеуші сұрақтар мадақтау)** **Сөздік қор.**	Аспанды қандай бұлт қаптайды? Қара бұлт Қыс айларын атайықшы: Желтоқсан, қаңтар, ақпан Басқа мезгілдерге қарағанда қыс мезгілінің ерекшелігі күн суық болады, қар жауады. Күннің суық болуына қарамастан балалар Шана, шаңғы, қар лақтырып, түрлі ойындар ойнайды. коньки тебу Қыста көп еңбек етеміз, аулада қар күрейміз. Балалар өткен сабағымызда «Тәуелсіз Қазақстан» тақырыбында түсінік алған болатынбыз. Еліміздің тәуелсіз ел екендігін түсінген едік. Енді бүгінгі сабағымызда балалар «Жаңа жыл келді» тақырыбында түсінік алатын боламыз. Балалар алдымызда қандай мерекелер келе жатыр екен? Тәуелсіздік, Жаңа жыл Ал, Жаңа жыл біздің жыл басындағы мерекелеріміздің бірі болып есептеледі.	*сұр қасқыр, шаңғы, хоккей, шайба, таяқ, шанасымен жүйткиді.* **Тірек сұрақтар:** Ақ қоян, сұр қасқыр, түлкі және кірпі қандай ойындар ойнады? Ақ қоян не істеді? Хоккей ойнау үшін қандай құралдар қажет? Кірпі сыртқа не алып шықты? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет. Қандай керемет әдемі аққала болды. **(2-3 баладан сұрау, Бала үні,жетелеуші сұрақтар мадақтау)**

Ақ кернеген он қабат *Тастағандай дөңді орап.* *Ауырмайды еш жерім,* *Аунап түссем домалап.* Демек қар жауған соң, біздер сырғанақ жасап, онда сырғанайды екенбіз. Қыста көп қызықты ойындар ойнауға болады екен. Сондай-ақ шанада жүреміз, қардан Аққала жасаймыз. **Сөздік қор.** Балалар мен сендерге жұмбақ жасырайын Ал сендер ойланып жауабын табыңдар. **Жұмбақ** *Жапырақсыз сидиып* *Жабырқаулы бар ағаш.* *Жасыл шапан жамылып,* *Құлпырады қай ағаш?* Жауабы: **Шырша** -Ал онда балалар мынау қандай ағаш екен? Шырша ағашы Шырша ағашын жаңа жыл мерекесінде айнала ән айтамыз, өз өнерлерімізді көрсетеміз. Жаңа жыл үлкен мерекелеріміздің бірі. Және де жаңа жылда бізге кімдер келеді? Аяз ата мен Ақшақар Олар шаршап келіп, демала отырып біздің	**Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу жасап көрейік** **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Тілдің грамматикалық құрылымы.** *Дид ойын:* *«Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады (Аяз)* *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет. (Мұз)* *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Қырқаны сейсепке орады. (Қар)* *Жерді тырнап,* *бұтаны ырғап,* *Шөпті сыйпап,* *ұшады зырлап* *Жанын қинап,* *Ұлиды зарлап. (Боран)* **Байланыстырып сөйлеу.** Д/О: **«Кім жылдам»** ойынының	**Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу жасап көрейік** **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Тілдің грамматикалық құрылымы.** *Дид ойын:* *«Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады (Аяз)* *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет. (Мұз)* *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Қырқаны сейсепке орады. (Қар)* *Жерді тырнап,* *бұтаны ырғап,* *Шөпті сыйпап,* *ұшады зырлап* *Жанын қинап,* *Ұлиды зарлап. (Боран)* **Байланыстырып сөйлеу.** Д/О: **«Кім жылдам»** ойынының	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Сырғанақ» өлең қатарын оқимыз. *Қар жамылады күллі алап,* *Жүрмедік біз құр қарап.* *Бір топ бала бірлесіп,* *Балалар да айтады* *Жасап алдық сырғанақ.* *Ақ кернеген он қабат* *Тастағандай дөңді орап.* *Ауырмайды еш жерім,* *Аунап түссем домалап.* Демек қар жауған соң, біздер сырғанақ жасап, онда сырғанайды екенбіз. Қыста көп қызықты ойындар ойнауға болады екен. Сондай-ақ шанада жүреміз, қардан Аққала жасаймыз. **Сөздік қор.** Балалар мен сендерге жұмбақ жасырайын Ал сендер ойланып жауабын табыңдар. **Жұмбақ** *Жапырақсыз сидиып* *Жабырқаулы бар ағаш.* *Жасыл шапан жамылып,* *Құлпырады қай ағаш?* Жауабы: **Шырша** -Ал онда балалар мынау қандай ағаш екен? Шырша ағашы	**Сөздік қор.** **Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу жасап көрейік** **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Тілдің грамматикалық құрылымы.** *Дид ойын:* *«Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады (Аяз)* *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет. (Мұз)* *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Қырқаны сейсепке орады. (Қар)* *Жерді тырнап,* *бұтаны ырғап,* *Шөпті сыйпап,* *ұшады зырлап* *Жанын қинап,* *Ұлиды зарлап. (Боран)* **Байланыстырып сөйлеу.**

өнерлерімізді тамашалап тыңдайды және де сыйлықтарын береді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***Аз қимылды ойын: «Мұздатам»*** Ойынның шарты: Боран борайды - 1, Боран борайды - 2, Боран борайды - 3, Түрлі фигура боп қат. **Байланыстырып сөйлеу.** -Адамдар жаңа жылды неге асыға күтеді? -Жаңа жылда қандай тілектер айтылады? -Ендеше осы берілген сурет бойынша әңгіме құрастырамыз.(1-2 баланың әңгімесін тыңдау). Қыс келді.Ағаштар ақ қырауға оранып, әдемі болып тұр. -Суретте балалар қандай мерекеге дайындалып жатыр? -Мерекеде бізге қонаққа кім келеді? -Жаңа жылда біз нені айналып ән шырқаймыз? Жаңа жыл мерекесі қыс мезгілінде тойланады. Жаңа жылда жасыл шыршаны безендіріп, ойыншықтармен сәндейміз. Жаңа жыл мерекесі отбасылық мереке. Әндер айтып, би билейміз. Жаңа жылда біз достарымызға, жақындарымызға сыйлықтар сыйлаймыз.	шарты: тәрбиеші тақтаға шананың, шаңғының, коньки, аққала, т.б. суреттерін іледі. Балалар суреттегі заттардың атын айтады, содан соң сол сөздерді қатыстырып сөз тіркестерін, сөйлемдер құрастырады. **Күтілетін нәтиже:** Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдады және түсінді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйледі.	шарты: тәрбиеші тақтаға шананың, шаңғының, коньки, аққала, т.б. суреттерін іледі. Балалар суреттегі заттардың атын айтады, содан соң сол сөздерді қатыстырып сөз тіркестерін, сөйлемдер құрастырады. **Күтілетін нәтиже:** Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдады және түсінді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйледі.	Шырша ағашын жаңа жыл мерекесінде айнала ән айтамыз, өз өнерлерімізді көрсетеміз. Жаңа жыл үлкен мерекелеріміздің бірі. Және де жаңа жылда бізге кімдер келеді? Аяз ата мен Ақшақар Олар шаршап келіп, демала отырып біздің өнерлерімізді тамашалап тыңдайды және де сыйлықтарын береді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***Аз қимылды ойын: «Мұздатам»*** Ойынның шарты: Боран борайды - 1, Боран борайды - 2, Боран борайды - 3, Түрлі фигура боп қат. **Байланыстырып сөйлеу.** -Адамдар жаңа жылды неге асыға күтеді? -Жаңа жылда қандай тілектер айтылады? -Ендеше осы берілген сурет бойынша әңгіме құрастырамыз.(1-2 баланың әңгімесін тыңдау). Қыс келді.Ағаштар ақ қырауға оранып, әдемі болып тұр.	Д/О: **«Кім жылдам»** ойынының шарты: тәрбиеші тақтаға шананың, шаңғының, коньки, аққала, т.б. суреттерін іледі. Балалар суреттегі заттардың атын айтады, содан соң сол сөздерді қатыстырып сөз тіркестерін, сөйлемдер құрастырады. **Күтілетін нәтиже:** Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдады және түсінді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйледі.

Күтілетін нәтиже: есте сақтау қабілетін дамиды, сөздік қорларын молаяды. Балаларға табиғат көріністерін сипаттап, қыс қызықтарын айтады; балалардың мерекелік көңіл күйлерін көтеріледі.			-Суретте балалар қандай мерекеге дайындалып жатыр? -Мерекеде бізге қонаққа кім келеді? -Жаңа жылда біз нені айналып ән шырқаймыз? Жаңа жыл мерекесі қыс мезгілінде тойланады. Жаңа жылда жасыл шыршаны безендіріп, ойыншықтармен сәндейміз. Жаңа жыл мерекесі отбасылық мереке. Әндер айтып, би билейміз. Жаңа жылда біз достарымызға, жақындарымызға сыйлықтар сыйлаймыз. **Күтілетін нәтиже:** есте сақтау қабілетін дамиды, сөздік қорларын молаяды. Балаларға табиғат көріністерін сипаттап, қыс қызықтарын айтады; балалардың мерекелік көңіл күйлерін көтеріледі.	
Баламен жеке жұмыс: «Сипаттамасы бойынша тап» *Мақсат-міндеттері.* Ұзын - қысқа, кең - тар, биік - аласа ұғымдарын бекіту. Ойынның құрал-жабдықтары: жануарлар және құстардың ойыншықтары.	**Баламен жеке жұмыс: "Айырмашылықтар-ды тап" дидактикалық ойыны.** *Мақсат-міндеттері.* Есте сақталатын заттарды салыстыра білуді дамыту,	**Баламен жеке жұмыс: «Қай қолымда көп».** *Мақсат-міндеттері.* Аз және көп заттарды ажыратуды, салыстыруды жаттықтыру; ойлау қабілеттерін дамыту.	**Баламен жеке жұмыс: «Сөзді өзгерт».** Педагог: - Балалар, «Қыс» деген сөздегі соңғы «-с» дыбысын алып тастап, орнына «-з» дыбысын	**Баламен жеке жұмыс: "Кім, қайда тұрады?" дидактикалық ойыны.** *Мақсат-міндеттері.* Балалардың көру қабілетін, зейінін дамыту. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: әртүрлі

Ойынның мазмұны: балалар аю, түлкі, қасқыр, қоянның ойыншықтарын қарастырады. Әр ойыншықты анықтайды, оның атыауын айтады. Ойнаушылардың біреуі бөлмеден шығып кетеді, басқа ойнаушылар ойыншық туралы жұмбақ құрастырады. Жұмбақ құрастырғаннан кейін жұмбақты шешетін баланы шақырады. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу)**	олардан ұқсастықтар мен айырмашылықтарды табу. Ойын материалдары мен көрнекі құралдар: сюжеттік карталар. Сипаттама: 2-3 минут ішінде балаға карточкасын көрсету. Содан кейін оған басқа кейбір заттар немесе әрекеттер жоқ немесе ауыстырылған екінші картаны ұсыныңыз. Бала не өзгергенін анықтауы керек. **(математика негіздері, сөйлеуді дамыту)**	Ойынның құрал-жабдықтары: әртүрлі ұсақ заттар: моншақтар, түймелер. Ойынның мазмұны: ортаға бір баланы шақырып, оң және сол қолына көп және аз заттарды ұстатады. Бала қолда саны көп зат барын, қай қолында саны аз зат барын анықтайы. Одан кейін заттарды қатарымен қойып, қай қатарда көп, қай қатарда аз зат тұрғанын салыстырады. **(сөйлеуді дамыту)**	қойсақ қандай сөз шығады? Сөздегі бір дыбысты өзгерткенде сөздің мағынасы өзгеріп кететіні туралы түсінік береді. «-с» дыбысына аяқталатын сөздерді айтады, «-с» дыбысының орнына «-з» дыбысын қойып, сөзді өзгертіп айтуды ұсынады. - Жас- ... (жаз). - Қас- ... (қаз). - Түс- ... (түз). Қыз, қыр Жаз, жақ **(сөйлеуді дамыту)**	жануарлардың "отбасылары" мен олардың үйлерінің суреттері, ретсіз тәртіпте берілген жануарларды үйлерімен байланыстыратын сызықтар салынған суреттер. Сипаттама: сызықтар бойынша қарындашты өткізбей, кімнің үйі қайда екенін анықтау керек. **(сөйлеуді дамыту)**

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 06-10 қаңтар 2025 жыл

Дүйсенбі 06.01.2025ж	**Сейсенбі 07.01.2025ж**	**Сәрсенбі 08.01.2025ж**	**Бейенбі 09.01.2025 ж**	**Жұма 10.01.2025 ж**
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Асық-асыл қазына» Ата көрген оқ жонар, ана көрген тон пішер				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Жабайы аңдардардың қысқы тіршілігі»** **Мақсаты:** балаларға жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қарапайым мәлімет беру. Қазақ тілінде аңдар атауларын айтуға, қимылдарын сипаттауға үйрету. Жануарларға қамқор болуға тәрбиелеу және табиғатқа қызығушылық ояту. **Тілдік дамытушы орта.** Балаларды шеңберге отырғызып, қыс мезгіліндегі орман туралы әңгімелесу. **Сұрақтар:** • Қазір жылдың қай мезгілі? • Қыста не жауады? • Қыста жануарлар қалай өмір сүреді деп ойлайсыңдар? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Әңгімелеу:** **Тақырып:** «Жабайы аңдардың қысқы тіршілігі» • Тәрбиеші қысқы орманның суретін көрсетіп, жабайы аңдардың тіршілігі туралы әңгімелейді:	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Аңдардың қысқы тіршілігі»** **Мақсаты:** Балалардың қыс мезгіліндегі аңдардың тіршілігі туралы түсініктерін кеңейту. Қазақ тілінде сөздік қорын байыту, сұрақтарға жауап беру және әңгіме құрастыру дағдыларын дамыту. Табиғатты сүюге және жануарларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Балаларды шеңберге отырғызып, қыс туралы қысқаша әңгімелесу. Сұрақтар: Қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінде ауа райы қандай болады? Қыста біз не киеміз? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Әңгімелеу:** **Тақырып:** «Аңдардың қысқы тіршілігі» • Тәрбиеші сурет немесе қысқы орман бейнесін көрсетіп: ○ «Балалар, қыста орманда қандай өзгерістер болады?»	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Аңдардың қысқы тіршілігі»** **Мақсаты:** Балалардың қыс мезгіліндегі аңдардың тіршілігі туралы түсініктерін кеңейту. Қазақ тілінде сөздік қорын байыту, сұрақтарға жауап беру және әңгіме құрастыру дағдыларын дамыту. Табиғатты сүюге және жануарларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Балаларды шеңберге отырғызып, қыс туралы қысқаша әңгімелесу. Сұрақтар: Қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінде ауа райы қандай болады? Қыста біз не киеміз? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Әңгімелеу:**	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Жабайы аңдардардың қысқы тіршілігі»** **Мақсаты:** балаларға жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қарапайым мәлімет беру. Қазақ тілінде аңдар атауларын айтуға, қимылдарын сипаттауға үйрету. Жануарларға қамқор болуға тәрбиелеу және табиғатқа қызығушылық ояту. **Тілдік дамытушы орта.** Балаларды шеңберге отырғызып, қыс мезгіліндегі орман туралы әңгімелесу. **Сұрақтар:** • Қазір жылдың қай мезгілі? • Қыста не жауады? • Қыста жануарлар қалай өмір сүреді деп ойлайсыңдар? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Әңгімелеу:**	**Топ: «Қыран» ересек тобы** **«Аңдардың қысқы тіршілігі»** **Мақсаты:** Балалардың қыс мезгіліндегі аңдардың тіршілігі туралы түсініктерін кеңейту. Қазақ тілінде сөздік қорын байыту, сұрақтарға жауап беру және әңгіме құрастыру дағдыларын дамыту. Табиғатты сүюге және жануарларға қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Балаларды шеңберге отырғызып, қыс туралы қысқаша әңгімелесу. Сұрақтар: Қазір жылдың қай мезгілі? Қыс мезгілінде ауа райы қандай болады? Қыста біз не киеміз? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Әңгімелеу:** **Тақырып:** «Аңдардың қысқы тіршілігі» • Тәрбиеші сурет немесе қысқы орман бейнесін көрсетіп: ○ «Балалар, қыста орманда қандай өзгерістер болады?»

○ **Аю:** Інде жатады, қыста ұйықтайды. ○ **Қоян:** Қардың үстінде секіріп, ағаштың қабығын жейді. ○ **Түлкі:** Азық іздейді, тышқандарды аулайды. ○ **Қасқыр:** Қардың үстінде жүреді, азық табу үшін топпен жүреді. **Сөздік қор.** **Ойынның аты:** «Кімнің ізі?» Тәрбиеші балаларға жабайы аңдардың іздерін көрсетеді, балалар қай аңның ізі екенін табады. Мысалы: «Бұл қоянның ізі. Қоян секіреді!» «Бұл түлкінің ізі. Түлкі азық іздейді!» **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Қимыл-қозғалыс жаттығуы: «Аңдар сияқты қимылда»** Балалар жабайы аңдардың әрекеттерін қайталайды: Қоян сияқты секіреді. Түлкі сияқты ақырын жүреді. Аю сияқты ұйықтайды. **Байланыстырып сөйлеу.** Балаларға сұрақ қою: Аю қыста не істейді? Қоянның қыстағы түсі қандай? Түлкі қалай азық табады? Балалармен бірге жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қорытынды жасау. **Шығармашылық тапсырма:**	○ «Аңдар қыста қалай өмір сүреді?» **Сөздік қор.** Қыс, аң, орман, азық, ін, ұйықтау, қар, іздер. Аңдардың әрекеттеріне қатысты сөздер: «секіреді», «қазынады», «ұйықтайды», «жүгіріп жүр», «жасырынады». **Қимыл-қозғалыс жаттығуы: «Аңдарға көмектесейік»** Балалар аңдардың қысқы әрекеттерін қайталайды: Қоян сияқты секіреді. Аю сияқты ұйықтағанды көрсетеді. Түлкі сияқты азық іздегендей қимыл жасайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** • Әр аң туралы қысқаша мәлімет беру: **Аю:** Інге жатады, қыс бойы ұйықтайды. **Қоян:** Ақ түске боялады, қардан секіріп, азық іздейді. **Түлкі:** Орманда азық іздейді, қардың астындағы тышқандарды аулайды. **Қасқыр:** Үрмелі топпен аң аулайды, қарда із қалдырады. **Ойынның аты:** «Аңдарды танып ал» Тәрбиеші аңдардың суреттерін немесе бейнелерін көрсетеді, балалар оны танып, қысқы әрекетін айтады. Мысалы: «Бұл қоян. Қыста ол қарда секіреді». **Байланыстырып сөйлеу.**	**Тақырып:** «Аңдардың қысқы тіршілігі» • Тәрбиеші сурет немесе қысқы орман бейнесін көрсетіп: ○ «Балалар, қыста орманда қандай өзгерістер болады?» ○ «Аңдар қыста қалай өмір сүреді?» **Сөздік қор.** Қыс, аң, орман, азық, ін, ұйықтау, қар, іздер. Аңдардың әрекеттеріне қатысты сөздер: «секіреді», «қазынады», «ұйықтайды», «жүгіріп жүр», «жасырынады». **Қимыл-қозғалыс жаттығуы: «Аңдарға көмектесейік»** Балалар аңдардың қысқы әрекеттерін қайталайды: Қоян сияқты секіреді. Аю сияқты ұйықтағанды көрсетеді. Түлкі сияқты азық іздегендей қимыл жасайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** • Әр аң туралы қысқаша мәлімет беру: **Аю:** Інге жатады, қыс бойы ұйықтайды. **Қоян:** Ақ түске боялады, қардан секіріп, азық іздейді. **Түлкі:** Орманда азық іздейді, қардың	**Тақырып:** «Жабайы аңдардың қысқы тіршілігі» • Тәрбиеші қысқы орманның суретін көрсетіп, жабайы аңдардың тіршілігі туралы әңгімелейді: ○ **Аю:** Інде жатады, қыста ұйықтайды. ○ **Қоян:** Қардың үстінде секіріп, ағаштың қабығын жейді. ○ **Түлкі:** Азық іздейді, тышқандарды аулайды. ○ **Қасқыр:** Қардың үстінде жүреді, азық табу үшін топпен жүреді. **Сөздік қор.** **Ойынның аты:** «Кімнің ізі?» Тәрбиеші балаларға жабайы аңдардың іздерін көрсетеді, балалар қай аңның ізі екенін табады. Мысалы: «Бұл қоянның ізі. Қоян секіреді!» «Бұл түлкінің ізі. Түлкі азық іздейді!» **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Қимыл-қозғалыс жаттығуы: «Аңдар сияқты қимылда»** Балалар жабайы аңдардың әрекеттерін қайталайды: Қоян сияқты секіреді. Түлкі сияқты ақырын жүреді. Аю сияқты ұйықтайды. **Байланыстырып сөйлеу.**	○ «Аңдар қыста қалай өмір сүреді?» **Сөздік қор.** Қыс, аң, орман, азық, ін, ұйықтау, қар, іздер. Аңдардың әрекеттеріне қатысты сөздер: «секіреді», «қазынады», «ұйықтайды», «жүгіріп жүр», «жасырынады». **Қимыл-қозғалыс жаттығуы: «Аңдарға көмектесейік»** Балалар аңдардың қысқы әрекеттерін қайталайды: Қоян сияқты секіреді. Аю сияқты ұйықтағанды көрсетеді. Түлкі сияқты азық іздегендей қимыл жасайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** • Әр аң туралы қысқаша мәлімет беру: **Аю:** Інге жатады, қыс бойы ұйықтайды. **Қоян:** Ақ түске боялады, қардан секіріп, азық іздейді. **Түлкі:** Орманда азық іздейді, қардың астындағы тышқандарды аулайды. **Қасқыр:** Үрмелі топпен аң аулайды, қарда із қалдырады. **Ойынның аты:** «Аңдарды танып ал» Тәрбиеші аңдардың суреттерін немесе бейнелерін көрсетеді, балалар оны танып, қысқы әрекетін айтады. Мысалы: «Бұл қоян. Қыста ол қарда секіреді». **Байланыстырып сөйлеу.**

Балаларға жабайы аңдардың қысқы тіршілігін сурет салуды немесе бояуды ұсыну. **Күтілетін нәтиже:** Балалар жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қарапайым мәлімет алады. Қазақ тілінде жабайы аңдардың атауларын, олардың әрекеттерін үйренеді. Табиғатқа қызығушылық танытып, жануарларға қамқор болуға бейімделеді.	Аңдардың қыстағы тіршілігі туралы сұрақтар қою: • Аю қыста не істейді? • Түлкі қалай азық табады? • Қоянның түсі қыста қандай болады? **Күтілетін нәтиже:** Балалар аңдардың қысқы тіршілігі туралы негізгі ақпаратты біледі. Қазақ тілінде қыс туралы әңгіме құрап, сөздік қорларын байытады. Табиғатқа деген сүйіспеншілік пен жануарларға қамқорлық жасауға ынталанады.	астындағы тышқандарды аулайды. **Қасқыр:** Үрмелі топпен аң аулайды, қарда із қалдырады. **Ойынның аты:** «Аңдарды танып ал» Тәрбиеші аңдардың суреттерін немесе бейнелерін көрсетеді, балалар оны танып, қысқы әрекетін айтады. Мысалы: «Бұл қоян. Қыста ол қарда секіреді». **Байланыстырып сөйлеу.** Аңдардың қыстағы тіршілігі туралы сұрақтар қою: • Аю қыста не істейді? • Түлкі қалай азық табады? • Қоянның түсі қыста қандай болады? **Күтілетін нәтиже:** Балалар аңдардың қысқы тіршілігі туралы негізгі ақпаратты біледі. Қазақ тілінде қыс туралы әңгіме құрап, сөздік қорларын байытады. Табиғатқа деген сүйіспеншілік пен жануарларға қамқорлық жасауға ынталанады.	Балаларға сұрақ қою: Аю қыста не істейді? Қоянның қыстағы түсі қандай? Түлкі қалай азық табады? Балалармен бірге жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қорытынды жасау. **Шығармашылық тапсырма:** Балаларға жабайы аңдардың қысқы тіршілігін сурет салуды немесе бояуды ұсыну. **Күтілетін нәтиже:** Балалар жабайы аңдардың қысқы тіршілігі туралы қарапайым мәлімет алады. Қазақ тілінде жабайы аңдардың атауларын, олардың әрекеттерін үйренеді. Табиғатқа қызығушылық танытып, жануарларға қамқор болуға бейімделеді.	Аңдардың қыстағы тіршілігі туралы сұрақтар қою: • Аю қыста не істейді? • Түлкі қалай азық табады? • Қоянның түсі қыста қандай болады? **Күтілетін нәтиже:** Балалар аңдардың қысқы тіршілігі туралы негізгі ақпаратты біледі. Қазақ тілінде қыс туралы әңгіме құрап, сөздік қорларын байытады. Табиғатқа деген сүйіспеншілік пен жануарларға қамқорлық жасауға ынталанады.
Баламен жеке жұмыс: "Қар мен мұз" **Мақсаты:** Балалардың қыс мезгіліндегі табиғи құбылыстарды	**Баламен жеке жұмыс: "Қысқы киімдер"** **Мақсаты:** Балаларды қыс мезгіліне сай киім түрлерін ажыратуға үйрету.	**Баламен жеке жұмыс: "Қысқы киімдер"** **Мақсаты:** Балаларды қыс мезгіліне сай киім түрлерін ажыратуға үйрету.	**Баламен жеке жұмыс: "Қар мен мұз"** **Мақсаты:** Балалардың қыс мезгіліндегі табиғи құбылыстарды түсінуін	**Баламен жеке жұмыс: "Қысқы киімдер"** **Мақсаты:** Балаларды қыс мезгіліне сай киім түрлерін ажыратуға үйрету.

түсінуін дамыту, есте сақтау қабілеттерін арттыру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға қысқы табиғи құбылыстар туралы қысқаша айтып береді: қар жауады, мұз қатып қалады, аяз болады, т.б. Балалардан "қар" немесе "мұз" сөздерін айтқанда тиісті қимыл жасауды сұрайды: "Қар" дегенде алақандарымен қарды уқалағандай қозғалыс жасайды. "Мұз" дегенде тоңғандай қолдарын қысады. Ойынға тез арада сөздерді араластырып қосып, балалардың реакциясын тексеруге болады.	**Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі киімдердің суреттері беріледі: тон, етік, қолғап, шарф, т.б. Тәрбиеші қысқы және жазғы киімдерді араластырып көрсетеді. Балалар қысқы киімдерді тауып, атауын айтады.	**Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі киімдердің суреттері беріледі: тон, етік, қолғап, шарф, т.б. Тәрбиеші қысқы және жазғы киімдерді араластырып көрсетеді. Балалар қысқы киімдерді тауып, атауын айтады.	дамыту, есте сақтау қабілеттерін арттыру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші балаларға қысқы табиғи құбылыстар туралы қысқаша айтып береді: қар жауады, мұз қатып қалады, аяз болады, т.б. Балалардан "қар" немесе "мұз" сөздерін айтқанда тиісті қимыл жасауды сұрайды: "Қар" дегенде алақандарымен қарды уқалағандай қозғалыс жасайды. "Мұз" дегенде тоңғандай қолдарын қысады. Ойынға тез арада сөздерді араластырып қосып, балалардың реакциясын тексеруге болады.	**Ойын барысы:** Балаларға әртүрлі киімдердің суреттері беріледі: тон, етік, қолғап, шарф, т.б. Тәрбиеші қысқы және жазғы киімдерді араластырып көрсетеді. Балалар қысқы киімдерді тауып, атауын айтады.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 13-17 қаңтар 2025жыл

Дүйсенбі 13.01.2025ж	Сейсенбі 14.01.2025ж	Сәрсенбі 15.01.2025ж	Бейенбі 16.01.2025ж.	Жұма 17.01.2025ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Менің құқықтарым, менің міндеттерім» Тәртіпсіз ел болмайды, тәртіпке бағынған құл болмайды				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Көліктер»** **Мақсаты:** Көліктердің түрлерімен таныстыру. Автобус, трамвай, жедел жәрдем, өрт сөндіруші, ұшақ, зымыран, кеме, т.б көліктердің қызметі жөнінде түсінік беру. Адам өмірі мен еңбегінің жеңілдететін көліктің маңызын білуге үйрету. Көлік жүргізушісінің еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Қ\ойын: «Өз гаражыңды тап». (әуен қосылады) Машинаның рөлін ұстап балалар жүреді, әуен тоқтағанда рөлінің түсіне сай гаражын табу керек. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дыбыстық жұмбақ. Балалар, қазір сендермен көлік деген сөздің төңірегінде әңгіме жүргіземіз сұрақтарға жауап беріп, ашық оқу-қызметке белсене қатынасамыз. — Көлік дегеніміз не? — Ол адамға неге қажет?	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Әуе, су, жер көлік түрлері»** **Мақсаты:** Балаларға көлік түрлері: әуе, су, жер көліктері туралы түсінік беру. Қазақ тілінде көлік атауларын үйрету және олардың ерекшеліктерін сипаттауға дағдыландыру. Көліктердің қызметі туралы танымдық дағдыларын дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгімелеу:** **Тақырып: «Көлік түрлері»** Тәрбиеші көлік түрлерінің суреттерін көрсетіп, әр көлік туралы қысқаша мәлімет береді: **Әуе көліктері:** Ұшақ пен тікұшақ әуеде ұшады. Олар өте жылдам. **Су көліктері:** Кеме мен қайық суда жүзеді. Олар адамдар мен жүктерді тасиды. ***Жер* көліктері:** Машина, автобус, пойыз жермен жүреді. Олар бізді алыс жерлерге жеткізеді.	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Әуе, су, жер көлік түрлері»** **Мақсаты:** Балаларға көлік түрлері: әуе, су, жер көліктері туралы түсінік беру. Қазақ тілінде көлік атауларын үйрету және олардың ерекшеліктерін сипаттауға дағдыландыру. Көліктердің қызметі туралы танымдық дағдыларын дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгімелеу:** **Тақырып: «Көлік түрлері»** Тәрбиеші көлік түрлерінің суреттерін көрсетіп, әр көлік туралы қысқаша мәлімет береді: **Әуе көліктері:** Ұшақ пен тікұшақ әуеде ұшады. Олар өте жылдам. **Су көліктері:** Кеме мен қайық суда жүзеді. Олар	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Көліктер»** **Мақсаты:** Көліктердің түрлерімен таныстыру. Автобус, трамвай, жедел жәрдем, өрт сөндіруші, ұшақ, зымыран, кеме, т.б көліктердің қызметі жөнінде түсінік беру. Адам өмірі мен еңбегінің жеңілдететін көліктің маңызын білуге үйрету. Көлік жүргізушісінің еңбегін бағалауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Қ\ойын: «Өз гаражыңды тап». (әуен қосылады) Машинаның рөлін ұстап балалар жүреді, әуен тоқтағанда рөлінің түсіне сай гаражын табу керек. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дыбыстық жұмбақ. Балалар, қазір сендермен	**Топ: «Қыран» ересек тобы** **«Әуе, су, жер көлік түрлері»** **Мақсаты:** Балаларға көлік түрлері: әуе, су, жер көліктері туралы түсінік беру. Қазақ тілінде көлік атауларын үйрету және олардың ерекшеліктерін сипаттауға дағдыландыру. Көліктердің қызметі туралы танымдық дағдыларын дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгімелеу:** **Тақырып: «Көлік түрлері»** Тәрбиеші көлік түрлерінің суреттерін көрсетіп, әр көлік туралы қысқаша мәлімет береді: **Әуе көліктері:** Ұшақ пен тікұшақ әуеде ұшады. Олар өте жылдам. **Су көліктері:** Кеме мен қайық суда жүзеді. Олар адамдар мен жүктерді тасиды.

— Сендер балабақшаға қандай көлік түрлерімен келесіңдер? **Сөздік қор.** Көліктердің қандай түрлері болады? Адамдар көліктерді алыс жерлерге қатынас жасау үшін пайдаланады. Көліктердің төрт түрлері бар. Олар: 1. Әуеде ұшатын көліктер: 2. Суда жүзетін көліктер: 3. Жерде жүретін көліктер: 4. Темір жол көліктер: Ал енді, балалар, осы көліктерді танысайық. Адамдар көліктерді алыс жерлерге қатынас жасау үшін пайдаланады. Ертеде адамдар алыс жерлерге жануарлар арқылы және жануарларға жегілген екі дөңгелекті арбамен қатынаған. Кейінірек адамдар машина, автобус сияқты жерде жүретін көліктерді, содан кейін темір жол көліктері: пойыз, трамвайды ойлап тапқан. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Дидактикалық ойын: «Қай көлік қайда жүреді?» Ойын шарты: Машина, ұшақ, кеменің суреттерін өз орындарына (жер, су, аспан, темір жол) қою. Көліктердің түрлерін ажырата білу. **Байланыстырып сөйлеу.** Дид.ойын:«Артығын тап». Суреттер салынған плакттан көліктерге қатысы жоқ заттарды белгілеу. Көліктер туралы әңгіме жүргізу. **Күтілетін нәтиже:** көлік және көлік түрлерін ажыратуды, негізгі жолда жүру ережелерін біледі. Жолда жүру ережелерін ұстанып, көпшілік	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сұрақ-жауап:** Әуе көлігі қайда ұшады? Су көліктері қайда жүреді? Жер көліктері қалай жүреді? Ұшақ пен пойыздың айырмашылығы қандай? **Сөздік қор.** **«Көлікті тап» ойыны** Тәрбиеші балаларға көлік түрлерінің суреттерін көрсетеді. Балалар көліктің қайда жүретінін айтады: "Бұл ұшақ. Ол әуеде ұшады." "Бұл кеме. Ол суда жүзеді." "Бұл автобус. Ол жерде жүреді." **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Қимыл-қозғалыс жаттығуы:** **«Көлік сияқты қимылда»** Балалар әртүрлі көліктердің қимылдарын қайталайды: Ұшақ сияқты қолдарын жайып "ұшады". Қайық сияқты денелерін шайқап "жүзіп жүр". Машина сияқты орындарында "жүреді". **Байланыстырып сөйлеу.** **Тапсырманың аты: «Суретпен жұмыс»** Балаларға сурет беріледі, онда әртүрлі көлік түрлері көрсетілген. Балалар әр көлікті ажыратып, тиісті жерге орналастырады: әуе, су немесе жер көліктері.	адамдар мен жүктерді тасиды. **Жер көліктері:** Машина, автобус, пойыз жермен жүреді. Олар бізді алыс жерлерге жеткізеді. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сұрақ-жауап:** Әуе көлігі қайда ұшады? Су көліктері қайда жүреді? Жер көліктері қалай жүреді? Ұшақ пен пойыздың айырмашылығы қандай? **Сөздік қор.** **«Көлікті тап» ойыны** Тәрбиеші балаларға көлік түрлерінің суреттерін көрсетеді. Балалар көліктің қайда жүретінін айтады: "Бұл ұшақ. Ол әуеде ұшады." "Бұл кеме. Ол суда жүзеді." "Бұл автобус. Ол жерде жүреді." **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Қимыл-қозғалыс жаттығуы:** **«Көлік сияқты қимылда»** Балалар әртүрлі көліктердің қимылдарын қайталайды: Ұшақ сияқты қолдарын жайып "ұшады". Қайық сияқты денелерін шайқап "жүзіп жүр". Машина сияқты орындарында "жүреді".	көлік деген сөздің төңірегінде әңгіме жүргіземіз сұрақтарға жауап беріп, ашық оқу-қызметке белсене қатынасамыз. — Көлік дегеніміз не? — Ол адамға неге қажет? — Сендер балабақшаға қандай көлік түрлерімен келесіңдер? **Сөздік қор.** Көліктердің қандай түрлері болады? Адамдар көліктерді алыс жерлерге қатынас жасау үшін пайдаланады. Көліктердің төрт түрлері бар. Олар: 1. Әуеде ұшатын көліктер: 2. Суда жүзетін көліктер: 3. Жерде жүретін көліктер: 4. Темір жол көліктер: Ал енді, балалар, осы көліктерді танысайық. Адамдар көліктерді алыс жерлерге қатынас жасау үшін пайдаланады. Ертеде адамдар алыс жерлерге жануарлар арқылы және жануарларға жегілген екі дөңгелекті арбамен қатынаған. Кейінірек адамдар машина, автобус сияқты жерде жүретін көліктерді, содан кейін темір жол көліктері: пойыз, трамвайды ойлап тапқан. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Дидактикалық ойын: «Қай көлік қайда жүреді?» Ойын шарты: Машина, ұшақ,	**Жер көліктері:** Машина, автобус, пойыз жермен жүреді. Олар бізді алыс жерлерге жеткізеді. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сұрақ-жауап:** Әуе көлігі қайда ұшады? Су көліктері қайда жүреді? Жер көліктері қалай жүреді? Ұшақ пен пойыздың айырмашылығы қандай? **Сөздік қор.** **«Көлікті тап» ойыны** Тәрбиеші балаларға көлік түрлерінің суреттерін көрсетеді. Балалар көліктің қайда жүретінін айтады: "Бұл ұшақ. Ол әуеде ұшады." "Бұл кеме. Ол суда жүзеді." "Бұл автобус. Ол жерде жүреді." **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Қимыл-қозғалыс жаттығуы:** **«Көлік сияқты қимылда»** Балалар әртүрлі көліктердің қимылдарын қайталайды: Ұшақ сияқты қолдарын жайып "ұшады". Қайық сияқты денелерін шайқап "жүзіп жүр". Машина сияқты орындарында "жүреді". **Байланыстырып сөйлеу.** **Тапсырманың аты: «Суретпен жұмыс»**

ортада мәдениетті болууды үйренеді.	Балалардан сұрақтар қою арқылы алған білімдерін тексеру: • Әуе көліктерін ата. • Су көліктері қайда жүреді? • Жер көліктерін кім айтып береді? Балалардан көліктердің адамдарға қандай пайдасы бар екенін түсіндіру. **Күтілетін нәтиже:** Балалар әуе, су және жер көліктерін ажырата біледі. Қазақ тілінде көлік атауларын үйренеді және олар туралы әңгімелеп бере алады. Көліктердің ерекшеліктерін түсінеді және олардың адам өміріндегі маңызын біледі.	**Байланыстырып сөйлеу. Тапсырманың аты: «Суретпен жұмыс»** Балаларға сурет беріледі, онда әртүрлі көлік түрлері көрсетілген. Балалар әр көлікті ажыратып, тиісті жерге орналастырады: әуе, су немесе жер көліктері. Балалардан сұрақтар қою арқылы алған білімдерін тексеру: • Әуе көліктерін ата. • Су көліктері қайда жүреді? • Жер көліктерін кім айтып береді? Балалардан көліктердің адамдарға қандай пайдасы бар екенін түсіндіру. **Күтілетін нәтиже:** Балалар әуе, су және жер көліктерін ажырата біледі. Қазақ тілінде көлік атауларын үйренеді және олар туралы әңгімелеп бере алады. Көліктердің ерекшеліктерін түсінеді және олардың адам өміріндегі маңызын біледі.	кеменің суреттерін өз орындарына (жер, су, аспан, темір жол) қою. Көліктердің түрлерін ажырата білу. **Байланыстырып сөйлеу.** Дид.ойын:«Артығын тап». Суреттер салынған плакттан көліктерге қатысы жоқ заттарды белгілеу. Көліктер туралы әңгіме жүргізу. **Күтілетін нәтиже:** көлік және көлік түрлерін ажыратуды, негізгі жолда жүру ережелерін біледі. Жолда жүру ережелерін ұстанып, көпшілік ортада мәдениетті болууды үйренеді.	Балаларға сурет беріледі, онда әртүрлі көлік түрлері көрсетілген. Балалар әр көлікті ажыратып, тиісті жерге орналастырады: әуе, су немесе жер көліктері. Балалардан сұрақтар қою арқылы алған білімдерін тексеру: • Әуе көліктерін ата. • Су көліктері қайда жүреді? • Жер көліктерін кім айтып береді? Балалардан көліктердің адамдарға қандай пайдасы бар екенін түсіндіру. **Күтілетін нәтиже:** Балалар әуе, су және жер көліктерін ажырата біледі. Қазақ тілінде көлік атауларын үйренеді және олар туралы әңгімелеп бере алады. Көліктердің ерекшеліктерін түсінеді және олардың адам өміріндегі маңызын біледі.
Баламен жеке жұмыс:"Көлікті ата" **Мақсаты:** Балалардың көлік атауларын білуін және көлік түрлерін ажыратуын дамыту. **Ойын барысы:** Балаларға көліктердің суреттері (ұшақ, кеме, автобус, пойыз, велосипед) көрсетіледі. Тәрбиеші әр көліктің суретін көрсетіп:	**Баламен жеке жұмыс: "Көлік не істейді?"** **Мақсаты:** Балалардың сөйлеу және ойлау қабілеттерін дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші көліктің суретін немесе атауын атайды, ал балалар оның не істейтінін айтады: "Ұшақ не істейді?" – "Ұшады".	**Баламен жеке жұмыс: "Көлік не істейді?"** **Мақсаты:** Балалардың сөйлеу және ойлау қабілеттерін дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші көліктің суретін немесе атауын атайды, ал балалар оның не істейтінін айтады:	**Баламен жеке жұмыс:"Көлікті ата"** **Мақсаты:** Балалардың көлік атауларын білуін және көлік түрлерін ажыратуын дамыту. **Ойын барысы:** Балаларға көліктердің суреттері (ұшақ, кеме, автобус, пойыз, велосипед) көрсетіледі.	**Баламен жеке жұмыс: "Көлік не істейді?"** **Мақсаты:** Балалардың сөйлеу және ойлау қабілеттерін дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші көліктің суретін немесе атауын атайды, ал балалар оның не істейтінін айтады:

"Бұл қандай көлік?" "Бұл көлік қайда жүреді (ұшады, жүзеді, жермен жүреді)?" – деп сұрайды. Балалар көліктің атын айтып, оның қайда қозғалатынын түсіндіреді.	"Кеме не істейді?" – "Жүзеді". "Автобус не істейді?" – "Жүреді". Балалар дұрыс жауап берген сайын мақтау алады.	"Ұшақ не істейді?" – "Ұшады". "Кеме не істейді?" – "Жүзеді". "Автобус не істейді?" – "Жүреді". Балалар дұрыс жауап берген сайын мақтау алады.	Тәрбиеші әр көліктің суретін көрсетіп: "Бұл қандай көлік?" "Бұл көлік қайда жүреді (ұшады, жүзеді, жермен жүреді)?" – деп сұрайды. Балалар көліктің атын айтып, оның қайда қозғалатынын түсіндіреді.	"Ұшақ не істейді?" – "Ұшады". "Кеме не істейді?" – "Жүзеді". "Автобус не істейді?" – "Жүреді". Балалар дұрыс жауап берген сайын мақтау алады.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 20–24 қаңтар 2025жыл

Дүйсенбі 20.01.2025ж	Сейсенбі 21.01.2025ж	Сәрсенбі 22.01.2025ж	Бейенбі 23.01.2025ж	Жұма 24.01.2025ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
1. Баланы қоршаған ортасы тәрбиелейді 2. «Оқығанның асығы алшысынан түседі»				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **Жыл құстары** **Мақсаты:** Балалардың қыстап қалатын құстар туралы түсінігін қалыптастыру. Құстардың атауларын дұрыс айтуға үйрету, сөздік қорын байыту. Табиғатқа қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **1. Сұрақ-жауап арқылы тақырыпты ашу:** Балалар, қазір қай мезгіл? (Қыс) Қыста құстарға не жетіспейді? (Тамақ) Қандай құстар қыста жылы жаққа ұшпайды? (Қарға, торғай, сауысқан, т.б.) **2. Қыстап қалатын құстармен таныстыру:** Балаларға сурет көрсету: қарға, торғай, сауысқан, шымшық. Әр құстың атауын үш рет қайталау, олардың ерекшеліктерін түсіндіру. Мысалы: Қарға – үлкен қара құс. Торғай – кішкентай, шағын **құс.** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** *Саусақпен қимылдарды қайталау:* *Ұш, ұш, құстар ұшады,* *Қанаттарын қағады.*	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **Жыл құстары** **Мақсаты:** Құстар туралы білімдерін кеңейту, сөздік қорын молайту, байланыстырып сөйлете білуге үйрету. Құстардың тіршілігімен танысу. Құстарға қамқорлық жасауға және адамгершілікке баулу. **Тілдік дамытушы орта.** Жұмбақ: Ұшқаны қызық жалпылдап, Өзі сондай қарқылдақ. Ол не? (қарға) Шарлап келіп даланы, Үйіме, үйін салады. Ол не? (Қарлағаш) — Қазір жылдың қай мезгілі? — Қыс мезгілінде қанша ай бар? Қандай? — Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? — Құстар не істей алады?	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **Жыл құстары** **Мақсаты:** Құстар туралы білімдерін кеңейту, сөздік қорын молайту, байланыстырып сөйлете білуге үйрету. Құстардың тіршілігімен танысу. Құстарға қамқорлық жасауға және адамгершілікке баулу. **Тілдік дамытушы орта.** Жұмбақ: Ұшқаны қызық жалпылдап, Өзі сондай қарқылдақ. Ол не? (қарға) Шарлап келіп даланы, Үйіме, үйін салады. Ол не? (Қарлағаш) — Қазір жылдың қай мезгілі? — Қыс мезгілінде қанша ай бар? Қандай? — Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? — Құстар не істей алады? — Қалай ойлайсыңдар, құстардың денесі ауыр ма әлде жеңіл ме? — Құстарға ұшу үшін не қажет? Бүгінгі оқу қызметінің тақырыбы: «Жыл құстары»	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **Жыл құстары** **Мақсаты:** Балалардың қыстап қалатын құстар туралы түсінігін қалыптастыру. Құстардың атауларын дұрыс айтуға үйрету, сөздік қорын байыту. Табиғатқа қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **1. Сұрақ-жауап арқылы тақырыпты ашу:** Балалар, қазір қай мезгіл? (Қыс) Қыста құстарға не жетіспейді? (Тамақ) Қандай құстар қыста жылы жаққа ұшпайды? (Қарға, торғай, сауысқан, т.б.) **2. Қыстап қалатын құстармен таныстыру:** Балаларға сурет көрсету: қарға, торғай, сауысқан, шымшық. Әр құстың атауын үш рет қайталау, олардың ерекшеліктерін түсіндіру. Мысалы:	**Топ: «Шаңырақ» ересек тобы** **Жыл құстары** **Мақсаты:** Құстар туралы білімдерін кеңейту, сөздік қорын молайту, байланыстырып сөйлете білуге үйрету. Құстардың тіршілігімен танысу. Құстарға қамқорлық жасауға және адамгершілікке баулу. **Тілдік дамытушы орта.** Жұмбақ: Ұшқаны қызық жалпылдап, Өзі сондай қарқылдақ. Ол не? (қарға) Шарлап келіп даланы, Үйіме, үйін салады. Ол не? (Қарлағаш) — Қазір жылдың қай мезгілі? — Қыс мезгілінде қанша ай бар? Қандай? — Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? — Құстар не істей алады? — Қалай ойлайсыңдар, құстардың денесі ауыр ма әлде жеңіл ме? — Құстарға ұшу үшін не қажет?

Қарға қарқылдайды, *Торғай шиқылдайды.* **Сөздік қор.** **Дидактикалық ойын:** «Құстарды ата»: балаларға құстардың суреттерін көрсетіп, атын айтқызу. «Тамақ берейік»: балалар құстарға арналған жемсауытқа дәндерді орналастырады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** 1- тапсырма: «Құстар қалай дыбыстайды?» 2- тапсырма: «Сипаттап бер» Қарға қандай? Түсі қандай? Қарға немен қоректенеді? Денесінде не бар? Қарға қалай дыбыстайды? 3- тапсырма: «Үй құстары мен дала құстарының айырмашылығын атаңдар» **Байланыстырып сөйлеу. құстардың дауысын салу** □Балалар, бүгін қандай құстармен таныстық? □ Олар қыста неге қалады? □ Құстарға қалай көмектесеміз? **Күтілетін нәтиже:** Балалар қыстап қалатын құстардың аттарын біледі. Сөздік қоры кеңейеді. Құстарға қамқорлық жасауға қызығушылық танытады.	— Қалай ойлайсыңдар, құстардың денесі ауыр ма әлде жеңіл ме? — Құстарға ұшу үшін не қажет? Бүгінгі оқу қызметінің тақырыбы: «Жыл құстары» — Дала құстарына не жатады? — Неге дала құстары дейміз? Өйткені дала құстары далада, тоғайда, орманда өмір сүреді. Олар аспанда қалықтап ұшады, өз бетінше өздерінің тамағын тауып жейді. Олар құрт-құмырсқа, зиянкес құрттармен қоректенеді. Ағаш басына ұя салып жұмыртқалап, балапандарын басып, оларға тамақ тауып асырайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Балалар дала құстары екіге бөлінеді. Қыстап қалатын құстар, оларға: торғай, сауысқан, қарға, кептер және т/б. Олар аязға төзімді болып келеді. Олар аштыққа шыдымайды. Жылы жаққа ұшып кететін құстарды «Жыл құстары» дейміз. Оларға: қарлығаш, ұзақ, қарға, қараторғай, аққу және т/б.	— Дала құстарына не жатады? — Неге дала құстары дейміз? Өйткені дала құстары далада, тоғайда, орманда өмір сүреді. Олар аспанда қалықтап ұшады, өз бетінше өздерінің тамағын тауып жейді. Олар құрт-құмырсқа, зиянкес құрттармен қоректенеді. Ағаш басына ұя салып жұмыртқалап, балапандарын басып, оларға тамақ тауып асырайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Балалар дала құстары екіге бөлінеді. Қыстап қалатын құстар, оларға: торғай, сауысқан, қарға, кептер және т/б. Олар аязға төзімді болып келеді. Олар аштыққа шыдымайды. Жылы жаққа ұшып кететін құстарды «Жыл құстары» дейміз. Оларға: қарлығаш, ұзақ, қарға, қараторғай, аққу және т/б. **Сөздік қор.** Тіл ұстарту жаттығуы Ға- ға- ға қарға Ге-ге-ге неге Ға-ға-ға талға Ге-ге-ге қондық неге ерте. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** 1- тапсырма: «Құстар қалай дыбыстайды?» 2- тапсырма: «Сипаттап бер» Қарға қандай? Түсі қандай? Қарға немен қоректенеді?	Қарға – үлкен қара құс. Торғай – кішкентай, шағын **құс.** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** *Саусақпен қимылдарды қайталау:* *Ұш, ұш, құстар ұшады,* *Қанаттарын қағады.* *Қарға қарқылдайды,* *Торғай шиқылдайды.* **Сөздік қор.** **Дидактикалық ойын:** «Құстарды ата»: балаларға құстардың суреттерін көрсетіп, атын айтқызу. «Тамақ берейік»: балалар құстарға арналған жемсауытқа дәндерді орналастырады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** 1- тапсырма: «Құстар қалай дыбыстайды?» 2- тапсырма: «Сипаттап бер» Қарға қандай? Түсі қандай? Қарға немен қоректенеді? Денесінде не бар? Қарға қалай дыбыстайды? 3- тапсырма: «Үй құстары мен дала құстарының айырмашылығын атаңдар» **Байланыстырып сөйлеу. құстардың дауысын салу** □Балалар, бүгін қандай құстармен таныстық? □ Олар қыста неге қалады?	Бүгінгі оқу қызметінің тақырыбы: «Жыл құстары» — Дала құстарына не жатады? — Неге дала құстары дейміз? Өйткені дала құстары далада, тоғайда, орманда өмір сүреді. Олар аспанда қалықтап ұшады, өз бетінше өздерінің тамағын тауып жейді. Олар құрт-құмырсқа, зиянкес құрттармен қоректенеді. Ағаш басына ұя салып жұмыртқалап, балапандарын басып, оларға тамақ тауып асырайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Балалар дала құстары екіге бөлінеді. Қыстап қалатын құстар, оларға: торғай, сауысқан, қарға, кептер және т/б. Олар аязға төзімді болып келеді. Олар аштыққа шыдымайды. Жылы жаққа ұшып кететін құстарды «Жыл құстары» дейміз. Оларға: қарлығаш, ұзақ, қарға, қараторғай, аққу және т/б. **Сөздік қор.** Тіл ұстарту жаттығуы Ға- ға- ға қарға Ге-ге-ге неге Ға-ға-ға талға Ге-ге-ге қондық неге ерте. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** 1- тапсырма: «Құстар қалай дыбыстайды?»

	Сөздік қор. Тіл ұстарту жаттығуы Ға- ға- ға қарға Ге-ге-ге неге Ға-ға-ға талға Ге-ге-ге қондық неге ерте. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** 1- тапсырма: «Құстар қалай дыбыстайды?» 2- тапсырма: «Сипаттап бер» Қарға қандай? Түсі қандай? Қарға немен коректенеді? Денесінде не бар? Қарға қалай дыбыстайды? 3- тапсырма: «Үй құстары мен дала құстарының айырмашылығын атаңдар» **Байланыстырып сөйлеу. құстардың дауысын салу** Қарға қарқылдайды,торғай шырылдайды, аққу қаңқылдайды. **Жеке түрден көпше түрге айналдыр:** Құс, ұя, жұмыртқа, балапан, торғай, көгершін, аққу. **Күтілетін нәтиже:** балалардың құстар туралы ой-өрістерін, түсініктерін дамыды, белсенділік, қызығушылықтары артты, сөздік қорын байытып, байланыстырып сөйлеуге үйренді.	Денесінде не бар? Қарға қалай дыбыстайды? 3- тапсырма: «Үй құстары мен дала құстарының айырмашылығын атаңдар» **Байланыстырып сөйлеу. құстардың дауысын салу** Қарға қарқылдайды,торғай шырылдайды, аққу қаңқылдайды. **Жеке түрден көпше түрге айналдыр:** Құс, ұя, жұмыртқа, балапан, торғай, көгершін, аққу. **Күтілетін нәтиже:** балалардың құстар туралы ой-өрістерін, түсініктерін дамыды, белсенділік, қызығушылықтары артты, сөздік қорын байытып, байланыстырып сөйлеуге үйренді.	Құстарға қалай көмектесеміз? **Күтілетін нәтиже:** Балалар қыстап қалатын құстардың аттарын біледі. Сөздік қоры кеңейеді. Құстарға қамқорлық жасауға қызығушылық танытады.	2- тапсырма: «Сипаттап бер» Қарға қандай? Түсі қандай? Қарға немен коректенеді? Денесінде не бар? Қарға қалай дыбыстайды? 3- тапсырма: «Үй құстары мен дала құстарының айырмашылығын атаңдар» **Байланыстырып сөйлеу. құстардың дауысын салу** Қарға қарқылдайды,торғай шырылдайды, аққу қаңқылдайды. **Жеке түрден көпше түрге айналдыр:** Құс, ұя, жұмыртқа, балапан, торғай, көгершін, аққу. **Күтілетін нәтиже:** балалардың құстар туралы ой-өрістерін, түсініктерін дамыды, белсенділік, қызығушылықтары артты, сөздік қорын байытып, байланыстырып сөйлеуге үйренді.

Баламен жеке жұмыс: **"Тәтті тосап"** **Мақсаты:** Тілдің ұшын қозғалту. **Орындау:** Ауызды ашып, тілді сыртқа шығарып, жоғары көтеріп, ерінге тигізу. Ерінді айналдыра "тосап жалау" қимылын жасау (алдымен жоғары ерін, сосын төменгі ерін). **"Сағат"** **Мақсаты:** Тілдің қимыл икемділігін арттыру. **Орындау:** Тілді ауыздың бір бұрышынан екінші бұрышына қозғалту (солға және оңға). Қимылды жай және жылдам орындау.	**Баламен жеке жұмыс:** **"Тобылғы қамшы"** **Мақсаты:** Тіл бұлшықеттерін күшейту. **Орындау:** Тілді сыртқа шығарып, жылдам жоғары-төмен қозғалту (қамшыны сермеу сияқты). **"Үрлеп ойнайық"** **Мақсаты:** Ерін бұлшықеттерін нығайту. **Орындау:** Еріндi алдыға түтікше сияқты шығарып, бірнеше секунд ұстау. Сосын ерінді босаңсытып, күлімдеу.	**Баламен жеке жұмыс: "Дәмді балмұздақ"** **Мақсаты:** Тіл ұшын көтеру дағдысын дамыту**.** **Орындау:** Тілді жоғары көтеріп, таңдайға тигізу, сосын қайтадан босаңсыту. Әр қозғалысты бірнеше рет қайталау. **"Құстың қанаты"** **Мақсаты:** Ерін мен тіл үйлесімін дамыту. **Орындау:** Тілдің ұшын "тарсылдату" (жоғары көтеріп, тез түсіру). Бұл құстың қанатын қағуына ұқсайды.	**Баламен жеке жұмыс:** **"Тәтті тосап"** **Мақсаты:** Тілдің ұшын қозғалту. **Орындау:** Ауызды ашып, тілді сыртқа шығарып, жоғары көтеріп, ерінге тигізу. Ерінді айналдыра "тосап жалау" қимылын жасау (алдымен жоғары ерін, сосын төменгі ерін). **"Сағат"** **Мақсаты:** Тілдің қимыл икемділігін арттыру. **Орындау:** Тілді ауыздың бір бұрышынан екінші бұрышына қозғалту (солға және оңға). Қимылды жай және жылдам орындау.	**Баламен жеке жұмыс: "Дәмді балмұздақ"** **Мақсаты:** Тіл ұшын көтеру дағдысын дамыту**.** **Орындау:** Тілді жоғары көтеріп, таңдайға тигізу, сосын қайтадан босаңсыту. Әр қозғалысты бірнеше рет қайталау. **"Құстың қанаты"** **Мақсаты:** Ерін мен тіл үйлесімін дамыту. **Орындау:** Тілдің ұшын "тарсылдату" (жоғары көтеріп, тез түсіру). Бұл құстың қанатын қағуына ұқсайды.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Топ: ортаңғы, ересек, топтары

Жоспардың құрылу кезеңі: 27-31 қаңтар 2025жыл

Дүйсенбі 27.01.2025ж	**Сейсенбі 28.01.2025ж**	**Сәрсенбі 29.01.2025ж**	**Бейенбі 30.01.2025ж**	**Жұма 31.01.2025ж**
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
1. Баланы қоршаған ортасы тәрбиелейді 2. «Оқығанның асығы алшысынан түседі»				
Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы **«Үй құстары»** **Мақсаты:** Балаларды үй құстарымен таныстыру, олардың атауларын дұрыс айтуға үйрету.Сөздік қорын байыту, тіл байлығын дамыту. Үй құстарына қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Күн сәулесін төгеді, Бізге қуат береді. Бірге шаттық шеңберде, Үй құстарын еске алайық. «Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? Бүгін біз үй құстарымен танысамыз!» **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***Әңгімелесу:*** Балаларға сұрақтар қою: Үйде қандай құстар өседі? Олар бізге не береді? Үй құстарына кім қамқор болады? Балаларға үй құстарының суреттерін көрсету (тауық, әтеш, балапан, қаз, үйрек, күркетауық). **Сөздік қор.** **Үй құстарымен таныстыру:** Тауық: жұмыртқа береді, "қыт-қыт" дейді. Әтеш: таңды қарсы алады, "ку-ка-ре-ку" дейді. Үйрек: суда жүзеді, "қа-қа-қа" дейді.	**Топ: «Тұлпар» ересек тобы** **«Үй құстары»** **Мақсаты:** Балалардың жыл мезгілдері туралы түсініктерін жетілдіру. Құстарды сүйіп оларға қамқолық жасап қорғай білуге үйрету. Тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** ***Жұмбақтар:*** Ерте тұрады, Жар шақырады. (әтеш) Күн бата қонақтап қалқыған Таң ата жерден жем аңдыған (тауық(Ақ сарайын талқандап, Шықты біреу талтаңдап. (балапан) **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** мен сендерге «Тарғыл тауық» ертегісін айтып берейін. Ертеде атай мен әжей болыпты. Олардың тарғыл тауығы болыпты. Атай мен әжей тарғыл тауыққа жем беріп, күтіп бағады.Бір күні тарғыл тауық алтын	**Топ: «Бәйтерек» ересек тобы** **«Үй құстары»** **Мақсаты:** Балалардың жыл мезгілдері туралы түсініктерін жетілдіру. Құстарды сүйіп оларға қамқолық жасап қорғай білуге үйрету. Тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** ***Жұмбақтар:*** Ерте тұрады, Жар шақырады. (әтеш) Күн бата қонақтап қалқыған Таң ата жерден жем аңдыған (тауық(Ақ сарайын талқандап, Шықты біреу талтаңдап. (балапан) **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** мен сендерге «Тарғыл тауық» ертегісін айтып берейін. Ертеде атай мен әжей болыпты. Олардың тарғыл тауығы болыпты. Атай мен әжей тарғыл тауыққа жем беріп, күтіп бағады.Бір күні	**Топ: «Шаңырақ» ортаңғы тобы** **«Үй құстары»** **Мақсаты:** Балаларды үй құстарымен таныстыру, олардың атауларын дұрыс айтуға үйрету.Сөздік қорын байыту, тіл байлығын дамыту. Үй құстарына қамқорлық жасауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Күн сәулесін төгеді, Бізге қуат береді. Бірге шаттық шеңберде, Үй құстарын еске алайық. «Балалар, сендер қандай құстарды білесіңдер? Бүгін біз үй құстарымен танысамыз!» **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***Әңгімелесу:*** Балаларға сұрақтар қою: Үйде қандай құстар өседі? Олар бізге не береді? Үй құстарына кім қамқор болады? Балаларға үй құстарының суреттерін көрсету (тауық,	**Топ: «Қыран» ересек тобы** **«Үй құстары»** **Мақсаты:** Балалардың жыл мезгілдері туралы түсініктерін жетілдіру. Құстарды сүйіп оларға қамқолық жасап қорғай білуге үйрету. Тілдерін дамытып, байланыстырып сөйлеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** ***Жұмбақтар:*** Ерте тұрады, Жар шақырады. (әтеш) Күн бата қонақтап қалқыған Таң ата жерден жем аңдыған (тауық(Ақ сарайын талқандап, Шықты біреу талтаңдап. (балапан) **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** мен сендерге «Тарғыл тауық» ертегісін айтып берейін. Ертеде атай мен әжей болыпты. Олардың тарғыл тауығы болыпты. Атай мен әжей тарғыл тауыққа жем беріп, күтіп бағады.Бір күні тарғыл тауық алтын жұмыртқа туады. Атай алтын

Қаз: үлкен құс, "қаңқ-қаңқ" дейді. Күркетауық: дауысы ерекше, "гүл-гүл-гүл" дейді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Ойын: "Кім қалай дыбыстайды?"** Тәрбиеші құстардың атауын атайды, балалар олардың дыбысын салуы керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Тауық". Балалар: "Қыт-қыт". Тәрбиеші: "Әтеш". Балалар: "Ку-ка-ре-ку". **Байланыстырып сөйлеу.** **Дидактикалық ойын:** • "Құстарды ата": балаларға құстардың суреттерін көрсетіп, атын дұрыс айтуға үйрету. • "Жұмыртқа жинау": балалар себетке жұмыртқаларды салады. □ Бүгін қандай құстармен таныстық? □ Олар бізге не береді? □ Құстарға қалай қамқор боламыз? **Күтілетін нәтиже:** Балалар үй құстарының атауларын біледі және дұрыс айтады. Сөздік қоры кеңейеді. Табиғатқа, үй жануарларына қамқорлық жасауға тәрбиеленеді.	жұмыртқа туады. Атай алтын жұмыртқаны қолына алып, әрі ұрады, бері ұрады сынбайды.Әжейде алтын жұмыртқаны алып сындыра алмайды. Бір кезде анадай жерде кетіп бара жатқан тышқан жұмыртқаны құйрығымен қағып кетеді. Сол кезде алтын жұмыртқа жарылып қалады. Атай мен әжей жарылған алтын жұмыртқаны көріп қатты жылайды. Сонан кейін тарғыл тауық ақ жұмыртқа туады.Оған әжей мен атай қатты қуанады. **Сөздік қор.** — Балалар, сендерге ертегі ұнады ма? — Ұнады. — Бұл ертегіде қандай кейіпкерлер бар? — Әжей, атай, тауық, тышқан. — Қандай тауық? — Тарғыл тауық. — Тарғыл тауық қандай жұмыртқалар туды? — Алтын жұмыртқа, ақ жұмыртқа. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Дидактикалық ойын: «Анасын тап» Шарты: Балаларға үй құстарымен олардың балапандарының суретін үлестіріп беру. Балалар анасын балапанымен жұптастырады.	тарғыл тауық алтын жұмыртқа туады. Атай алтын жұмыртқаны қолына алып, әрі ұрады, бері ұрады сынбайды.Әжейде алтын жұмыртқаны алып сындыра алмайды. Бір кезде анадай жерде кетіп бара жатқан тышқан жұмыртқаны құйрығымен қағып кетеді. Сол кезде алтын жұмыртқа жарылып қалады. Атай мен әжей жарылған алтын жұмыртқаны көріп қатты жылайды. Сонан кейін тарғыл тауық ақ жұмыртқа туады.Оған әжей мен атай қатты қуанады. **Сөздік қор.** — Балалар, сендерге ертегі ұнады ма? — Ұнады. — Бұл ертегіде қандай кейіпкерлер бар? — Әжей, атай, тауық, тышқан. — Қандай тауық? — Тарғыл тауық. — Тарғыл тауық қандай жұмыртқалар туды? — Алтын жұмыртқа, ақ жұмыртқа. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Дидактикалық ойын: «Анасын тап» Шарты: Балаларға үй құстарымен олардың балапандарының суретін үлестіріп беру. Балалар	әтеш, балапан, қаз, үйрек, күркетауық). **Сөздік қор.** **Үй құстарымен таныстыру:** Тауық: жұмыртқа береді, "қыт-қыт" дейді. Әтеш: таңды қарсы алады, "ку-ка-ре-ку" дейді. Үйрек: суда жүзеді, "қа-қа-қа" дейді. Қаз: үлкен құс, "қаңқ-қаңқ" дейді. Күркетауық: дауысы ерекше, "гүл-гүл-гүл" дейді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Ойын: "Кім қалай дыбыстайды?"** Тәрбиеші құстардың атауын атайды, балалар олардың дыбысын салуы керек. Мысалы: Тәрбиеші: "Тауық". Балалар: "Қыт-қыт". Тәрбиеші: "Әтеш". Балалар: "Ку-ка-ре-ку". **Байланыстырып сөйлеу.** **Дидактикалық ойын:** • "Құстарды ата": балаларға құстардың суреттерін көрсетіп, атын дұрыс айтуға үйрету. • "Жұмыртқа жинау": балалар себетке жұмыртқаларды салады. □ Бүгін қандай құстармен таныстық? □ Олар бізге не береді?	жұмыртқаны қолына алып, әрі ұрады, бері ұрады сынбайды.Әжейде алтын жұмыртқаны алып сындыра алмайды. Бір кезде анадай жерде кетіп бара жатқан тышқан жұмыртқаны құйрығымен қағып кетеді. Сол кезде алтын жұмыртқа жарылып қалады. Атай мен әжей жарылған алтын жұмыртқаны көріп қатты жылайды. Сонан кейін тарғыл тауық ақ жұмыртқа туады.Оған әжей мен атай қатты қуанады. **Сөздік қор.** — Балалар, сендерге ертегі ұнады ма? — Ұнады. — Бұл ертегіде қандай кейіпкерлер бар? — Әжей, атай, тауық, тышқан. — Қандай тауық? — Тарғыл тауық. — Тарғыл тауық қандай жұмыртқалар туды? — Алтын жұмыртқа, ақ жұмыртқа. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Дидактикалық ойын: «Анасын тап» Шарты: Балаларға үй құстарымен олардың балапандарының суретін үлестіріп беру. Балалар анасын балапанымен жұптастырады. **Байланыстырып сөйлеу.**

	Байланыстырып сөйлеу. Тәрбиеші: -Балалар, сонымен сендер қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар: — Қаз, тауық, үйрек. Тәрбиеші: — Неліктен бұл құстарды «Үй құстары» дейміз? Балалар: — Үйде мекендегендіктен үй құстары дейміз. Тәрбиеші: — Үй құстарының адамға қандай пайдасы бар? Балалар: — Үй құстарының еті, сорпасы, жұмыртқасы адам ағзасына өте пайдалы. Тәрбиеші: — Өте жақсы, дұрыс айтасыңдар! **Күтілетін нәтиже:** Балалар үй құстары туралы: немен қоректенеді, адамдарға деген пайдасын, үй құстарының түрлерін, олардың дыбысталуын білді. Балалар үй құстарына жем шашып, ыдысқа су құйып, ұя салып маңайын тазартып балапандарына қамқор жасауды үйренді.	анасын балапанымен жұптастырады. **Байланыстырып сөйлеу.** Тәрбиеші: -Балалар, сонымен сендер қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар: — Қаз, тауық, үйрек. Тәрбиеші: — Неліктен бұл құстарды «Үй құстары» дейміз? Балалар: — Үйде мекендегендіктен үй құстары дейміз. Тәрбиеші: — Үй құстарының адамға қандай пайдасы бар? Балалар: — Үй құстарының еті, сорпасы, жұмыртқасы адам ағзасына өте пайдалы. Тәрбиеші: — Өте жақсы, дұрыс айтасыңдар! **Күтілетін нәтиже:** Балалар үй құстары туралы: немен қоректенеді, адамдарға деген пайдасын, үй құстарының түрлерін, олардың дыбысталуын білді. Балалар үй құстарына жем шашып, ыдысқа су құйып, ұя салып маңайын тазартып балапандарына қамқор жасауды үйренді.	□ Құстарға қалай қамқор боламыз? **Күтілетін нәтиже:** Балалар үй құстарының атауларын біледі және дұрыс айтады. Сөздік қоры кеңейеді. Табиғатқа, үй жануарларына қамқорлық жасауға тәрбиеленеді.	Тәрбиеші: -Балалар, сонымен сендер қандай үй құстарын білесіңдер? Балалар: — Қаз, тауық, үйрек. Тәрбиеші: — Неліктен бұл құстарды «Үй құстары» дейміз? Балалар: — Үйде мекендегендіктен үй құстары дейміз. Тәрбиеші: — Үй құстарының адамға қандай пайдасы бар? Балалар: — Үй құстарының еті, сорпасы, жұмыртқасы адам ағзасына өте пайдалы. Тәрбиеші: — Өте жақсы, дұрыс айтасыңдар! **Күтілетін нәтиже:** Балалар үй құстары туралы: немен қоректенеді, адамдарға деген пайдасын, үй құстарының түрлерін, олардың дыбысталуын білді. Балалар үй құстарына жем шашып, ыдысқа су құйып, ұя салып маңайын тазартып балапандарына қамқор жасауды үйренді.
Баламен жеке жұмыс: **"Тіл қайықта"** **Мақсаты:** Тілді кеңейту. **Орындау:** Ауызды ашып, тілді жайлап шығар, оны "қайық" сияқты жайып ұста.	**Баламен жеке жұмыс:** **"Ат шабыс"** **Мақсаты:** Тілді жылдам көтеріп-түсіріп, "тарсылдату". **Орындау:**	**Баламен жеке жұмыс:** **"Тауық шақыру"** **Мақсаты:** Ерін мен тіл үйлесімін дамыту. **Орындау:**	**Баламен жеке жұмыс:** **"Желпуіш"** **Мақсаты:** Тілдің икемділігін арттыру. **Орындау:**	**Баламн жеке жұмыс:** **"Балықтың еріні"** **Мақсаты:** Ерін бұлшықеттерін дамыту. **Орындау:**

Қайықты бір орында бірнеше секунд ұстап тұр. **"Сағат"** **Мақсаты:** Тілдің бүйірлік қозғалысын дамыту. **Орындау:** Тілді ауыздың бір бұрышынан екінші бұрышына жылжыт. Әр бағытқа 5 рет қайталау.	Тілді таңдайға көтеріп, оны тез тарсылдатып, аттың шабысына еліктеу. **"Еріннің күлімдеуі"** **Мақсаты:** Ерін бұлшықеттерін күшейту. **Орындау:** Ерінді түтікше сияқты шығарып, сосын қайтадан күлімде. Жаттығуды 5 рет қайталау.	Балалар еріндерін түтікше шығарып, "ку-ка-ре-ку" дыбысын қайталайды. **"Шар үрлеу"** **Мақсаты:** Тыныс алу және ерін күшін дамыту**.** **Орындау:** Балалар ауыздарымен "шар үрлегендей" қатты дем шығарады. Үрлеу үшін жеңіл ойыншықты немесе қағазды пайдалануға болады.	Балалар тілді кең жазып, жоғарыдан төменге қарай тез қозғалтады (желпуіш секілді). **"Дәмді балмұздақ"** **Мақсаты:** Тілдің ұшын және таңдайды дамыту. **Орындау:** Балалар тілдерін таңдайға көтеріп, "ля-ля-ля" дыбысын айтады.	Балалар ерінді алға шығарып, "балықтың еріні" сияқты қимыл жасайды, сосын күлімсірейді. **"Құстардың қанаты"** **Мақсаты:** Тілдің қозғалғыштығын жақсарту. **Орындау:** Балалар тілді алға шығарып, жоғары-төмен жылдам қозғалады. Бұл құстың қанат қағуына ұқсайды.